

**ESKİŞEHİR KIRSALINDA
EKONOMİK ve SOSYAL YAPI: 1844/1845**

Halil ŞAHİN

**T.C.
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü**

**Tarih Anabilim Dalı
Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**Eskişehir
2009**

T.C.
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTİSÜ MÜDÜRLÜĐÜNE

Halil ŞAHİN tarafından hazırlanan ESKİŞEHİR KIRSALINDA EKONOMİK ve SOSYAL YAPI: 1844/1845 başlıklı bu çalışma 06.10.2009 tarihinde Eskişehir Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddesi uyarınca yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak, Jürimiz tarafından Tarih Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan

Prof.Dr. A. Mesud KÜÇÜKKALAY

Üye

Yrd.Doç.Dr. Numan ELİBOL
(Danışman)

Üye

Yrd.Doç.Dr. Emine GÜMÜŐSOY

Üye

Yrd.Doç.Dr. Mehmet KAYIRAN

Üye

Yrd.Doç.Dr. Mehmet TOPAL

ONAY
.../ .../ 200...

Prof.Dr. F. Münevver YILANCI
Enstitü Müdürü

HALİL ŞAHİN

ESKİŞEHİR KIRSALINDA
EKONOMİK ve SOSYAL YAPI: 1844/1845

ESKİŞEHİR
2009

ÖZET**ESKİŞEHİR KIRSALINDA
EKONOMİK ve SOSYAL YAPI: 1844/1845****ŞAHİN, Halil****Yüksek Lisans-2009****Tarih Anabilim Dalı****Danışman:** Yrd.Doç.Dr. Numan ELİBOL

Bu çalışma, Osmanlı arşiv kayıtlarından yola çıkarak 19. yüzyıl ortalarında Eskişehir'in Bozan, Laçın, Muttalıp, Gündüzler ve Sepetçi Köylerinin sosyo-ekonomik durumunu ortaya koymayı ve söz konusu köylerin sosyo-ekonomik durumundan hareketle aynı dönemde Eskişehir kırsalının sosyo-ekonomik görüntüsü hakkında bir takım sonuçlara ulaşmayı amaçlamaktadır.

Çalışmanın temel kaynağını, *Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi*'nin, *Maliyeden Müdevver Defterler Kamil Kepeci* tasnifleri içinde yer alan; "07848, 07850, 07851, 07853, 07854" numaralı Temettuat Defterleri oluşturmuştur. Çalışma esnasında ilk olarak adı geçen köylere ait arşiv kayıtlarının transkripsiyonu yapılmış; elde edilen ham bilgiler "meslek dalları, emlak, arazi, hayvan, temettuat ve vergi" başlıkları altında tasnif edilmiş ve daha sonra yine aynı yolla hem köy bazında hem de toplu olarak incelemeye tabi tutulmuştur. İncelemeler sonucunda elde edilen sonuçlar, değişik tablo ve grafiklerin de yardımıyla yorumlanmaya çalışılmıştır.

Elde edilen sonuçlar göz önüne alındığında; köylerde yaşayanların büyük bir bölümünün çiftçilik yaptığı görülmüştür; ancak çiftçiliğin yanısıra taşçılık, amelelik, hizmetkarlık gibi işlerin yapıldığı da görülmektedir. Köylerdeki arazilerin büyük bir bölümü orta sınıf arazi olup, geçimliğe yetecek kadardır. Eldeki arazilerin genellikle yarısı ekilip, yarısı da nadasa bırakılmaktadır. Arazilerin büyük bir bölümünde buğday ve arpa gibi hububat ürünleri ekilmektedir.

Hayvancılıkta ise, büyükbaş ve küçükbaş hayvan mülkiyeti arasında farklılıklar bulunmaktadır. Büyükbaş hayvanlar genellikle, et ve süt gibi ihtiyaçları karşılamaktan çok, tarlada koşum hayvanı olarak veya yük taşıma amacıyla kullanıldığı düşünülebilecek öküz, manda, camız, inek, at ve eşek gibi hayvanlardan oluşmaktadır. Toprağı olan ailelerin tamamına yakınında büyükbaş hayvan vardır ve küçükbaş hayvanlara genellikle geliri yüksek olan aileler sahiptir.

Gelirlerin, genellikle ailelerin yalnızca geçimine yetecek düzeyde olduğu görülmektedir. Köylerdeki birçok aile, ellerindeki sermayenin (köylülerin sahip oldukları arazi ve hayvan miktarı geçimlik düzeyde olduğundan) yetersizliği nedeniyle, geçimlerini çiftçilik ve taşçılık gibi yoğun emek gerektiren işlerden sağlamakta ve bir kısmı da ek iş yapmaktadır.

Vergi dağılımına bakıldığında ise, Osmanlı'da emek üzerinden vergi alınmaması ve ağnam, öşür gibi sermaye üzerinden alınan vergilere, vergiyi mahsusa da eklendiğinde; vergi yükünün genellikle sermaye sahipleri üzerinde baskı oluşturduğu söylenebilir. Ancak, vergi hesaplamaları yapılırken vergi mükelleflerinin tamamına aynı vergi oranları uygulandığından, vergilendirmenin adaletli olduğu söylenebilir.

ABSTRACT**ECONOMIC AND SOCIAL STRUCTURE
IN RURAL ESKISEHIR : 1844/1845**

ŞAHİN, Halil
High Licence-2009
History Main Science Branch

Adviser: Asst. Prof. Numan ELİBOL

This study aims to bring into light the socio-economic state of the villages of Bozan, Lacin, Muttalip, Gunduzler and Sepetci in Eskisehir around the mid-19th century by making use of Ottoman archival sources and on the basis of the information about the same villages tries to reach certain conclusions about socio-economic view of the countryside of the town of Eskisehir.

The primary sources of the study are the *temettuat* books preserved in Prime Minister's General Directorate of State Archives Ottoman Archive in Istanbul under the classification codes of *Maliyeden Müdevver Defterler Kamil Kepeci* with book numbers of 07848, 07850, 07851, 07853, 07854. In the course of the study first the registers of each villages were transcribed; then the unsystematic information derived from the registers were classified under the topics of profession groups, land, estates, animals, taxes and temettuat (income). And next, still under the same topics, the systematized information about the villages were tried to be analyzed both separately and as a whole. At the end of the analysis, the conclusions were attempted to be interpreted in the light of relevant tables and graphs.

When we look at the results reached at the end of the analyses, the majority of the villagers came to be engaged in farming, as can be expected, but there were still some other branches of occupation such as quarrying and serving as servants and laborers. A greater part of the lands were of average size of subsistence, while half of

them were seen to have been laid fallow. The chief products under cultivation were cereals such as wheat and barley.

As for the case of the husbandry, the rate of the possession of cattle inclusive of horses and donkeys differed from that of sheep and goats. Cattles consisted of buffaloes, cow, horses and donkeys, which were more likely to have been used track animals, instead of being utilized in acquiring milk and meat. Almost all of the families who possessed some size of land had some type of cattle inclusive of horses and donkeys, whereas it was usually families with higher income who had sheep and goats.

The income level of the average families seems to have usually stood at subsistence level. A fair number of the families seemed, owing to the lack of adequate capital (as their lands and animals could only sustain their family) to have been obliged to engage in occupations calling for high level of labor, such as tillage farming and quarrying or they had to find some other extra jobs.

As to the state of tax distribution, it can be argued that the state usually taxed the proprietors and those who possessed some sort of capital rather than the labor itself, as can be seen in the allotment of the lump-sum tax of *vergiyi mahsûsa*, which was collected in addition to sheep (inclusive of goats) tax and *ushr*. But it can also be maintained that the taxation was just for almost all of the taxpayers were taxed at the same rates of taxation in calculating the taxes.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
ABSTRACT	v
TABLolar LİSTESİ	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
EKLER LİSTESİ	xi
KISALTMALAR LİSTESİ	xii
GİRİŞ	1

1. BÖLÜM

BOZAN, LAÇİN, MUTTALİP, GÜNDÜZLER ve SEPETÇİ KÖYLERİNDE MESLEKİ DAĞILIM VE MÜLKİYET YAPISI

1.1. MESLEKİ DAĞILIM	17
1.2. MÜLKİYET YAPISI	21
1.2.1. Gayrimenkul Mülkiyeti	21
1.2.1.1. Mezru ve Gayri Mezru Tarlalar.....	24
1.2.2. Hayvan Mülkiyeti	29
1.2.2.1. Büyükbaş Hayvanlar.....	29
1.2.2.2. Küçükbaş Hayvanlar.....	31

2. BÖLÜM

GELİR VE VERGİ DAĞILIMI

2.1. TEMETTUAT GELİRLERİ.....	36
2.2. ZİRAİ ÜRÜNLER.....	38
2.2.1. Tahıl Ürünleri.....	38
2.3. GELİR DAĞILIMI.....	43

2.4. VERGİ DAĞILIMI VE VERGİ YÜKÜ.....	51
SONUÇ	57
KAYNAKÇA.....	60
EKLER	64

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Bozan, Laçın, Muttalıp, Gündüzler ve Sepetçi Köylerinde Meslek Grupları.....	17
Tablo 2: Bozan, Laçın, Muttalıp, Gündüzler ve Sepetçi Köylerinin Arazi ve Hayvan Dağılımı	22
Tablo 3: Köylerin Temettuat Gelirleri.....	37
Tablo 4: Yıllık Toplam Ürün Karşılaştırması (Tahıl Gurubu).....	39
Tablo 5: Köylerin Temettuat Gelirleri.....	44
Tablo 6: Köylerin Malvarlığı Karşılaştırması.....	50
Tablo 7: Köylerin Gelirleri ve Vergileri.....	51
Tablo 8: Köylerin Yıllık Tahmini Vergiyi Mahsusa, Öşür ve Ağnam Vergileri (kuruş).....	53
Tablo 9: Bir Yılda Ödenen Vergiyi Mahsusa (kuruş).....	54
Tablo 10: Tahmini Toplam Verginin Köy, Hane ve Kişi Başına Dağılımı (kuruş)	55
Tablo 11: Vergi Yüğü (Toplam Vergi Miktarının Gelire Oranı)	56

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Köylerin Mesleki Dağılımı.....	18
Şekil 2: Köylerin Gayrimenkul Dağılımı.....	23
Şekil 3: Köylerin Gayrimenkul Mülkiyeti.....	23
Şekil 4: Köylerin Arazileri (Mezru ve Gayri Mezru Tarla).....	24
Şekil 5: Çayır, Bağ-Bostan, İpek ve Pamuk Tarlalarının Köylere Göre Dağılımı.....	25
Şekil 6: Köylerin Büyükbaş Hayvan Toplamları.....	29
Şekil 7: Köylerin Büyükbaş Hayvan Mülkiyetleri.....	30
Şekil 8: Köylerin Küçükbaş Hayvan Toplamları... ..	32
Şekil 9: Köylerin Küçükbaş Hayvan Dağılımı	33
Şekil 10: Köylerin Küçükbaş Hayvan Mülkiyetleri.....	34
Şekil 11: Köylerin Gelir Dağılımı.....	45
Şekil 12: Vergiyi Mahsusanın Hane Bazında Dağılımı.....	46
Şekil 13: Vergiyi Mahsusa ve Öşür Vergilerinin Dağılımı.....	47
Şekil 14: Köylerin Yıllık Tahmini Vergileri.....	48
Şekil 15: Köylerin Tahmini Vergilerinin Hane Gelirine Oranı.....	49

EKLER LİSTESİ

Ek 1-a : Bozan Köyü Mülkiyet Bilgileri	64
Ek 1-b : Laçın Köyü Mülkiyet Bilgileri.....	72
Ek 1-c : Muttalip Köyü Mülkiyet Bilgileri.....	76
Ek 1-d : Gündüzler Köyü Mülkiyet Bilgileri.....	80
Ek 1-e : Sepetçi Köyü Mülkiyet Bilgileri.....	85
Ek 2-a : Bozan Köyü Gelir, Vergi, Arazi ve Hayvan Bilgileri	88
Ek 2-b : Laçın Köyü Gelir, Vergi, Arazi ve Hayvan Bilgileri	93
Ek 2-c : Muttalip Köyü Gelir, Vergi, Arazi ve Hayvan Bilgileri	96
Ek 2-d : Gündüzler Köyü Gelir, Vergi, Arazi ve Hayvan Bilgileri	98
Ek 2-e : Sepetçi Köyü Gelir, Vergi, Arazi ve Hayvan Bilgileri	101
Ek 3 : Bozan, Laçın, Muttalip, Gündüzler ve Sepetçi Köylerinin Gelir, Vergi, Arazi ve Hayvan Bilgileri Toplam ve Ortalamaları.....	104
Ek 4 : Bozan, Laçın, Muttalip, Gündüzler ve Sepetçi (Beyazaltın) Haritası	105

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makale
a.g.md.	: Adı geçen madde
A.P.K.K.B.	: Araştırma ve Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı
B.O.A.	: Başbakanlık Osmanlı Arşivi
Bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
Ed.	: Editör
G.G.İ.B.	: Gözden Geçirilmiş İkinci Baskı
Haz.	: Hazırlayan
K.K.	: Kamil Kepeci
MAD.	: Maliyeden Müdevver Defterler
ML.VRD.TMT.	: Maliye Varidatı Temettuat Defterleri
No.	: Numara
OTAM Merkezi	: Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi
s.	: Sayfa
ss.	: Sayfa aralığı
S.	: Sayı
T.T.K.	: Türk Tarih Kurumu
vd.	: Ve diğerleri
Yay.	: Yayınları
Yay.haz.	: Yayına Hazırlayan
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurulu

GİRİŞ

A) KONUNUN TANIMI, KAPSAMI

Osmanlı iktisat tarihi ile ilgili araştırmalar son dönemlerde artış göstermiştir. Bu artışın ardında, söz konusu araştırmalar için temel kaynak teşkil eden *tapu*, *cizye* ve *avariz tahrirlerinin* yanı sıra, *vakıf defterleri* ve *temettuat*¹ sayımlarının daha yoğun bir biçimde kullanılmaya başlanması da vardır. Bu araştırma, adı geçen kaynaklardan temettuat kayıtları esas alınarak hazırlanmıştır.

Bilindiği gibi, Osmanlı Devleti’nde Tanzimat Devri’ndeki merkezileşme ve yeniden yapılanma çabaları çerçevesinde, belirli şehir merkezleri ve kırsal alanda yaşayan nüfusun ekonomik durumlarını belirlemek üzere, devletin büyük bölümünde emlak, arazi, hayvanat ve temettuat² sayımları yapılmış ve bu sayımlar *temettuat defterleri* denilen defterlere kaydedilmiştir. Temettuat defterleri halen *Başbakanlık Osmanlı Arşivi*’nde, *Maliyeden Müdevver Defterler ve Kamil Kepeci Tasnifleri* içinde yer almaktadır. 1988 yılında tasnif edilerek araştırmaya açılan, dokuz katalog içinde yer alan 17447 defterin büyük kısmı 1260/1261 (1844-1845) tarihinde yapılan tahrirlere aittir.

Temettuat sayımlarının amacı, vergi sisteminde yapılacak düzenleme için gerekli bilgilerin toplanmasıdır. Bu sayımlar, servet ve kazancı esas almış, herkesin ödeme gücüne göre vergilendirilmesi için yapılmıştır. Temettuat sayımlarına ait bilgilerin toplandığı defterlerde, vergiye esas olan gelir kaynağı, kaynağın yıllık geliri ve bu gelire göre tarh edilen *vergiyi mahsusa*³, *öşür*⁴ ve *ağnam vergisi*⁵ miktarı

¹Temettuat *temettu* kelimesinin çoğulu olup “kazançlar” demektir. Temettuat sayımları ile ilgili ileride ayrıntılı bilgi verilecektir.

² Temettu vergisinin esası, II. Mahmut zamanında ihdas olunan ve bir çeşit belediye vergisi olan ihtisap resmidir. Vedat ELDEM, *Osmanlı İmparatorluğu’nun İktisadi Şartları Hakkında Bir Tetkik*, T.T.K. Basımevi, Ankara, 1994, s. 178.

³ Yıllık vergi. Osmanlı vergi sisteminde “örfi vergiler” olarak çeşitli vergiler bulunmaktaydı. Tanzimat yöneticileri örfi vergileri kaldırarak yerine “vergü, vergü-yi mahsusa, komşuca alınan vergi” adları ile alınan tek bir vergi getirmişlerdir. Bu yeni vergi sisteminin tevziinde sancakların daha önce örfi vergi olarak ödedikleri vergi miktarları esas alınarak sancak düzeyinde vergi miktarı belirlenmiştir. Bu toplam vergi kazalara, köylere, mahallelere ve tek tek hane reislerine “... hal ve tahammül ve temettuatına göre komşuca paylaştırılıp” her hanenin vergi yükümlülüğü belirlenmiş oluyordu. Hanelerin iktisadi gücüne göre vergi alınmasını sağlamak için 1844 yılında halkın emlak, arazi ve hayvanları, ticaret vs. gelirlerini belirleyecek temettuat tahlilleri yapılmıştır. Bu verginin

verilmektedir.⁶ Öşür vergisine tabi ürünler buğday (hınta), arpa (şair), bağ, bahçe ve bostan ayrı ayrı belirtilmiştir. Bu bilgilerden yola çıkarak, toplam vergi yükü ve toplam hasılat içerisinde vergi yükünün payı, vergilerin dağılımı, şehir-köy arasındaki gelir ve vergi dağılımı v.b. bilgileri elde etmek ve bu bilgilerin yorumlanmasıyla diğer iktisadi sonuçlara ulaşmak mümkündür.

Temettuat defterlerine şehir, kaza, kasaba, nahiye, köy, mezraa ve çiftlik gibi tüm yerleşim birimlerinde yaşayan Müslüman ve gayrimüslim ahalinin emlak, arazi ve gayrimenkulleri; sahip oldukları büyük ve küçükbaş hayvanlar ve yetiştirmekte oldukları ürünler yazılmıştır. Defterlerde vergi mükellefi olarak hane reisinin ismi kaydedilmiştir; ancak sadece isimle yetinilmemiş, şöhretleri, unvanları, lakapları, meslekleri, resmi görevleri ve etnik yapıları hakkında da bilgi verilmiştir. Hane reislerinin mesleki bilgileri esas alınarak mesleklerin köy ve kentlere göre dağılımını ve meslek gruplarının gelirleri arasındaki farklılıkları bulmak; bu farklılıklardan yola çıkarak farklı meslek kolları ile uğraşanların refah seviyelerini tespit edebilmek mümkündür.

Temettuat defterlerindeki bilgilerden yola çıkılarak ulaşılabilecek verilerin en önemlileri tarım hayatına ve hayvancılığa yöneliktir. Ziraat alanlarının miktarı; toplam ekili ve nadas alanlar; üretim yapılan toprakların durumu; ürün çeşitleri; toplam üretim miktarı; toprağın dönüm başına verimliliği ve ziraî işletmelerin büyüklüğü ile ilgili bilgiler, sadece kırsal kesimdeki tarım hayatı ile ortalamalara ulaşmamızı sağlamakla kalmaz; şehir ve kırsal alanlar ölçeğinde mukayeseli

toplanması ruz-ı hızır ve ruz-ı kasım da olmak üzere iki taksitte yapılyordu. Wikipedi, (Çevirimiçi), <http://tr.wikipedia.org>, 11 Haziran 2009.

⁴ Aşar (öşür) vergisi: Osmanlı Devleti'nde köylülerden, ürettikleri tarım ürünleri için aynı olarak alınan bir vergidir. Arapça olan öşür'ün anlamı onda birdir (1/10). Öşürün çoğulu âşardır. Hububat çeşitlerinden bağ, bahçe, bostan, meyve ağaçlarından ve otlaklardan aynı, nakdi ve maktu olmak üzere üç şekilde uygulanmıştır. Ziraî ürünlerin çeşidine, yetiştirilme usullerine, ziraî toprakların verimliliği ve mahallî özelliklere göre 1/3 ile 1/20 arasında değişen oranlarda alınmaktaydı. Vergi alınan ürünler olarak, buğday, arpa, pirinç, darı, karpuz, hıyar, patlıcan, yonca, zeytin, susam, bal, şeker kamışı, meyveler v.b. sayılabilir. Ayrıntılı bilgi için Bkz. Abdurrahman Vefik SAYIN, *Tekalif Kavaidi (Osmanlı Vergi Sistemi)*, Maliye Bakanlığı A.P.K.K.B. Yayını, No: 352, Ankara, 1999, s. 505-570.

⁵ Ağnam vergisi: Köylülerin yetiştirdikleri küçükbaş hayvanlar için alınan nakdi bir vergidir. Ağnam, sözcük anlamı olarak koyun, koyunlar anlamına gelmektedir. Ayrıca, hayvanat resminin icmalen tarihi, usul-ı tarhi ve usul-ı tahsihi için Bkz., Süleyman SUDİ, *Osmanlı Vergi Düzeni (Defteri-i Muktesid)*, yay.haz. : Mehmet Ali ÜNAL, Isparta, 1996, s. 160-176.

⁶ Vergilerin tahsil yöntemleri ve ödeme biçimleri ile ilgili ayrıntılar için Bkz., Mecit EŞ, *Tarihsel Bir Bakışla Klasik Osmanlı Maliyesi*, Eğitim, Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı Yayınları Eskişehir, 1991.

değerlendirmeler yapılmasına da imkân sağlar. Öte yandan hayvan çeşitleri ve gelirleri hakkındaki bilgiler, bir yandan kırsal kesimde hayvancılığın boyutları ile ilgili kanaat sahibi olmamızı sağlar; diğer yandan şehir ve köy ekonomisinde hayvancılığın değişen rolleri konusunda sonuçlar çıkarmamızı kolaylaştırır. Ayrıca gayrimenkullerden değirmen, han, hamam ve dükkân gibi gelir kaynaklarının yıllık gelirleri ve diğer özellikleri incelenerek mesleki ayrışım; yerleşim biriminin ticari ve sınai kapasitesi, piyasaya ve büyük merkezlere entegrasyonu ile ilgili değerlendirmeler de yapılabilir.

Osmanlı Devleti'nde temettuat sayımları/tahrirleri 19. yüzyıl ortalarına doğru mali kaygılarla yapılmaya başlanmıştır. Aslında, daha adil bir vergi sistemi ve daha etkin vergi tahsilini esas alan bu mali kaygıların başlangıcını, Osmanlı Devleti'nin erken devirlerine kadar götürmek mümkündür. Ancak, temettuat sayımlarının ortaya çıkışının tarihi arka planına geçmezden önce, araştırmaya konu olan yerleşim birimlerinin ve dolayısıyla Eskişehir'in coğrafi yapısı ve çağlar boyunca Eskişehir'in görüntüsü ile bilgi vermek yerinde olacaktır.

B) ANA HATLARIYLA ESKİŞEHİR: COĞRAFİ ÖZELLİKLERİ VE KISA TARİHİ

Coğrafya:

Eskişehir İli, İç Anadolu Bölgesinin kuzeybatı bölgesinde yer alır. kuzeyden Karadeniz, kuzeybatıdan Marmara, batı ve güneybatıdan da Ege coğrafi bölgeleri ile komşudur. Eskişehir, güneyden Afyon, güneydoğudan Konya, doğudan ve kuzeyden Ankara, kuzeybatıdan Bolu, batıdan Bilecik ve Kütahya illeri tarafından çevrelenmiştir. Yüzölçümü 13.652 km²'dir. Eskişehir iklim yönünden İç Anadolu'nun tüm karakterini bünyesinde toplamıştır. Yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve yağışlı geçmektedir.⁷

⁷ T.C. Eskişehir Valiliği, (Çevirimiçi), <http://www.eskişehir.gov.tr>, 2 Şubat 2009.

Şehrin kuzeyini, batı - doğu yönünde Bozdağ ve Sündiken dağları kaplar. Sivrihisar dağları şehri ortadan katederler. Türkmen dağının doğu etekleri şehrin batı ve güneybatı köşesinde yer alır ve yukarı Sakarya ovasına kadar dayanır. Başlıca ovalar, Porsuk Ovası, Yukarı Sakarya Ovası, Sarısu Ovası ve Seyitgazi Ovasıdır. Türkiye'nin en önemli akarsularından olan Sakarya, aynı zamanda şehrin de başlıca akarsuyudur. En önemli kolu Porsuk Çayıdır. Şehirdeki önemli vadiler Sakarya ve Porsuk vadileridir. Sakarya Vadisi'nin denizden yüksekliği yaklaşık 250 metre kadardır, dolayısıyla bu vadi Eskişehir geneline göre daha ılıman bir iklim hüküm sürer. Sakarya Vadisi'nde fıstık, pamuk vb. gibi Eskişehir ve İç Anadolu'da yetişmeyen ürünlerin ekimi yapılır. Şehrin dörtte birini çam, meşe, gürgen, ardıç, katran ve köknar ağaçlarının oluşturduğu ormanlar teşkil eder. Orman olmayan arazilerde, su kenarlarında söğüt, ahlat ve kavak ağaçlarına rastlanmaktadır.⁸ En çok yetiştirilen ürünler, buğday, şeker pancarı, arpa, patates, soğan, baklagiller ve nohutur.

Eskişehir kırsalında yer alan Bozan, Muttalıp Gündüzler ve Sepetçi⁹ köyleri de iklim, coğrafya, ürün çeşitliliği, hayvancılık v.b. özellikleri nedeniyle Eskişehir'le benzer yapıya sahiptirler. Laçın köyü ise Eskişehir'in iklim yapısından çok Akdeniz iklimine sahiptir. Eskişehir'in farklı bir özelliği olan Sakarya Vadisi'nde bulunan Laçın, iklim, coğrafya, ürün çeşitliliği ve hayvancılık gibi konularda diğer köylerden ayrılmaktadır. Günümüzde, Sepetçi köyünün ismi Lületaşı maden ocakları nedeniyle "Beyazaltın" olarak geçmektedir.

Tarih:

Eskişehir, eski ve orta çağlarda Yunanca *Dorylaion*, Latince *Dorylaeum* ismi ile tanınan bir kentti. Eskişehir, *Frigya*'nın batı sınırı içerisindeydi. Bu nedenle Frig Çağı, Eskişehir tarihinde önemli bir yer tutar. Ayrıca, *Midas*'da (*Yazılıkaya*) Hitit *Devrine* ait kültür belgeleri bulunmuştur. M.Ö. 1200 yıllarında, Anadolu'daki Hitit egemenliğine son veren Frigler tarafından kurulan Pessinus (Ballıhisar), Midaeum

⁸ Ayrıntılı bilgi için Bkz., Fikret ÇELİKKANAT, 50. *Yılda Eskişehir*, Özgür Yayınları, Eskişehir, 1973, s. 14-54.

⁹ Sepetçi köyünün ismi Lületaşı maden ocakları nedeniyle değiştirilmiş olup; günümüzde "Beyazaltın" olarak anılmaktadır.

(Karahöyük), Dorylaeum (Eskişehir), Yazılıkaya (Midas) gibi Frig şehirleri de Eskişehir'in sınırları içindedir.¹⁰

Eskişehir, Anadolu'yu çapraz olarak kateden (Roma devrinden kalan) ordu yolu ve kervan yolu üzerinde bulunmaktadır. Çok eski tarihlerden beri kullanılan İzmit-Yenişehir-İnönü-Kütahya-Akşehir-Konya yolu, daha sonra uzunluğu nedeniyle terk edilmiş; Eskişehir üzerinden giden yol ordu geçişi için kullanılmaya başlanmıştır. Bazen Kütahya yolu da kullanılmış olmasına rağmen XVII. yy.'dan itibaren, ordu yolu olarak yalnızca Eskişehir üstünden giden yeni yol kullanılabilir hale gelmiştir. Kervan yolu olarak, Bursa'dan, Eskişehir ve Sivrihisar üzerinden Ankara'ya giden yol kullanılmıştır. Eskişehir-Seyitgazi-Bolvadin-Konya kervan yolu aynı zamanda ordu yoludur. Bu yol hac yolu olarak da büyük önem taşımaktadır. Hac yolu çok iyi bakılmış, üzerinde belli mesafelerde namazgahlar yapılmıştır. Bu yol özellikle XVIII. yy.'da çok kullanılmıştır.¹¹

Eskişehir XVII. Yüzyıldan sonra genel olarak “sefil ve harap bir kasaba” görünümünü vermektedir. Şehirde sağlık koşulları kötü, tarım ilkel ve ovalar bataklık durumundadır. XVII. yy.'dan sonra ticaret yollarının denizlere doğru kaymasıyla, Anadolu'nun dünya ticareti içinde önemi azalmıştır.¹² Diğer Anadolu şehirlerinin pek çoğu gibi Eskişehir'de bu durumdan etkilenmiş ve küçük bir kasabaya dönüşmüştür.¹³

Evliya Çelebi'ye göre; “*Şehir 17 mahalledir. Evleri bağlı bahçeli, mamurdur. Cami ve mescitleri epeycedir. Medreseleri varsa da kargir değildir. 7 sibyan mektebi, 7 tekkesi, 7 tüccar hanı vardır. Çarşısı 800 kadar dükkandan ibarettir. Havasının iyiliğinden güzelleri çoktur. Halkı gurbet diyarında olanlara dosttur. Çuka ve Fahir kumaşlar giyen ileri gelenleri çoktur. Şehrin dört çevresi gül ve gülistan bağ ve bostan olup, tahılı çok bir şehirdir. Hatta paşa efendimize şehir*

¹⁰ Eskişehir tarihi ile ilgili ayrıntılı bilgi için Bkz., Halime DOĞRU, *XVI. Yüzyılda Eskişehir ve Sultanönü Sancağı*, Odunpazarı Belediyesi Kültür Yayınları, No: 5, Eskişehir, 2005.

¹¹ Suzan ALBEK, *Dorlaion'dan Eskişehir'e*, Anadolu Üniversitesi Eğitim Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı Yayınları, No: 89, Eskişehir, 1991, s. 162.

¹² Eskişehir'den bahseden, yabancı kaynaklar ve Osmanlı kaynakları örnekleri için Bkz., ALBEK, *a.g.e.*, s. 140-164.

¹³ ALBEK, *a.g.e.*, s. 160.

ahalisinden 1000 tane koyun, 7 at, 300 araba arpa ve buna benzer azık hediye olarak geldi.

Şehrin dışında ve kuzey yönünde, bağ ve bahçeler içinde kargir kubbesi olan bir ılıcası vardır ki büyük havuzu sıcak su ile doludur. Su çok sıcak olduğundan soğuk su katılınca mutedil olur. Çok faydalıdır. Parmakta yüzük falan gibi halis gümüşten yapılmış şeyler bulunursa sapsarı eder. Uyuz, cüzam hastalıklarına faydalı ise de Bursa kaplıcaları gibi mükellef binalı değildir.”¹⁴

Evliya Çelebi'nin de bahsettiği gibi Eskişehir, sıcak su kaynakları ve hamamları ile de meşhurdur. 1884/1885 tarihli Hüdavendigâr Vilayeti Salnamesi'nde Yenice, Erler, Kıymet ve Açlık adını taşıyan bu hamamların biri erkeklere, üçü kadınlara tahsis edilmişti.¹⁵ Ayrıca ülke içinde ve dışında Eskişehir'in simgesi olarak bilinen ve “Deniz köpüğü” olarak da adlandırılan lületaş, çoğunlukla, Gökdere, Kızılcaören, Gündüzler, Karahöyük, Sarısu, Sepetçi, Kemikli, Margı ve Yarmalar Köylerinde bulunmaktaydı. Eskişehir hakkında değerli bilgiler veren Charles Texier, lületaşını bölgenin en önemli doğal zenginliği olarak saymaktadır.

Lületaşının sigara ağızlığı, pipo, biblo ve tespah gibi küçük eşyalara dönüştürülmesi özel imalathanelerde gerçekleştirilirdi. Lületaş işletmeciliği zamanla önemli bir sektör haline dönüştürülmüştü. XIX. yy. boyunca Almanya, Avusturya, Rusya, Fransa, İngiltere, Bulgaristan, Çek ve Slovakya gibi devlet ve bölgelerde lületaş işletme yerleri açılmış ve sektör canlanmıştır. 19. yy. ortalarında Eskişehir'i ziyaret eden Alman seyyah Edmund Naumann, 10 bin işçinin lületaş alanında çalıştığından söz etmektedir.¹⁶

Fatih'in ilk zamanlarına kadar Eskişehir, Ankara Beyliği'ne bağlı bir sancak iken; 1451-1831 yılları arasında Kütahya Beylerbeyliği'ne bağlanmıştır. 1831-1841

¹⁴ ATSIZ, *Evliya Çelebi Seyahatnamesinden Seçmeler*, Cilt II, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1972, s. 148-152.

¹⁵ İhsan GÜNEŞ ve Kemal YAKUT, *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Eskişehir (1840-1923)*, Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, No: 25, Eskişehir, 2007, s. 56.

¹⁶ GÜNEŞ ve YAKUT, *a.g.e.*, s. 84-85.

yılları arasında *Miralaylar*¹⁷ tarafından idare edilen Eskişehir, 1841 yılında ise Hüdavendigâr (Bursa) eyaletine bağlanmıştır. XIX. yy.'ın ikinci yarısından itibaren Kırım, Kafkasya, Romanya ve Bulgaristan'dan gelen yoğun göçmen akınlarının artmaya başlamasıyla, bölge tarımında büyük bir atılım sağlanmış, İnönü, Alpu, Çifteler ovalarındaki bataklıklar kurutularak tarıma açılmış; yeni bitki türleri yetiştirilmeye başlanmış ve tarım tekniklerinde ilerleme sağlanmıştır. 1892'de hizmete açılan İzmit-Eskişehir-Ankara demiryolu ile gelişmesi ve önemi daha da artmıştır.¹⁸

C) TEMETTUAT TAHRİRLERİNİN ORTAYA ÇIKIŞI

16. Yüzyılın ikinci yarısından itibaren iç ve dış faktörlerin etkisiyle Osmanlı toplumu çözülme sürecine girmiştir. Bu dönemde Osmanlı toplum düzeyinin temellenmesinde aslî bir işlev gören tımar sistemi de iyice sarsılmış ve bu sisteme bağlı bütün alt sistemler geleneksel fonksiyonlarını yerine getiremez hale gelmiş ve değişime uğramıştır. Ekonomi mevcut üretim anlayışı ile ayakta duramaz hale gelmiştir.¹⁹ Osmanlı yöneticileri de bu sıkıntının farkına varmışlar; bu amaçla, başta tımar olmak üzere, vergi sistemi, müsadere, narh, sikke taşıması gibi geleneksel iktisat politikası araçları üzerinde ıslahat önerileriyle yüz yüze kalmışlardır.²⁰

Osmanlı Devleti'nin sanayileşme süreci 18. yüzyılın başlarında başlamıştır.²¹ Bu süreçte, 1804'de Hünkar İskelesi'nde bir kağıt ve kumaş imalathanesinin inşası başlatılmış, 1827'de Eyüp'de bir yün eğirme fabrikası imal edilmiş, 1830'da Beykoz'da deri tabakhanesi, 1835'de feshane, 1830'da hayvan ve buhar gücüyle

¹⁷ Mir-alay; Alay beyi, Albay. Bkz., Ferit DEVELİOĞLU, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat*, Aydın Kitabevi, Ankara, 2001, s. 651.

¹⁸ Patates ekiminin Eskişehir'e demiryolu inşaatında çalışan Almanlar tarafından getirildiğini ve daha sonra bu tarımın çok yayıldığını ekleyelim. ALBEK, *a.g.e.*, s. 164.

¹⁹ Ahmed Güner SAYAR, *Osmanlı İktisat Düşüncesinin Çağdaşlaşması (Klasik Dönem'den II. Abdülhamid'e)*, Ötüken Neşriyat A.Ş., Yayın No: 460, İstanbul, 2000, s. 167.

²⁰ II. Mahmut zamanında basılan paralar ile ilgili ayrıntılar için Bkz., Cüneyt ÖLÇER, *Sultan Mahmud II Zamanında Darp Edilen Osmanlı Madeni Paraları*, Yenilik Basımevi, İstanbul, 1970.

²¹ 18. yy. Osmanlı sanayisi ile ilgili ayrıntılı bilgi için Bkz., Mehmet GENÇ, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet ve Ekonomi*, Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2002, s. 226-254.

çalışan top dökümhanesi ve Dolmabahçe tüfek fabrikası buhar gücüyle çalışır hale getirilmiştir.²² Bu arada 1830'larda Orta Anadolu'da oldukça etkili olan *ayanların*²³ gücü de sınırlandırılmıştır.²⁴

Osmanlı Devleti'nde ekonomik krizin yoğunlaştığı 1789-1839 yılları arasında III. Selim ve II. Mahmut tahtta bulunmaktaydı. III. Selim bütçe açıklarını kapatmak için geleneksel yöntemlere başvurmakla birlikte bazı yeni önlemler almış, ancak istenen sonuca ulaşamamıştır. Dışarıdan borç alma girişimi de boşa çıkınca yeni vergiler koymak ve eski vergilere zam yapmak durumunda kalmıştır. Bu dönemde ilk olarak *Nizam-ı Cedid* Ordusu kurulmuş bu ordunun ihtiyaçlarını karşılamak için *İrad-ı Cedid Hazinesi* oluşturulmuştur.²⁵ II. Mahmut döneminde (1808-1839) ise *Devlet Hazinesi*, *Tersane Hazinesi*, *Mukataa Hazinesi* ve 1826'daki *Asakir-i Muhammedi* askeri ocağı için *Mansure Hazinesi* isimleriyle yeni hazineler kurulmuştur.²⁶ Bütün bu gelişmeler mali teşkilatta yeni atılımları kaçınılmaz kılmıştır. 1834 yılına gelindiğinde *Asakir-i Muhammediye Defterdarlığı* oluşturulmuş, daha sonra defterdarlık örgütü kaldırılarak yerine *Maliye Nezareti* örgütlenmeye çalışılmıştır.²⁷

3 Kasım 1839'da ilan edilen Tanzimat Fermanı,²⁸ devlet için bir kalkınma modeli ve yeniden yapılanma sürecinin başlangıcını oluşturuyordu. Maliyede ıslahat Tanzimat'ın temel taşlarından biriydi.²⁹ Tanzimat, Osmanlı vergi sisteminde Cumhuriyet'e kadar sürecek bir dönüşümün başlangıcını oluşturuyordu. Fermanla

²² 19. yy.'daki sanayideki yenileşmeler ve gelişmeler ve üretim sektörü hakkında ayrıntılı bilgi için Bkz., Donald QUATAERT, *Sanayi Devrimi Çağında Osmanlı İmalat Sektörü*, Çev. Tansel GÜNEY, İletişim Yayınları, İstanbul, 1999.

²³ Ayanlık ile ilgili bilgi için Bkz., Niyazi BERKES, *100 Soruda Türkiye İktisat Tarihi (2. Cilt)*, Gerçek Yayınevi, İstanbul, 1975, s. 289-292.

²⁴ Hükümdarların başvurduğu çareler hakkında bilgi için Bkz., Niyazi BERKES, *100 Soruda Türkiye İktisat Tarihi (1. Cilt)*, Gerçek Yayınevi, İstanbul, 1972, s. 159-161.

²⁵ Ayrıntı için Bkz., Enver Ziya KARAL, *Selim III.'ün Hat-tı Hümayunları-Nizamı Cedid-*, T.T.K. Yayınları, VII. Seri, No.14, T.T.K. Basımevi, Ankara, 1946.

²⁶ II. Mahmut döneminde yapılan yenilikler için Bkz., M. BELİN, *Osmanlı İmparatorluğu'nun İktisadi Tarihi*, çev: Oğuz CEYLAN, Gündoğan Yayınları, Ankara, 1999, s. 462-467.

²⁷ Maliye Nezareti ile ilgili ayrıntılı bilgi için Bkz., Ziya KARAMURSAL, *Osmanlı Mali Tarihi Hakkında Tetkikler*, T.T.K. Basımevi, Ankara, 1989, s. 157-158.

²⁸ Tanzimat'ın uygulandığı alanlar ile ilgili ayrıntılar için Bkz., Nezih VARGAN, Tufan ÇAKIR, *Maliye Tarihi*, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Birlik Ofset, Eskişehir, 2000, s.123-130.

²⁹ Tanzimat Dönemi Osmanlı Maliyesi hakkında ayrıntılı bilgi için Bkz., Tevfik GÜRAN, *Tanzimat Döneminde Osmanlı Maliyesi: Bütçeler ve Hazine Hesapları (1841-1861)*, T.T.K. Basımevi, XXV. Dizi, Sayı 8, Ankara, 1989.

örfi vergilerin yerine *ancemaatin*³⁰ adı verilen vergi sistemi getirilmiştir. Bu sistemde, bir köy veya kasabanın durumuna göre o yerin malî ortalaması bulunuyor ve ortalamanın üzerinden kişinin gelirin göre vergi alınıyordu.³¹

Tanzimat Dönemi'nde, daha önce iltizamla yönetilen hazine gelirleri doğrudan tahsil edilmeye başlanmış; *mamuriyet-i mülkiye* yani ülke kalkınmasının gerçekleşmesi için ticaret, ziraat ve sanayinin geliştirilmesi üzerinde durulmuştur. Daha Tanzimat'ın ilanından bir yıl önce *Umur-ı Nafia Meclisi* oluşturulmuştur. Hüdavendigâr ve Gelibolu sancaklarında ilk tahrir denemeleri yapılmıştır. Bu Tahrirlerin amacı vergide adaleti sağlamak, adil vergilemeyi gerçekleştirmektir. Tahrir çalışmaları sırasında *Tevzi Defterleri*³² tutulmuştur. Tahrir çalışmaları sonuç vermeyince vergiler eskisi gibi iltizam usulüyle alınmaya devam edilmiş ve tahrir çalışmaları askıya alınmıştır. II. Mahmut döneminde (1826-1839) yapılan reformlar, yenileşme dönemi içerisinde öncekilerin bir devamı olduğu gibi Tanzimat'ın da habercisi olmuştur.³³

1840 tarihinde *muhassıllıklar*³⁴ kurularak, vergiyi vali ve ayanların kontrolünden alarak devlet hazinesi adına tahsil edilmesini sağlayacak maaşlı devlet memurları olan *muhassıllar* görevlendirilmiştir. Muhassıllar tayin oldukları eyalet ve livaların bütün mali işlerinden sorumlu olup, Tanzimat'ın taşrada tanıtılmasında da aktif rol oynamışlardır.³⁵

Temettuat defterlerinde, vergi mükelleflerinin isim ve şöhreti, sahip oldukları bütün mal varlıkları; emlak ve arazi; arazinin ne kadarının ekili veya nadasa bırakıldığı; bağ ve bostan; her türlü hayvan; tüccar ve esnafın bir senelik tahmini geliri incelenerek sayımı yapılacak ve bunların yıllık gelirleri ve bu gelir üzerinden tahsili istenen vergi belirlenecekti. Tahrir köylerden başlanılacak ve her bir köyün

³⁰ Ancemaatin vergi; bir cemiyet üzerine tarh olunan toptan bir verginin, o cemaat üyeleri arasında kazanç ve servete göre taksim ve tevzi olunmasını ifade eder. SAYIN, *a.g.e.*, s. 358-362.

³¹ Osmanlı Vergi Sistemi ile ilgili ayrıntılar için Bkz., Ziya KAZICI, *Osmanlılarda Vergi Sistemi*, Şamil Yayınevi, İstanbul, 1977.

³² Tevzi Defterleri ile ilgili olarak Bkz., SAYIN, *a.g.e.*, s. 353.

³³ Ahmet TABAKOĞLU, "Osmanlı Ekonomisinin Temelleri", *İktisat Tarihi-Toplu Makaleler I*, Kitabevi, İstanbul, Kasım 2005, s. 17.

³⁴ Muhassıl; Tahsildar demektir. Bunlar da Eyalet ve Sancak Muhassıllığından, Cizye Muhassıllığından, Zecriye Muhassıllığından, Harç Muhassıllığından ibaret idi. Daha fazla bilgi için Bkz., KARAMURSAL, *a.g.e.*, s. 138.

³⁵ 1841 yılı itibariyle Muhassıllıklar ve bu Muhassıllıklara bağlı kaza ve nahiyeler için Bkz., Coşkun ÇAKIR, *Tanzimat Dönemi Osmanlı Maliyesi*, Küre Yayınları, İstanbul, 2001, s. 239-247.

defteri ayrı tutulacaktı. Muhasıllar sayıma nezaret edecekler, hata yapanlar cezalandırılacaklardı.³⁶

Muhasıllara kuralların yazılı olduğu *talimat-ı seniyye* ve bir de tezkire veriliyordu. Buna göre önce köy ahalisinin emlak ve akarı ile verecekleri verginin yaklaşık miktarı belirlenecek; daha sonra asıl kazada bulunan halkın emlak ve akarı bir kişi bile istisna tutulmayacak şekilde tahrir olunacaktı. Eskiden vergi vermeyen müftü, hatip, imam vb. kişilerin vergi vermesi sağlanmaya çalışılacaktı. Bu kişilerin istisna tutulması halinde halkın tepki vermesinden çekinilerek, gerekirse mahkemeye sevk edilmeleri ve cezalandırılmalarına da karar verilmişti.³⁷

Muhasıllar verginin adil ölçüler içinde tarh ve tahsilini sağlarken talimatnamenin dışına çıkmayacaklar, çıkarlarsa görevden alınacaklardı. Bu arada *Muhasıllık Meclisleri* oluşturulmuştu. Bu meclisler o yerin *kadısı*, *müftüsü*, muhasıllı, yardımcıları ve gayrimüslimlerin bulunduğu yerlerde *metropolit*ten oluşan tabii üyelerle, halkın seçtiği dört ya da altı üyeden meydana gelirdi. Meclis başkanlığını eyaletlerde müşir; sancak ve kazalarda ferik; ferik olmayan yerlerde kadı yapmaktaydı.³⁸ Meclislerce belirlenen vergi miktarı temettuat defterlerine kaydedilmekte ve bu defterler muhasıllar tarafından İstanbul'a götürülmekteydi. Defterler merkezde hazine tarafından incelenerek *Bab-ı Ali*'ye veriliyor, *Meclis-i Vala*³⁹ tarafından incelendikten sonra padişahın onayı alınarak, hangi yıldan itibaren geçerli olacağı başta eyaletin vali ve defterdarları olmak üzere bütün köy ve kazanın ileri gelenlerine bildiriliyordu.⁴⁰

Yukarıda sözü edilen kurallara uygun olan ilk sayım 1841 yılında yapıldı. Ancak, 1841 sayımları istenilen sonucu vermediği gibi hazine gelirlerinde de büyük azalma görüldü. 1842 yılında muhasıllıklar kaldırılarak, tekrar valilerin sancaklarına hükmetmesi kuralına dönüldü ve müşirlik sistemi kuruldu. Valilerin emrine bir defterdar, her sancağa bir kaymakam ve kazalara bir müdür tayin edildi. *Muhasıllık*

³⁶ Yeni mali uygulamalara karşı halkın tepkisi, bu uygulamaların denetimi ile vergi uygulamaları ve vergi tahsilinden doğan sorunlar için Bkz., ÇAKIR, *a.g.e.*, s. 101-140.

³⁷ SAYIN, *a.g.e.*, s. 337-339.

³⁸ Abdüllatif ŞENER, *Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Sistemi*, İşaret Yayınları, İstanbul, 1990, s. 51-55.

³⁹ Meclis-i Vala hakkında ayrıntılı bilgi için Bkz., Mehmet SEYİTDANLIOĞLU, *Tanzimat Devrinde Meclisi Vala (1836-1868)*, T.T.K. Basımevi, Ankara, 1994.

⁴⁰ Muhasılların görevleri ile ilgili Talimat-ı Seniye için Bkz., SAYIN, *a.g.e.*, s. 319-357.

Meclisleri ise önemli bir değişikliğe uğramamış; ancak adı Memleket Meclisi olarak değiştirilmiştir. Devletin tamamında uygulanmayan 1841 sayımı Hüdavendigâr, Konya, Aydın, Sivas, Ankara, Biga, Edirne, Rumeli, Silistre, Vidin, Selanik gibi bazı eyaletlerde uygulanmıştır.⁴¹

1845 yılında yeniden tahrir yapılmasına karar verilmiştir. Bu tahrirlerde sayımların müşir, defterdar ve kaymakamlar tarafından yapılması istenmiştir. İmparatorluğun bütün bölgeleri tahrir uygulamalarına dahil edilmemiştir. Öte yandan Erzurum, Diyarbakir ve Yanya gibi eyaletler sayıma ilk kez dahil edilmiştir. Sayım için her köyün imam ve muhtarları ile gayri müslim mahallelerin papaz ve kocabaşları öncülüğünde ve ziraat müdür vekilleri nezaretinde tahrir başlanacaktı. Tahrir bittiğinde defterin sonu mühürlenerek tâbi oldukları kaza müdürlerine teslim edilecek ve kaza meclisinde kontrol edildikten sonra ya sancak kaymakamına ya da defterdara teslim edilecekti. Defterler birbirlerine karıştırılmadan her köyün defterleri kazalara ayrılarak torbalara konulacak ve Maliye Hazinesi'ne gönderilecekti.⁴²

1845 sayımında taşrada sayım yapılan bölgelerden ilk etapta numune olarak bir köyün defteri Meclis-i Vala'ya geliyor ve burada kurallara uygunluğu denetleniyordu. Tutulan defter kurallara uygunsuzsa diğerlerinin de buna göre yapılması isteniyordu. Uygun olmayanlar Maliye Nezareti'ne gönderilerek burada gereken açıklamalar yazılıyor ve tekrar geri gönderiliyordu. 1845 sayımı uzun zaman almış ve Temettuat Defterleri gelmeyen yerler dahi olmuştur. *Meclis-i İmar*⁴³ memurlarının merkeze geri çağırılması nedeniyle, tahrir yapılmayan bölgelerde mevcut tahrir talimatnamesinin bir örneği bırakılarak tahrir sayımının valiler denetiminde yapılması kararlaştırılmıştır.⁴⁴

Vergi kaydı konusunda 1841 ve 1845 sayımlarında tutulan defterler arasında fark bulunmaktadır. 1841'de vergilerden sadece vergiyi mahsusaya yer verilmiştir.

⁴¹ Temettu uygulamaları için Bkz., SAYIN, *a.g.e.*, s. 441-453.

⁴² Maliye Hazinesi ile ilgili ayrıntılı bilgi için Bkz., Erdoğan ÖNER, *Osmanlı İmparatorluğu ve Cumhuriyet Döneminde Mali İdare*, Maliye Bakanlığı A.P.K.K.B. Yayını, No: 2005/369, Ankara, 2005, s. 170-185.

⁴³ Meclis-i İmar; Tanzimat Dönemi'nde kurulmuş olan ve *Meclis-i Valâ'ya* bağlı olarak çalışan meclislerdir. İmar Meclisleri ile ilgili ayrıntılı bilgi için Bkz., Ankara Üniversitesi, (Çevirimiçi), <http://dergiler.ankara.edu.tr>. 11 Haziran 2009.

⁴⁴ SAYIN, *gös.yer.*

Ancak, bunda da bazı defterlerde *ruz-ı hızır*⁴⁵ ve Kasım'da⁴⁶ verilecek taksitler belirtilmiş; bazılarında ise tek rakamla senelik bildirilmiştir. 1845 sayımlarında ise “bir önceki yıl” verilen vergiyi mahsusa ile birlikte öşür ve adet-i ağnam vergileri de kaydedilmiştir. Defterleri ayrı tutulan gayrimüslimler söz konusu olduğunda ise, mükellef oldukları cizye dilimi ednâ, evsât ve âlâ olarak kaydedilmiş; ayrıca cizyeden sorumlu oğulları varsa bunların da hangi oranda cizye vereceği belirtilmiştir.⁴⁷

Muhassılların görevlerinden biri de eskiden beri muaf tutulan müftü, hatip, imam vb. kişilerin vergi vermesini sağlamaktır. Ayrıca *mansure* ve *redif*⁴⁸ olanlar veya bu teşkilatlarda yakınları bulunanlar da *asakir-i mansure* tekaüdü veya *oğlu redif* şeklinde belirtilmiştir. Burada devlet için çalışan askerî sınıf ve birinci dereceden yakınların vergiden muaf tutulduğu görülmektedir. Ayrıca, “askeri”den olanların, emeklilikten önce ve sonra edindikleri mal ve mülklerinin gösterilmesi gerekmektedir. Kişinin mal varlığı yoksa vergi tahakkuk ettirilmemektedir.⁴⁹

Gayrimüslimlerin çeşitli imtiyazlarından büyük işyeri ve ticarethane sahipleri de yararlanmak istemişlerdir. Temettu vergisinin Osmanlı tebaasından alınması ve ahalinin vergi vermemek için büyük ticarethanelerini ve işyerlerini gayrimüslimlere devretmeleri nedeniyle, temettu vergisinin gayrimüslimlere de geçerli olması için yeni düzenlemeler yapılması istenmiştir.⁵⁰

⁴⁵ Ruz (gün) ve Hızır (yeşillik) kelimelerinde terkihi olan terim hıdırellez günü, miladi mayısın altısına denk gelir. Osmanlı Devleti'nde Hicri takvimin kullanıldığı dönemde mali hesaplarda (vergi toplanması gibi) vade ve taksit dönemi olarak belirlenen zamanlardır. Wikipedi, (Çevirimiçi), <http://tr.wikipedia.org>, 11 Haziran 2009.

⁴⁶ Kasım; Türkiye'de, Atatürk devrimine değin Sümer-Babil-İbrani-Süryani-Arami Tışri den gelme ad ile Teşrin-i Sani olan ayın adı. Cumhuriyet'ten sonra İkinci Teşrin, İkinciteşrin olarak kullanıldı, 10 Ocak 1945'te kabul edilen 15 Ocak 1945'te yürürlüğe giren ve dört ayın adlarını değiştiren yasa ile ayın adı Kasım yapıldı. Wikipedi, (Çevirimiçi), <http://tr.wikipedia.org>, 11 Haziran 2009.

⁴⁷ Cizye ile ilgili ayrıntılı bilgi için Bkz., Halil İNALCIK, *Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi* (1300-1600), çev: Halil BERKTAY, Cilt: I, Eren Yayıncılık, İstanbul, 2000, s. 105-109.

⁴⁸ Redif; 1834 yılında kurulan askeri teşkilattir. Redif Askeri Teşkilatı'nda görev alan askerlere redif denilmekte idi; Mansure ise, yine bu teşkilat içinde yer alan ve müşirlik düzeyinde olan bir ünvanıdır. Ayrıntılı bilgi için Bkz., Ankara Üniversitesi, (Çevirimiçi), <http://dergiler.ankara.edu.tr>. 11 Haziran 2009.

⁴⁹ Askeri sınıfın imtiyazları için Bkz., Mustafa AKDAĞ, *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi 2* (1453-1559), Cilt II, Cem Yayınevi, İstanbul, 1995, s. 81-83.

⁵⁰ Temettu vergisi veren gayrimüslimler ile ilgili ayrıntılar için Bkz., SAYIN, *a.g.e.*, s. 453-466.

Temettu vergisi⁵¹ ile ilgili düzenlemeler 1839 yılında yapılmış olmasına rağmen, 1859-60 yılında yapılan kadastro çalışmalarından sonra ancak tamamlanabilmiştir. Buna göre şehir ve kasabalarda bulunan esnaf, tüccar ve zanaatkarların yıllık gelirleri üzerinden %3 oranında vergi alınması kararlaştırılmıştır. 1860'da %3 olan bu oran, 1876'da %4'e çıkarıldı. Böylece, beyana bağlı olmamakla beraber tahrire endeksli bir gelir vergisi uygulamasına geçilmiştir.⁵²

D) SON DÖNEMDE YAPILAN TEMETTUAT ÇALIŞMALARI

Son dönemde temettuat kayıtları ile ilgili çalışmalar hız kazanmıştır. Bu konu üzerinde ilk çalışan kişilerden birisi; Prof.Dr. Tevfik Güran'dır. Güran'ın "19. Yüzyıl Temettuat Tahrirleri", "19. yy. Ortalarında Ödemiş Kasabası" ve "19. Yüzyıl Osmanlı Tarımı" başlıklı çalışmaları; Prof.Dr. Musa Çadircı'nın, "Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı" ve Abdüllatif Şener'in "Tanzimat Döneminde Osmanlı Vergi Sistemi" adlı çalışmaları bu alanın öncü çalışmaları arasında gösterilebilir.

Çalışmalarında temettuat kayıtlarından yararlananlar arasında Yavuz Cezar ve Mübahat Kütükoğlu gibi araştırmacılar da vardır. Mübahat Kütükoğlu'nun "Osmanlı Sosyal ve İktisadi Tarihi Kaynaklarından Temettu Defterleri", Şevket Pamuk'un "Osmanlı Ekonomisinde Bağımlılık ve Büyüme (1820-1913)", Ayhan Yalçın'ın "Temettuat Defterlerine Göre 19. Yüzyıl Ortalarında Silifke Kazasının Sosyal ve Ekonomik Yapısı", Nuri Adıyeke'nin, "Temettuat Sayımları ve Bu Sayımları Düzenleyen Nizamname Örnekleri", Nejdet Bilgi'nin "Temettuât Kayıtlarına Göre Manisa Uncuboz Köyü ve Tarihi Gelişmesi", Mehmet Başaran'ın, "Tire'de Bulunan Camiler, Temettuat Defterlerine Göre Görevliler ve Mal Varlıkları", A. Mesud Küçükkalay ve Ayla Efe'nin "Osmanlı Zirai Sektörünün Ticarileşebilme İmkânı Üzerine Bir Deneme: 1844-45 Alpu Köyü Örneği" adlı makaleleri, temettuat defterlerinden yararlanan çalışmalar arasında yer almaktadır.

⁵¹ Temettu Vergisi; Osmanlı Devleti'nde ticaret, sanat, meslek ve emek gelirleri üzerinden alınan bir vergidir. Bu verginin esası II. Mahmut tarafından yürürlüğe konulan ihtisap resmidir. Uludağ Üniversitesi, (Çevirimiçi), <http://www.uludagsozluk.com>. 11 Haziran 2009.

⁵² ŞENER, *a.g.e.*, s. 108.

Adı geçen çalışmaların kırsal kesimde yoğunlaştığı görülmektedir. Ele alınış yöntemlerinin de genellikle aynı olduğu söylenebilir. Temettuat defterlerindeki meslek, emlak, arazi, hayvan, ürün, gelir ve vergi bilgileri esas alınarak, ele alınan yerleşim yerlerinin, ekonomik ve sosyal durumu hakkında bilgiler sunmak yoluna gidilmiştir. Ancak, elde edilen bilgilerden yola çıkarak; mesleki uzmanlaşma, işsizlik, hayvansal ve tarımsal verimlilik, hayvan, arazi ve tohum ıslahı, tarım teknolojisi, ticarileşme, sanayileşme, gelir ve vergi adaleti, ekonomik sorunların çözümü, ekonomik büyüme gibi sorulara çok fazla cevap aranmadığı görülmektedir.

Çalışmalar arasında bu sorulara cevap bulmaya çalışanlar da vardır. A. Mesud Küçükcalay, Donald Quataert, Şevket Pamuk ve Tevfik Güran'ın çalışmaları bunlara örnek gösterilebilir. Küçükcalay, ele aldığı köy ile ilgili bilgilerden yola çıkarak köyün ticarileşebilme imkânlarını; Quataert, işçilik ve işçi sınıfının gelişimini; Pamuk, gelir ve vergi arasındaki adaleti sorgularken; Güran da üretim ile ilgili konularda cevap aramıştır.

YÖK Arşivleri'nde de doğrudan temettuat defterlerinden yararlanılmış 71 adet tez bulunmaktadır.⁵³ Tezlerin büyük bir kısmı Anadolu'da bulunan şehir ve köyler hakkındadır. Bunların da çoğu şehir merkezlerinden çok köyler üzerinde yoğunlaşmıştır. Tezlerin yoğunlaştığı yerler olarak Kütahya, Konya ve Ankara'nın merkez ve köyleri görülmektedir. Ege ve Akdeniz bölgeleri de Orta Anadolu'dan sonra en çok tez hazırlanan bölgelerdir. Tezlerden yalnızca ikisi şimdiki ülke sınırlarımız dışında bulunan Kosova ve Manastır hakkında yazılmıştır. Osmanlı Devleti'nin diğer bölgeleri hakkında ise, birkaç tez dışında fazla bir kaynak bulunmamaktadır.

Bu konudaki yayınlar ve tezler ile ilgili bir genelleme yapılırsa; çoğunun aynı bölgelerde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu durum o bölge hakkında daha ayrıntılı bir sosyo-ekonomik çerçeve çıkarmaya yardımcı olmakla birlikte, Osmanlı Devleti'nin topraklarının genişliği, coğrafyası, iklimsel ve ekonomik farklılıkları göz önüne alındığında, diğer bölgelerde yaşayan halkın ekonomik ve sosyal durumları ile ilgili makro düzeyde yorum yapmak zordur. Ayrıca, Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ndeki temettuat defterlerinin büyük bölümünün henüz incelenmemiş olması ve temettuat

⁵³ T.C. Yüksek Öğretim Kurulu, (Çevirimiçi), <http://www.yok.gov.tr/>, 6 Şubat 2009.

sayımlarının ülkenin her bölgesinde yapılmadığı da dikkate alınacak olursa, arşivlerdeki defterlerin tamamının incelenmesi sonucunda dahi, kesin bir sosyo-ekonomik çerçeve elde etmek mümkün olmayabilir.

E) ARAŞTIRMANIN AMACI VE YÖNTEMİ

Osmanlı Devleti'nde, Hüdavendigâr⁵⁴ Eyaleti'nin Eskişehir kazasına bağlı Bozan, Laçın, Muttalip, Gündüzler ve Sepetçi köylerine ait temettuat kayıtları esas alınarak hazırlanan bu araştırmanın kaleme alınmasıyla, sözü edilen köyler ve bu köyler ekseninde Eskişehir kırsalının 19. yy. ortalarındaki sosyo-ekonomik durumu ile ilgili genel bir sonuç çıkarılması amaçlanmıştır.

Çalışmada ele alınan, Bozan, Laçın, Muttalip, Gündüzler ve Sepetçi Köyleri temettuat defterlerinin üstte yer verdiğimiz bilgiler doğrultusunda incelenmesi ve yorumlanmasının ardından ulaşılabilecek olan sonuçların tamamına kesin gözüyle bakılmamalıdır. Ancak, mesleki bilgiler, gayrimenkul bilgileri, büyükbaş ve küçükbaş hayvan bilgileri, ürün bilgileri, önceki yıl verilen vergi, ağnam vergisi, öşür vergisi ve temettuat gelirleri ile ilgili bilgiler, kaleme alındığı dönemde olduğu gibi kaydedildiği için kesin olduğu söylenebilir.

Araştırmada tek bir köyü ele almak yerine, Eskişehir Kazası'na bağlı Bozan, Laçın, Muttalip, Gündüzler ve Sepetçi Köyleri temettuat defterlerinin tamamının bir arada incelemeye alınmasının nedeni, çalışmayı lokal olmaktan çıkarıp en azından Eskişehir bölgesi genelinde bir çerçeve oluşturabilmenin amaçlanmış olmasıdır. Köyler arasında seçim yapılırken, Eskişehir kırsalı genelini yansıtabilmesi amacıyla, yer şekilleri, bitki örtüsü, ürün çeşitliliği, hayvancılık, iklim ve coğrafya v.b. benzerlikleri olmasına özen gösterilmiştir. Laçın ise, diğer köyler ile benzerlikler göstermemesine rağmen, Eskişehir kırsalının farklı bir özelliğini ve çeşitliliğini yansıtabilmesi amacıyla seçilmiştir. Köyler, ortak özellikleri yanında mesleki yapı, nüfus, gayrimenkul mülkiyetleri, ürün verimlilikleri, hayvan mülkiyetleri, gelir çeşitlilikleri, servet ve zenginlik dağılımı ve vergi yükleri v.b. özellikleri açısından

⁵⁴ Hüdavendigâr Livası Kanunnamesi ile ilgili bilgi almak için Bkz., Ömer Lütfi BARKAN, *XV. ve XVI. Asırlarda Osmanlı İmparatorluğunda Ziraî Ekonominin Hukuki ve Mali Esasları*, Cilt I, Bürhaneddin Matbaası, İstanbul, 1943, s. 1-6.

farklılıklar göstermektedirler. Böylece, köylerin sosyo-ekonomik yapıları karşılaştırılarak ekonomik verilerin tek elden incelenmesi ve daha net bir çerçeve oluşturulması sağlanabilecektir.

Çalışma, başlıca iki ana bölüm halinde ele alınmıştır. İlk olarak temettuat defterlerinden elde edilen bilgilerin genel bir dökümü yapılmıştır. Elde edilen ham bilgiler meslek, gayrimenkul, ürün, hayvan, v.b. başlıklara ayrılarak sınıflandırılmıştır. Sınıflara ayrılan ham bilgiler ele alınarak yapılan hesaplamalar sonucunda elde edilen veriler ve sonuçlar, tablolar ve grafikler yardımıyla açıklanmıştır. Birinci bölüm; Bozan, Laçın, Muttalıp, Gündüzler ve Sepetçi köylerinin meslekî dağılımı ve mülkiyet yapısına ayrılmıştır. Birinci bölümün ikinci kısmı olan mülkiyet yapısı da, başlıca gayrimenkul (arazi) ve hayvan mülkiyeti alt başlıkları altında ele alınmıştır.

İkinci bölümde; köylerin gelir ve vergi dağılımı incelenmiştir. İnceleme; temettuat gelirleri, zirai ürünler, gelir dağılımı, vergi dağılımı ve vergi yükü başlıkları altında yapılmıştır. Sonuç bölümünde ise; birinci ve ikinci bölümde elde edilen veriler neticesinde, ele alınan köylerden yola çıkarak Eskişehir kırsalının ekonomik ve sosyal yapısı ile ilgili genel bir çerçeve oluşturulmaya çalışılmıştır.

1. BÖLÜM

BOZAN, LAÇIN, MUTTALIP, GÜNDÜZLER ve SEPETÇİ KÖYLERİNDE MESLEKİ DAĞILIM VE MÜLKİYET YAPISI

1.1. MESLEKİ DAĞILIM

Araştırmaya konu olan köylere dair ilk değerlendirmeler, köylerdeki meslek dallarının dağılımı ve bu dağılımın ne ifade ettiği ile ilgilidir. Bu değerlendirmeler sonunda, sözü edilen köylerin dönemin kırsal hayatının genel özelliklerini yansıttıkları; sanayi ve ticaret hayatına hitap eden meslek dallarının gelişmemiş olduğu ve kırsal hayatla şehir veya ticaret merkezlerini birbirine bağlayan aracı sınıf temsilcilerinin buralarda mevcut olmadığı söylenebilir. Bununla birlikte kısmen madencilik ve ormancılık sektörünü besleyen iş kollarının bazı köylerde temsil edildiğini, madenlerde ve ormanlarda ihtiyaç duyulan emeğin aynı köylerden temin edildiğini de vurgulamak gerekir.

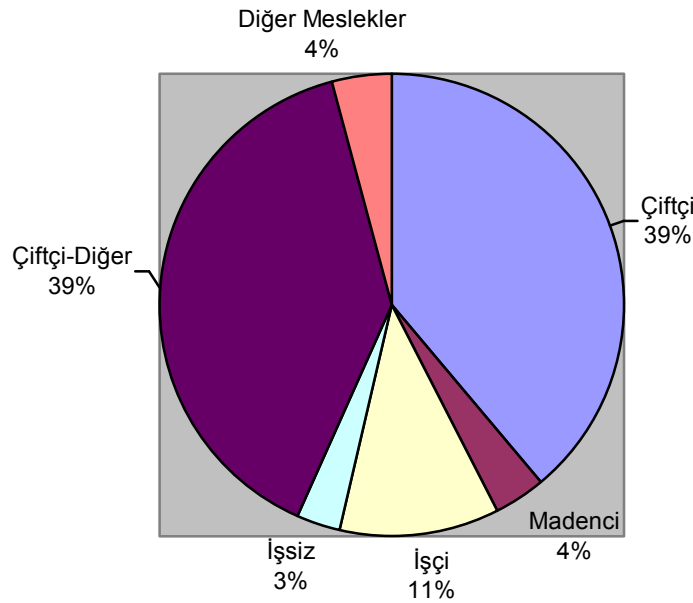
*Tablo 1. Bozan, Laçın, Muttalip, Gündüzler ve Sepetçi Köylerinde
Meslek Grupları*

Köy	Çiftçi	Çiftçi- Diğer	Amele	Hizmetkâr	Çoban	Diğer	İşsiz
Bozan	108	25	19	29	8	7	8
Laçın	15	75	3	3	2	3	1
Muttalip	67	2	0	6	0	2	3
Gündüzler	18	78	11	1	0	3	0
Sepetçi	9	39	0	0	0	11	5

Köylerdeki meslek gruplarına bakıldığında, tahmin edileceği üzere hane reislerinin temel geçim kaynağının çiftçilik olduğu görülmektedir. Çiftçilikle

geçimini sağlayanların genelinin kendi toprağı bulunmaktadır. Çiftçiler arasında, doğal olarak, gelir bakımından farklılıklar vardır. Ancak, bu farklılıklar, sadece işlenen toprağının büyüklüğü, verimliliği ve ürün çeşitliliğine bağlı değildir; aynı zamanda, bazı hanelerin çiftçilik yanında ek iş olarak arabacılık, taşçılık, amelelik, hizmetkârlık, ticaret, ağaç ticareti, ağaç kalafatı, yaprak kalafatı, zuhurat, mancınıkçı, alım-satım yapmalarından da kaynaklanmaktadır. Bu durumun, 19. yüzyıl Osmanlı kırsalında yaygın olduğu düşünülebilir. Zira bu dönemde küçük işletmelerde, tarım işleriyle çalışma zamanlarını dolduramayan bir kısım aile üyelerinin, ücret karşılığında daha büyük işletmelere iş güçlerini kiraladıkları; ya da tarım dışı ekonomik faaliyetlerde buldukları bilinmektedir¹.

Şekil 1. Köylerin Mesleki Dağılımı (%)

Çiftçilikle birlikte ek iş yapan haneler arasında da farklılıklar gözlemlenmektedir. Bozan, Muttalıp ve Gündüzler köylerinde çiftçilikle birlikte ek iş yapan hanelerin, sadece çiftçilik yaparak geçimini sağlayan diğer hanelere göre mal varlıkları azdır. Aslında az mal varlığının, gelir kaybı ve zaman fazlası olarak değerlendirilebileceği için, bizzat ek iş için bir zaruret oluşturduğu düşünülebilir. Sözü edilen üç köyde çiftçiliğe ek olarak yapılan işler arabacılık, taşçılık, amelelik ve

¹ Tevfik GÜRAN, *19. Yüzyıl Osmanlı Tarımı*, Eren Yayıncılık, İstanbul, 1998, s. 81.

hizmetkârlık gibi meşguliyetlerdir. İçlerinde çiftçiliğin yanında ek iş yapan hanelerin en yüksek orana ulaştığı yer Gündüzler'dir.² Bu durum ise, Gündüzler köyünde hane başına düşen gelirin yükselmesine yol açmıştır.

Laçın ve Sepetçi köylerine baktığımızda ise, bu köylerde çiftçiliğin yanında ek iş yapan hanelerin oranı çok yüksektir.³ Bu durum, hane başına düşen gelirin yükselmesine yol açmaktadır. Öte yandan çiftçiliğin yanında ikinci bir iş yapan hanelerin mal varlıklarının, geçimini sadece çiftçilik yaparak sağlayan diğer hanelere göre dengeli dağıldığı görülmektedir. Bu, söz konusu hanelerin belirli bir mal varlığına rağmen ek iş yapma yoluna gittikleri anlamına gelmektedir. Dolayısıyla bu iki köyde kişi başına düşen gelir seviyesi de daha yüksektir. Laçın ve Sepetçi köylerinde çiftçilikle birlikte ek iş yapan hanelerin, taşıcılık, amelelik, hizmetkârlık, ticaret, ağaç ticareti, ağaç kalafatı, yaprak kalafatı, zuhurat, mancınıkçı, alım-satım gibi işler yaptıkları görülmektedir.

Temettuat kayıtlarına bakıldığında ek işlerin gelir seviyesini hangi oranlarda yükselttiği ortaya çıkarılabilir. Örneğin, çiftçilik yanında yoğun olarak ek iş yapılmayan Bozan'da hane başına düşen yıllık *temettuat* gelir ortalaması 1.047,35 kuruş; Muttalip'de de 1.099,5 kuruş olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna karşılık çiftçiliğin yanında yoğun olarak ek iş yapılan Laçın'de hane başına düşen yıllık *temettuat* geliri 1.860,46 kuruş; Gündüzler'de 1.204,45 kuruş; Sepetçi'de ise 1.575,83 kuruş olarak karşımıza çıkmaktadır.⁴

Köylerde geçimini hizmetkârlıkla sağlayan hanelere bakıldığında, hane reislerinin üzerinde başka mal varlıkları yoktur ve hizmetkârlıktan kazanılan gelir yıllık ortalama 200-500 kuruş arası değişmektedir. Laçın'de hizmetkârlık yapan hane reislerinin tamamında, Muttalip'de ise hizmetkârlık yapan hane reislerinin birkaçının üzerinde, emlak, arazi ve hayvan gibi ayrıca gelir getiren diğer kalemler mevcuttur.

² Çiftçilik ile birlikte ek iş yapan haneleri karşılaştırdığımızda, Bozan'da Çiftçi oranı %81,20, Çiftçi-Diğer oranı %18,79, Muttalip'de Çiftçi oranı %91,10, Çiftçi-Diğer oranı %9,89 olarak hesaplanırken, Gündüzler'de bu oran, Çiftçi %18,75, Çiftçi-Diğer %81,24 olarak karşımıza çıkmaktadır. Genel itibarıyla Gündüzler'in diğer iki köyden çok farklı bir ekonomik yapısı olmamasına rağmen böylesine ters bir sonuç çıkması, Gündüzler halkının ek iş yaparak daha rahat bir geçim düzeyine ulaşmak isteği olabilir.

³ Çiftçilik ile birlikte ek iş yapan haneleri karşılaştırdığımızda, Laçın'de Çiftçi oranı %16,66, Çiftçi-Diğer oranı %83,33, Sepetçi'de Çiftçi oranı %18,75, Çiftçi-Diğer %81,24 olarak karşımıza çıkmaktadır.

⁴ Temettuat ortalamaları ek iş yapmayan haneleri de kapsamakta olup, ek iş yapan haneler bazında getirisi ise, yapılan işe göre hane başına yaklaşık 100-1500 Kuruş arası olduğu görülmektedir.

Diğer köylerin aksine, Bozan'da hizmetçilikle geçimini sağlayan hanelerin sayısı oldukça yüksektir. Sepetçi'de ise hizmetkârlık yapan hane reisi yoktur.

Geçimini amelelikle sağlayan hanelerin durumu da köyden köye değişmektedir. Bozan'da amelelikle geçimini sağlayan hane reislerinin üzerinde başka mal varlıkları olmayıp, tek geçim kaynakları ameleliktir. Laçın'de amelelik yapan hane reislerinin tamamında, Gündüzler'de ise amelelik yapan hane reislerinin birkaçının üzerinde emlak, arazi ve hayvan bulunmaktadır. Amelelikten kazanılan gelir yaklaşık 100-500 kuruş arasındadır. Bozan ve Gündüzler'de amelelik yapanların tamamı köylerdeki taş ocaklarında çalışmaktadır. Muttalip'de ve Sepetçi'de ise amelelik yapan hane bulunmamaktadır.

Köylüler için hizmetkârlık ve amelelik ile birlikte diğer bir uğraş sahası da çobanlıktır. Çobanların durumu köyden köye farklılık arz etmektedir. Bozan'da çobanlıkla geçimini sağlayan hane reislerinin üzerinde başka mal varlıkları olmayıp, tek geçim kaynakları çobanlıktır. Bozan köyünde çobanlıktan kazanılan gelir yıllık ortalama 250-600 kuruş arasındadır. Laçın'de ise durum daha farklıdır. Burada çobanlık yapan hane reislerinin tamamında emlak, arazi ve hayvanat bulunup, bu kalemlerden de ayrıca gelir elde etmektedirler. Ancak çobanlıktan kazanılan gelir Bozan'dan çok farklı olmayıp yıllık 300-500 kuruş arasında değişmektedir. Muttalip, Gündüzler ve Sepetçi köylerinde ise çobanlık yapan hane bulunmamaktadır.

Köylerde, başta çiftçilik olmak üzere, hizmetkârlık ve ameleliğin dışında da meşgul olunan meslek dalları ve geçim kaynakları mevcuttur. Bunlar imamlık, berberlik, kasaplık, taşçılık, tüccarlık gibi meslek dallarıdır; ancak diğer meslekler kadar yoğun değildir.

Tüccarlıktan geçimini sağlayanların üzerinde, genellikle emlak, arazi ve hayvan olup, bunlardan da ayrıca gelir elde etmektedirler. Tüccarların gelirleri ise 500-3000 kuruş arasında olup, diğer mesleklere göre daha iyi durumdadırlar. Ticaretle çok az kişinin uğraştığı görülmektedir. Uğraşanların da çoğu ek iş yapmaktadır. Tüccarlıkla uğraşanların sayısının az olmasının nedenlerinden birkaçı; ticari bölgelere ve limanlara olan uzaklık, köylerdeki sermaye yapısının genellikle küçük işletmelerden oluşması ve küçük işletmelerin elindeki sermayenin yetersizliği ve 19. yy. ortalarına kadar ticaretin gelişmemiş olması sayılabilir. Nitekim, Osmanlı dış ticaretindeki gelişmenin hızlandığı dönem, 1838'de İngiltere ile Serbest Ticaret

Anlaşmasının imzalanmasını takip eden, yani 1840 ile 1870'ler arasındaki dönem olmuştur.⁵

Eskişehir bölgesinin sahip olduğu Lületaş madeni nedeniyle, taşçılık ile geçimini sağlayanların oranı Gündüzler ve Sepetçi köylerinde oldukça yüksektir. Taşçılıkla uğraşanların çoğu taşçılığı, çiftçiliği ek iş olarak yapmaktadır. Taşçılıktan kazandıkları gelir ortalama 300-1400 kuruş arasındadır. Taşçılıkla uğraşanlar, taşçı ustası, taşçı amelesi ve taşçı olarak farklı şekillerde karşımıza çıkmaktadır. Taşçılıkla uğraşanların ellerindeki ekilebilir arazinin çok büyük olmaması; buna bağlı olarak kazanılan gelirin düşük ve arta kalan zamanın da fazla olması, maden ocaklarını barındıran arazi yapısı ve madenlerde duyulan işgücü, taşçılığın çiftçiliğin yanında ek bir iş olarak yapılmasını zorunlu hale getirdiği düşünülebilir.

Araştırmaya konu edilen köyler arasında *işçilik* ayrı bir meslek dalı olarak görülmemektedir. Aslında çiftçilik ve tüccarlık ayrı tutulursa, emek satılarak yapılan işlerin tümü işçilik sınıfına koyulabilir. Ancak, emeğini satarak geçimini sağlayanların, mesleği ne olursa olsun, özellikle amele, hizmetkâr, taşçı vb. isimlerle anıldığı bilinmektedir. Quataert'e göre, Osmanlı ekonomisi yapı itibariyle emeğini satarak geçinen işçinin doğmasına imkân tanımamıştır.⁶ 1838 Serbest Ticaret Anlaşması ve 1839 Tanzimat Fermanı'ndan sonra dış dünyadan gelen rekabet geleneksel Osmanlı üretim tarzını kaçınılmaz olarak dönüştürmeye başlamış ve çok geçmeden ücretli sanayi işçisini yaratmıştı.⁷

1.2. MÜLKİYET YAPISI

1.2.1. Gayrimenkul Mülkiyeti

Köylerin malvarlıklarını karşılaştırdığımızda, kişi başına düşen arazi bakımından en zengin köyün Muttalip olduğu görülmektedir. Laçin ise, kişi başına düşen arazi bakımından en az paya sahip köy olup, kişi başına Muttalip'in 5/1'i

⁵ Şevket PAMUK, *Osmanlı Ekonomisi ve Dünya Kapitalizmi (1820-1913)*, Yurt Yayınevi, Ankara, 1984, s.117.

⁶ Donald QUATAERT, Erik Jan ZÜRCHER, *Osmanlı'dan Cumhuriyet Türkiye'sine İşçiler 1839-1950*, İletişim Yayınları, İstanbul, 1998, s. 28.

⁷ Gös.yer.

kadar arazi düşmektedir. Kişi başına düşen arazi bakımından en zengin köyler sırasıyla, Muttalip, Gündüzler, Bozan, Sepetçi ve Laçın'dır. Kişi başına düşen arazi oranları köy ortalamalarını göstermektedir. Hane olarak ele alınacak olursa, köylerin çoğunluğunda toplam arazinin büyük bir bölümünün birkaç ailenin elinde olduğu görülmektedir ve birçok ailenin de hiç arazisi bulunmamaktadır.

Tablo 2. Bozan, Laçın, Muttalip, Gündüzler ve Sepetçi Köylerinin Arazi ve Hayvan Dağılımı

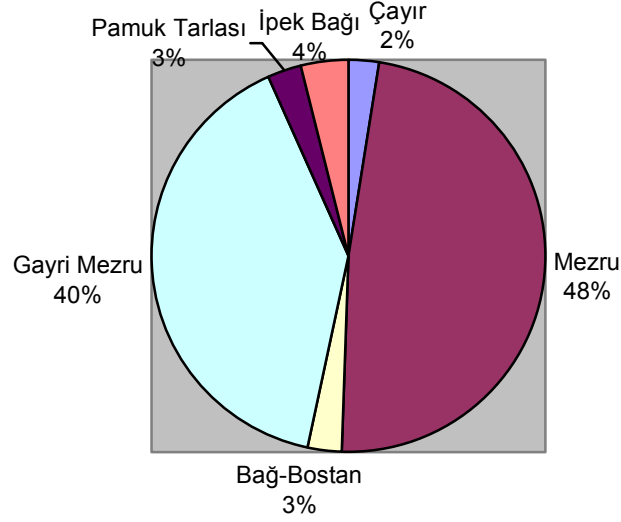
	Bozan	Laçın	Muttalip	Gündüzler	Sepetçi	Genel Ortalama
Kişi Başına Düşen Arazi (Dönüm)	6,68	1,98	10,67	8,36	5,01	6,54
Kişi Başına Düşen Büyükbaş Hayvan	0,69	0,66	0,62	1,12	0,93	0,80
Kişi Başına Düşen Küçükbaş Hayvan	4,73	0,70	1,85	1,96	5,26	2,9

1840'larda imparatorluk ölçüsünde yapılan "emlak ve arazi ve temettuat" sayımlarından seçilen örneklere dayanılarak yapılan gözlemlere göre Anadolu'da ekili toprakların %82'si 60 dönümden daha küçük işletmeler tarafından işletiliyordu.⁸ Zirai üretimde etkinliği belirleyen faktörlerden biri olan işletme büyüklüğü, tarım ekonomisi bakımından büyük önem taşır. Genellikle sermaye donatımı daha yeterli olan büyük işletmeler, etkin tarım metodlarını kolaylıkla benimseyerek zirai gelişmeye destek olur. Buna karşılık sermaye donatımı yetersiz olan küçük işletmenin modern ve ileri tarım metodlarını benimsemesi oldukça güçtür. Ayrıca, büyük ölçüde Pazar için üretim yapan büyük işletmenin ticaret ve sanayi sektörlerinin gelişmesine de desteği büyüktür.⁹ Görüldüğü gibi küçük işletmelerin çoğunluğu oluşturduğu topraklarda, pazara yönelik tarımın yapılması çok zordu.

⁸ GÜRAN, *a.g.e.*, s. 55.

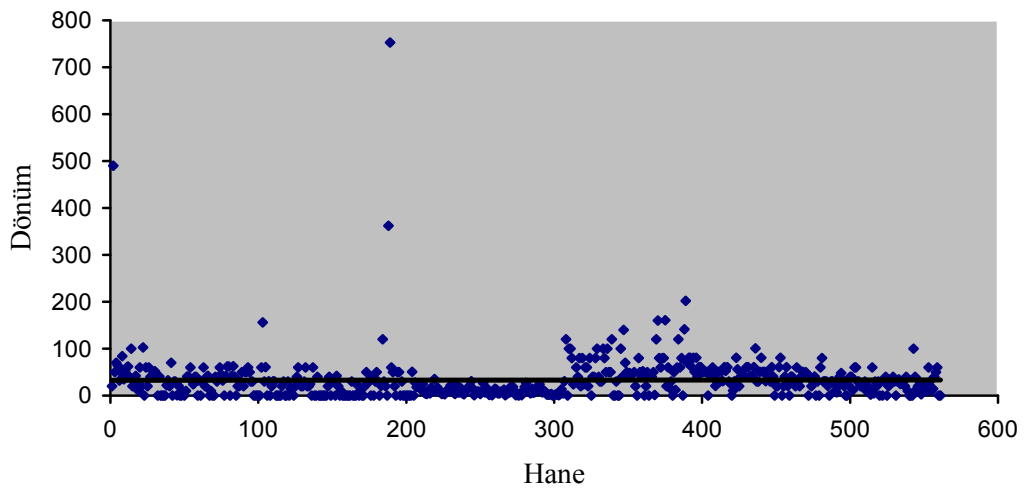
⁹ GÜRAN, *a.g.e.*, s. 81.

Şekil 2. Köylerin Gayrimenkul Dağılımı (%)

Ele alınan köylerden yola çıkıldığında, Eskişehir kırsalının da durumunun pek farklı olmadığı görülmektedir. Köylerin çoğunluğu 10-50 dönüm arasında “*imalat-ı mutavassıla*” olarak nitelendirilen işletmelerden oluşmaktadır. Ekilebilir arazilerin parçalar halinde olması, arazileri ekip-biçecek nüfusun yetersizliği, tarım teknolojisinin yüzyılın çok gerisinde olması, verimin düşük olması gibi nedenler, küçük işletmelerin ancak kendilerine yetecek kadar ürün alabilmelerini sağlıyordu. Artı ürün olmaması veya çok az olmasına, ulaşım ve sermaye yetersizliği de eklendiğinde pazara yönelik üretimin oluşmaması daha anlaşılır olmaktadır.

Şekil 3. Köylerin Gayrimenkul Mülkiyeti

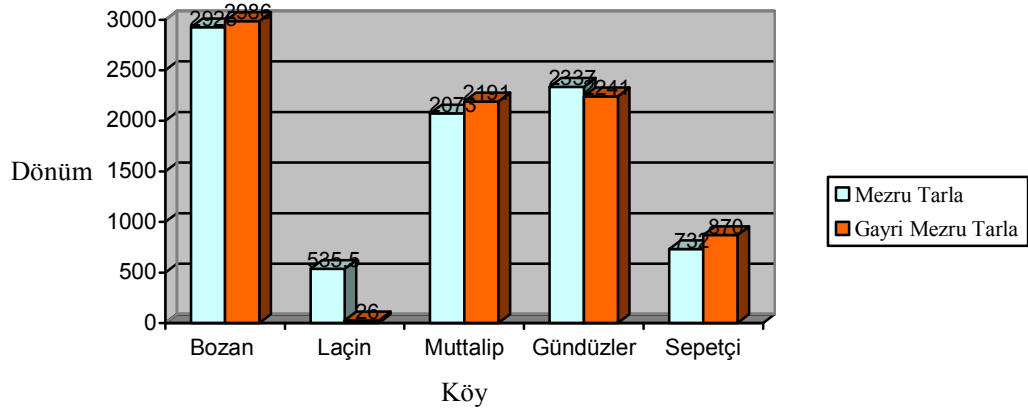
Bkz. Ek 1-a, Ek 1-b, Ek 1-c, Ek 1-d, Ek 1-e

Güran'a göre; nüfus yoğunluğu bakımından büyük farklılıklar gösteren Anadolu vilayetlerinin nüfus yoğunlukları ile üretim bileşimleri karşılaştırıldığında, nüfus yoğunluğu düşük olan vilayetlerde zirai faaliyetler içinde hayvancılık ve tahıl üretiminin ağırlık kazandığı görülmektedir.

1.2.1.1. Mezru ve Gayri Mezru Tarlalar

Köylerdeki toplam arazi, Bozan'da 6.816; Laçın'de 1.012,5; Muttalip'de 4.269,5; Gündüzler'de 4.640; Sepetçi'de de 1.604 dönümdür. Toplam arazi içinde, Bozan'da 2.925 dönüm mezru tarla ve 2.986 dönüm gayri mezru tarla; Laçın'de 535,5 dönüm mezru tarla ve 26 dönüm gayri mezru tarla; Muttalip'de 2.073 dönüm mezru tarla ve 2.191 dönüm gayri mezru tarla, Gündüzler'de 2.337 dönüm mezru tarla ve 2.241 dönüm gayri mezru tarla, Sepetçi'de 732 dönüm mezru tarla ve 870 dönüm gayri mezru tarla bulunmaktadır.

Şekil 4. Köylerin Arazileri (Mezru ve Gayri Mezru Tarla)

Yukarıdaki grafikte de görüleceği gibi, köylerdeki arazilerin dağılımına bakıldığında, mezru ve gayri mezru tarlaların oranlarının birbirine yakın olduğu görülmektedir. Köylerdeki arazi mülkiyetlerinin dağılımı ve mezru ve gayri mezru tarlaların dönüm cinsinden hane başına ortalamaları ise şu şekilde ortaya çıkmıştır: Bozan 14,33 (mezru) 14,63 (gayri mezru); Laçın 5,25 (mezru) 0,25 (gayri mezru); Muttalip 25,91 (mezru) 27,38 (gayri mezru); Gündüzler 21,05 (mezru) 20,18 (gayri mezru); Sepetçi 11,43 (mezru) 13,59 (gayri mezru).

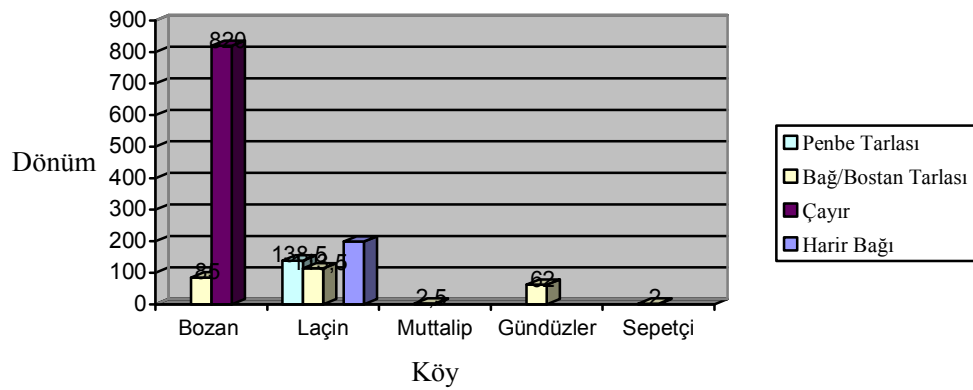
Mezru ve gayri mezru tarla dağılımının da dikkat çeken ve nadasa bırakılan arazilerin son derece az olduğu tek yer Laçın'dır. Bu durum, Laçın'ın dağlık ve ormanlık arazi yapısı nedeniyle, arazinin tahıl üretiminden çok köyde üretilen diğer ürünler için ayrılması yanında, arazilerin çok geniş olmamasından kaynaklanmış olabilir.

Mezru ve gayri mezru tarlaların dağılımı ile ilgili yukarıda verilen değerler özel olarak vasıflandırılmamış tarlalar için geçerlidir. Buna mukabil bağ-bostan tarlası, penbe (pamuk) tarlası, harir (ipek) bağı ve çayırlar için daha farklı sonuçlara ulaşmak mümkündür.

Bozan'da toplamda 85 dönüm bostan tarlası, 820 dönüm çayır, Laçın'de 138,5 dönüm penbe tarlası, 113,5 dönüm bostan tarlası, 199 dönüm harir bağı, Muttalip'da 5,5 dönüm bağ, Gündüzler'de 62 dönüm bağ, Sepetçi'de 2 dönüm bağ bulunmaktadır.

Bozan'da hane başına ortalama 4,01 dönüm çayır ve 0,41 dönüm bağ; Laçın 1,95 dönüm harir (ipek) bağı, 1,11 dönüm bağ-bostan tarlası ve 1,35 dönüm penbe (pamuk) tarlası; Muttalib'da 0,06 dönüm bağ; Gündüzler'de 0,55 dönüm bağ; ve Sepetçi'de 0,03 dönüm bağ düşmektedir.

Şekil 5. Çayır, Bağ-Bostan, İpek ve Pamuk Tarlalarının Köylere Göre Dağılımı

Köylerin tamamında bağ-bostan tarlası bulunmaktadır; ancak toplam arazi miktarı içerisindeki payları son derece düşüktür. Bozan'da arazinin önemli bir bölümünü çayırların oluşturması ve Bozan dışındaki diğer köylerde çayır

bulunmaması da ayrıca dikkat çekicidir. Ancak, daha da dikkat çekici olan, arazi ve iklim yapısının diğer köylere göre farklılık göstermesinden olsa gerek, Laçın'de diğer köylerden farklı olarak penbe (pamuk) tarlaları ve harir (ipek) bağlarının varlığıdır.

Bozan, Muttalip, Gündüzler ve Sepetçi köylerinde tarımla uğraşan hanelerin topraklarının yarısını kullanıma açtıkları diğer yarısını da nadasa bıraktıkları görülmektedir. Bu durumun aynı dönemde Eskişehir'in diğer köylerinde de karşılaşılan bir durum olduğu ve mevcut imkânların, toprakların nisbî bolluğuna rağmen tarıma açılan ve üretim yapılan toprak miktarının ancak yarısını işlemeye yettiği; nüfus yoğunluğunun azlığı ve buna bağlı ortaya çıkan iş gücü kıtlığı; ve nihayet toprakların kıraç olması ve sulama imkânlarının yetersizliği biçiminde değerlendirildiği bilinmektedir.¹⁰ Ayrıca mevcut tarım teknolojisinin yetersizliği ve üçlü rotasyonun bilinmemesi de önemli bir faktördü.

19. yüzyıl Osmanlı zirai ekonomisine göz atıldığında, toprak-yoğun bir zirai faaliyet türü olan hayvancılığın çok yaygın; bitkisel üretim alanında nadas sürelerinin çok uzun; tarım araçlarının da ilkel olduğu; buna karşılık gübre ve iyi tohum gibi verimliliği arttırıcı girdilerden pek yararlanılmadığı bilinmektedir.¹¹ Öte yandan ekonomik kaynaklar dengesinde emek faktörünün kıtlığı toprağın; sermaye faktörünün kıtlığı da emeğin daha etkin kullanılmasını sağlayacak yatırımları engellemiş ve kırsal toplulukların üretim gayretlerini toprak-yoğun geri bir teknoloji ile sürdürmelerine yol açmıştır.¹²

19. yy.'da Osmanlı İmparatorluğu'nda kullanılan toprakların %90'ına yakın bir bölümünde kuru tarım yapılmakta ve hububat ekilmekteydi. Hububat üretiminde yüzyıllardır geçerli olan ve esas olarak hane emeğiyle bir çift öküzün çektiği karasabana dayanan üretim teknolojisi kullanılıyordu. Buğday ve arpa Anadolu tarımının en önemli ürünleriydi.¹³

Tarım arazilerinde genellikle ikili rotasyon uygulanmaktaydı. Bu da ekilebilir arazinin yaklaşık %50'sinin ekilip, %50'sinin nadasa bırakılması anlamına

¹⁰ Ayla EFE, "1260-61/1844-45 Temettuat Sayımı Işığında Çukurhisar Köyünün Ekonomik ve Sosyal Görüntüsü", *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2006, Cilt: 6, Sayı: 1, s. 29.

¹¹ GÜRAN, *a.g.e.*, s. 69.

¹² Gös.yer.

¹³ Şevket PAMUK, 100 Soruda Osmanlı-Türkiye İktisadi Tarihi 1500-1914, İletişim Yayınları, İstanbul, 2005, s.38.

gelmekteydi. Üçlü rotasyon bir taraftan ekili arazi miktarını % 50 büyütürken toplam çıktıyı oluşturmakta ve böylece köylünün pazara aktarabileceği fazla ürünü oluşturmakta, diğer yandan toprağın kaybettiği bazı elementleri yeniden kazanarak verimliliğin sonraki yıllarda devam etmesine neden olmaktadır.¹⁴

Sulama imkânlarının kısıtlı olması verimi etkileyen faktörlerden biriydi. Sulanabilir arazi demek olan çayır arazi toplamı ekilebilir arazinin yalnızca %12'sini oluşturuyordu. Toprak faktörünün nisbî bolluğuna karşılık emek kıt bir faktördü.¹⁵ Ekili toprakların, ülke topraklarının çok sınırlı bir bölümünü meydana getirmesi de düşük nüfus yoğunluğunun bir sonucudur. Osmanlı tarımının 19. yy. ortasındaki genel durumunu yansıtan belgeler, imparatorluğun geniş ve verimli topraklarının ancak çok sınırlı bir bölümünde tarım yapıldığını göstermektedir.¹⁶

Gübreleme ise, Osmanlı tarımında çok kullanılan bir yöntem değildi. Bunun başlıca nedenleri ise hayvan gübresinin yetersizliği ve bu gübrenin çürümesine yetecek kadar yağmur yağmaması idi. Ayrıca, hayvan gübresinin kullanılabilmesi için gübreliklerde saklanması gerekirdi ve çiftçilerin çoğunun gübrelikleri de yoktu. Suni gübrenin pahalı olmasının üretim giderlerini arttırması nedeniyle, suni gübrede kullanılamıyordu. Çiftçiler genellikle ağaçtan yapılmış saban, el orağı, tırpan, çapa ve sürgü gibi ilkel araçlar kullanıyordu. Tarım tekniği daha ileri olan ülkelerin çift sürmede kullandıkları pulluk, karasabandan çok üstündü. Karasaban toprağı ancak 10-15 cm. derinliğe kadar sürebiliyordu. Pulluk ise 20-25 cm. derinliğe kadar inebiliyordu. Ayrıca bir iş gününde karasabanla 3, pullukla 12 dönüm toprak sürülebiliyordu. Üstelik pullukla sürülen toprağın kalitesine ulaşabilmek için, aynı toprağı karasabanla 3-4 kez sürmek gerekiyordu. Zira karasaban, toprağı yeterince alt üst edemiyor; yabancı otları temizleyemiyordu. Karasabanla 1 dönüm tarla sürene kadar, pullukla aynı kalitede 16 dönümlük tarla sürülebilirdi.¹⁷ Köylerin genelinde

¹⁴ A. Mesud KÜÇÜKKALAY, Ayla EFE, "Osmanlı Zirai Sektörünün Ticarileşebilme İmkânı Üzerine Bir Deneme: 1844-45 Alpu Köyü Örneği", *OTAM Dergisi*, 2006, Sayı: 20, s. 253.

¹⁵ İmparatorluğun birçok önemli tarım bölgesinde, özellikle tarımda işgücü ihtiyacının arttığı hasat mevsimi gibi zamanlarda, işgücü açığı üretimi aksatacak ölçülere ulaşılıyordu. Bu işgücü açığı da ekilebilir toprakları az olan; ya da iklim şartları nedeniyle hasat dönemi daha ileri tarihlere rastlayan bölgelerden işgücü transferi ile kapatılıyordu. GÜRAN, *a.g.e.*, s. 67.

¹⁶ Gös.yer.

¹⁷ GÜRAN, *a.g.e.*, s. 85.

bir yılda dönüm başına ortalama 109 Kg. ürün elde edilmekte olup, toplam ürünün ise 972.032 kg. olduğu görülmektedir.¹⁸

Yukarıda sözü edilen yorumların tamamının bu araştırmaya konu olan köyler için geçerli olmadığı söylenebilir. Zira, Laçın'de nadasa bırakılan arazinin toplam arazi payı içerisindeki payının %3 gibi son derece küçük oranlara indiği görülmektedir. Laçın'ın arazi yapısının verimliliği, ikliminin Akdeniz iklimine benzemesi ve sulama olanaklarının bolluğu yanında topraklarının da diğer köylere göre kısıtlı olması, nadasa ayrılan toprakların da az olmasını sağlamıştır.

Bozan, Laçın ve Muttalıp'de arazilerin bir kısmı icara verilmektedir; ancak arazilerini icara veren hane sayısı çok azdır. İcara ayrılan toprağın az olmasının nedenleri arasında, tarlaların yoğun kullanım etkisiyle veriminin düşürülmek istenmemesi; hanelerin çoğunun işgücü eksikliği nedeniyle ancak kendi toprağını ekip biçebilecek durumda olmaları ve başkasının toprağını ekebilecek ekonomik güce sahip olmamaları gösterilebilir. Bugün ise, icarda belirleyici olan ekonomik güç, teknolojik imkân, verimlilik, kira ücretleri ve piyasa durumudur.

Gündüzler'de, arazilerinin bir kısmını icara veren hane sayısı köyde yaşayan hanelerin yarısına yakındır. Bu oran diğer köylerdeki icara verilen arazilere göre çok yüksektir. Aslında, arazinin tamamının nadasa bırakılmayarak icara verilmesi, atıl durumda olan toprağın bir kısmının değerlendirilmesini sağlamaktadır. Ancak, bu durumda toprak dinlendirilemeyeceği için verim kaybına uğramak da kaçınılmaz olacaktır. Sepetçi'de ise icar kaydı bulunmamaktadır.¹⁹

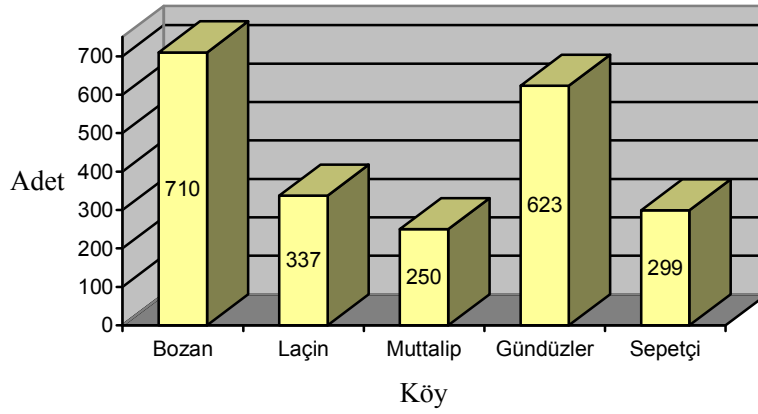
¹⁸ Laçın'de yetiştirilen diğer ürünlerin ağırlık birimleri bulunmadığından, karışıklık olmaması için hesaplamada yalnızca tahıl ürünleri ele alınmıştır.

¹⁹ 19. yy. tarımı ile ilgili genel bilgiler için Bkz., Suraiya FAROQHI, v.d., *Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi (1600-1914)*, Ed. H. İNALCIK, D. QUATAERT, Cilt: 2, Eren Yayıncılık, İstanbul, 2004, s. 885-1051.

1.2.2. Hayvan Mülkiyeti

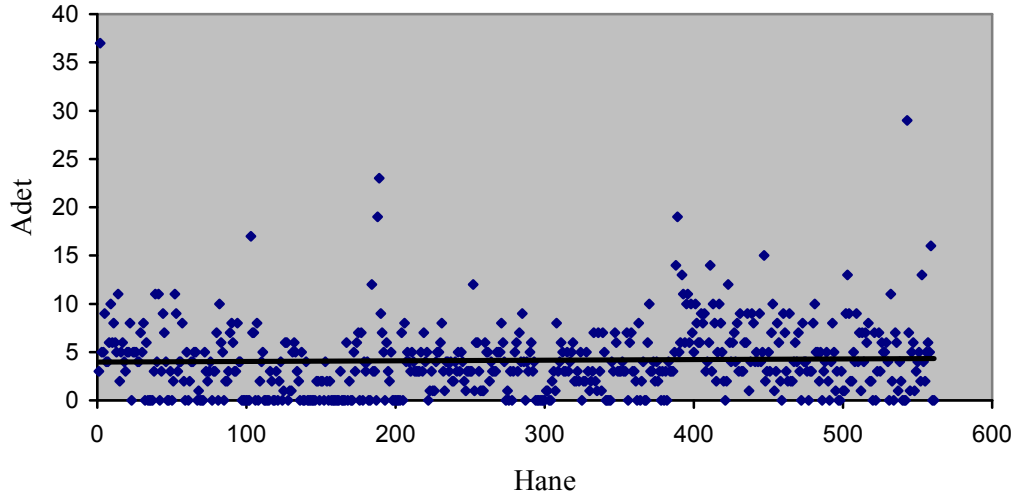
1.2.2.1. Büyükbaş Hayvanlar

Şekil 6. Köylerin Büyükbaş Hayvan Toplamları

Temettuat kayıtlarına göre Bozan köyündeki büyükbaş hayvan sayısı 710; Laçın'de 337; Muttalip'de 250; Gündüzler'de 623 ve Sepetçi 299 olarak kaydedilmiştir. Büyükbaş hayvanların cinsleri sığır, camus, inek, öküz, malak, manda, beygir, kısarak, merkep ve katırı ihtiva etmektedir; ancak farklı cinslerin dağılımı köylere göre farklılık göstermektedir. Bozan'daki büyükbaş hayvanlar sığır, camus, inek, öküz, malak ve mandadan ibaret iken Laçın'de, arazi yapısının genellikle düz olmaması nedeniyle olsa gerek, sığır ve öküz dışında nakil vasıtası ve yük hayvanı olarak kullanılan beygir, merkep ve katırlar vardır ve bunlar köydeki büyükbaş hayvanların yaklaşık 1/3'ünü oluşturmaktadır. Muttalip, Gündüzler ve Sepetçi Köylerinin büyükbaş hayvan çeşitliliği ise birbirine benzemektedir. Bu üç köyde, sığır, camus, inek, öküz, malak, manda, merkep ile birlikte kısaraklar da kayda geçmiştir.

Şekil 7. Köylerin Büyükbaş Hayvan Mülkiyetleri

Bkz. Ek 1-a, Ek 1-b, Ek 1-c, Ek 1-d, Ek 1-e

Kişi başına düşen büyükbaş hayvan bakımından en zengin köy Gündüzler'dir. Muttalip ise, kişi başına düşen büyükbaş hayvan bakımından en az paya sahip köy olup, kişi başına Gündüzler'in yaklaşık %50'si kadar büyükbaş hayvan düşmektedir. Kişi başına düşen büyükbaş hayvan bakımından en zengin köyler sırasıyla, Gündüzler, Sepetçi, Bozan, Laçın ve Muttalip'dir.²⁰ Kişi başına düşen büyükbaş hayvan oranları köy ortalamalarını göstermektedir. Hane olarak ele aldığımızda da, Gündüzler ve Muttalip'de yaşayan yaklaşık her hanenin büyükbaş hayvanı bulunmaktadır. Yalnızca birkaç hanenin büyükbaşını bulunmamaktadır. Böylece her hane büyükbaş hayvan varlığından değişik miktarlarda da olsa pay alabilmektedir. Bozan, Laçın ve Sepetçi'de ise durum farklıdır. Bu köylerdeki büyükbaş hayvanı olmayan hanelerin diğer köylere göre daha fazla olduğunu görülmektedir. Büyükbaş hayvanı olan hanelerin büyükbaş hayvan varlığı dağılımında ise, birkaç hane dışında aralarında çok fazla bir fark bulunmamaktadır.

Küçükkalay'a göre, büyükbaş hayvanların dağılımı, köylü ailelerin kendi ihtiyaçlarına yönelik hayvansal gıdaları elde ettiklerinin, bunun dışında taşımacılıkta, kiraya vermede ya da büyük çapta ticarete konu olacak bir kullanımda

²⁰ Canlı bir sığırın fiyatının 413 Kuruş olduğu göz önüne alınarak, bu fiyatın kişi başına düşen büyükbaş hayvan sayısı ile çarpımı sonucu yapılan hesaplama ile sıralama belirlenmiştir.

bulunmadıklarının göstergesidir.²¹ Bu doğru bir tespittir. Köylerdeki büyükbaş hayvan mülkiyeti ele alındığında, toprağı olan hanelerde genellikle 2-3 adet büyükbaş yetiştirildiğı görülmektedir. Hayvanların cinsleri de inek, öküz, camus ve manda v.b.'dir. Bu hayvanlar süt, et ve yavrusundan yararlanmak için beslenmiş ise de esas sebep, tarım işlerinde kullanılmak üzere yetiştirilmeleridir. Sayıları az olsa da her hane için çok gereklidirler. Bugün çiftçi için traktör neyse, büyükbaş hayvanlar o gün için çok daha fazlasıdır. Ayrıca, ailelerin büyükbaş hayvanları kendilerine yetecek kadar yetiştirmeleri nedeniyle, taşıma, kiraya verme veya ticarete kullanılma gibi bir durum söz konusu değildi.

Bozan'da 72, Laçın'de 15, Muttalip'de 13, Gündüzler'de 7 ve Sepetçi'de 10 hanenin büyükbaş hayvanı bulunmamaktadır. Büyükbaş hayvanı olmayan hanelerin genellikle ekilecek arazileri bulunmamaktadır. Köylerde, ekilecek arazileri olmayan hanelerin hayvanların işgücüne ihtiyaçları olmadığı için hayvan besleme masraflarından kaçınmak için büyükbaş hayvan yetiştirmekten kaçındıkları düşünülebilir.²² Bunun tersine ekili arazisi olmayan, ancak büyükbaş hayvanı olan haneler de bulunmaktadır. Bu haneler, kendi ihtiyaçları olan peynir, yağ, süt, et ve deri ihtiyaçlarını karşılamak için inek ve öküz gibi hayvanlara bakıyor olmalıdırlar.²³

1.2.2.2. Küçükbaş Hayvanlar

Temettuat kayıtlarına göre araştırmaya konu olan beş köydeki küçükbaş hayvan sayısı, Bozan'da 4.834, Laçın'de 360, Muttalip'de 741, Gündüzler'de 1.093 ve Sepetçi 1.685 olarak karşımıza çıkmaktadır. Koyun, keçi, kuzu, oğlaktan ibaret olan küçükbaş hayvanların köylere dağılımında birtakım farklılıklar dikkat çekmektedir. Bozan, Muttalip, Gündüzler ve Sepetçi köylerinde koyun mülkiyeti daha fazladır. Koyun ve kuzu buralardaki küçükbaş hayvanların % 75'ini teşkil etmektedir. Dolayısıyla geri kalan % 25'lik dilim keçi ve oğlaktan ibaretti. Buna

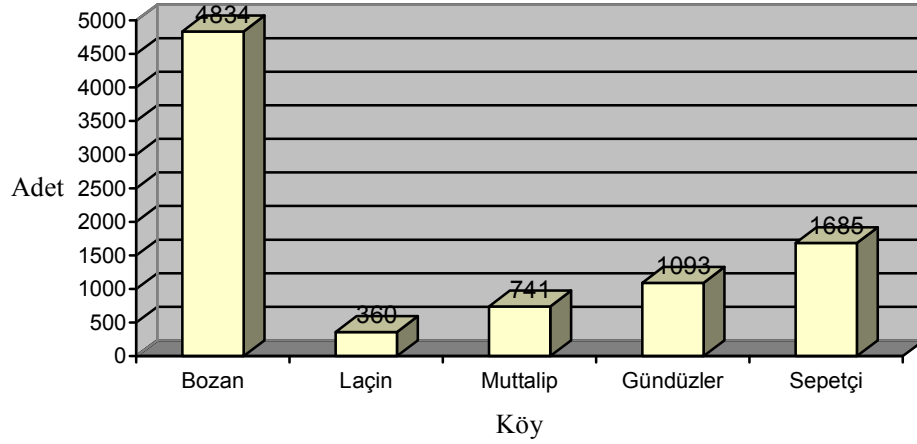
²¹ KÜÇÜKKALAY, EFE, a.g.m., s. 263.

²² Yerleşik çiftçilik yapan ve bu arada hayvan da beslemek durumunda olan topluluklar daha çok çift sürme ve taşıma işlerinde güçlerinden yararlanmak için büyükbaş hayvan yetiştiriyorlar ve hayvanlardan sağladıkları ürünleri de çoğunlukla kendi tüketimlerinde kullanıyorlardı. GÜRAN, a.g.e., s. 101.

²³ Gös.yer.

karşılık, Laçın'ın engebeli bir arazi yapısına sahip olması nedeniyle olsa gerek keçilerin daha yaygın olduğu görülmektedir.

Şekil 8 . Köylerin Küçükbaş Hayvan Toplamları

Köylerde küçükbaş hayvanı olmayan hanelere bakıldığında, Bozan'da 148, Laçın'de 91, Muttalip'da 64, Gündüzler'de 94 ve Sepetçi'de 41 hanenin küçükbaş hayvanı bulunmamaktadır. Küçükbaş hayvanı olmayan hanelerin genellikle maddi imkânları daha kısıtlı olan haneler olduğu görülmektedir. Bu hanelerin genellikle ağnam vergisinden kaçınmak; peynir, yağ, süt, et ve deri gibi ihtiyaçları karşılamak ve nakil vasıtası ve koşum hayvanı olarak gücünden yararlanmak düşüncesiyle daha çok büyükbaş hayvan yetiştirmeye yöneldikleri düşünülebilir.

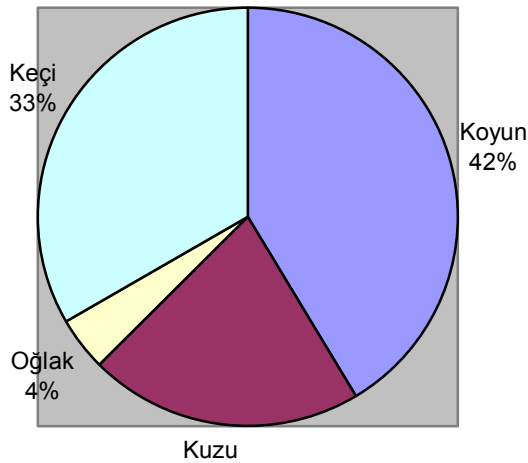
Kişi başına düşen küçükbaş hayvan bakımından en zengin köy Sepetçi'dir. Laçın ise, kişi başına düşen küçükbaş hayvan bakımından en az paya sahip köy olup, kişi başına Sepetçi'nin yaklaşık 8/1'i kadar küçükbaş hayvan düşmektedir. Kişi başına düşen küçükbaş hayvan bakımından en zengin köyler sırasıyla, Sepetçi, Bozan, Gündüzler, Muttalip ve Laçın'dir.²⁴ Kişi başına düşen küçükbaş hayvan oranları köy ortalamalarını göstermektedir. Hane olarak ele aldığımızda da, küçükbaş hayvan dağılımında büyük dengesizlikler görülmektedir. Küçükbaş hayvan varlığı dağılımında Sepetçi'nin %41,42'si iki hanenin elinde, Bozan'ın çoğunluğu 3-4

²⁴ Canlı bir koyunun fiyatının 90 Kuruş olduğu göz önüne alınarak, bu fiyatın kişi başına düşen küçükbaş hayvan sayısı ile çarpımı sonucu yapılan hesaplama ile sıralama belirlenmiştir.

hanenin elinde, Gündüzler'in %42,63'ü iki hanenin elinde, Muttalip'in %33,06'sı bir hanenin elinde ve Laçın'ın %59,72'si dört hanenin elinde olduğu görülmektedir.²⁵

Köylerin tamamında küçükbaş hayvan varlığı birkaç hanenin elinde olup, hanelerin çoğunun küçükbaş hayvanı bulunmamaktadır. Yalnızca birkaç hane küçükbaş hayvan varlığından pay alabilmektedir. Ayrıca bu haneler ağnam vergisi olarak çok az vergi verdiklerinden ve küçükbaş hayvanların bakım giderleri de düşük seviyelerde olduğundan, ellerindeki küçükbaş hayvan varlığının neredeyse tamamına yakını net varlıkları arasında yazılabilir.²⁶

Şekil 9. Köylerin Küçükbaş Hayvan Dağılımı (%)

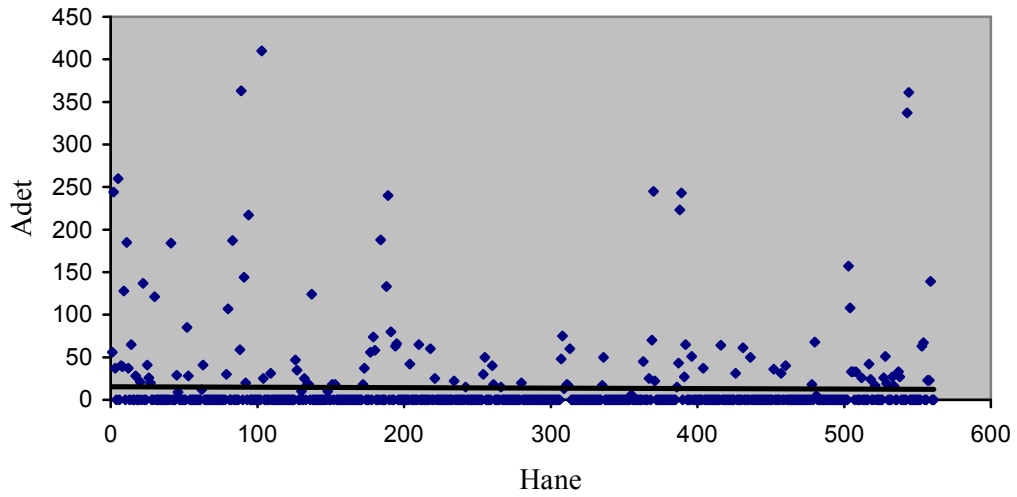
Küçükkalay, küçükbaş hayvanlarla ilgili olarak da; ailelerin büyük çoğunluğunun küçükbaş hayvana sahip olmadığını, bunun sebebinin de küçükbaş hayvanlardan alınan “ağdeti ağnam”dan kaçınmak için olabileceğini belirtiyor. Bu görüş ilk bakışta vergi alınan bir alandan kaçınma tepkisi olarak doğru görülmektedir. Ancak, canlı bir koyunun fiyatının 90 kuruş olduğu ve bunun için ödenecek ağnamın yaklaşık 1,5 kuruş olduğu düşünülürse; ayrıca, bir koyunun yılda yaklaşık 111 kuruş getirisine olduğu dikkate alındığında, ağnam vergisinin çok küçük

²⁵ Karşılaştırma için, Eskişehir Merkez Paşa, Karapınar, Orta, Akçağlan Mahallelerinin küçükbaş hayvan dağılımları ve gelirleri için Bkz., GÜNEŞ ve YAKUT, *a.g.e.*, s. 71-75.

²⁶ Örneğin, 245 adet küçükbaş ile Muttalip köyünün küçükbaş hayvan varlığının %33,06'sını elinde bulunduran 64 no.lu hanenin ağnam vergisi yalnızca 8 kuruştur. Bir koyunun fiyatının 90 Kuruş olduğu düşünüldüğünde, ödenen ağnam vergisi çok küçük bir rakam olarak karşımıza çıkmaktadır.

bir gider oluşturduğu ve kaçınmak için bir neden olmadığı görünmektedir.²⁷ Aslında, ağnam çok küçük de, olsa artı bir gider olduğundan, bir kısım üreticinin küçükbaş hayvan yetiştirmekten kaçınmasına neden olmuş olabilir. Ancak, küçükbaş hayvan yetiştiren ailelerin mal varlıklarının iyi durumda olması, küçükbaş yetiştirmemenin asıl nedenin ağnamdan çok sermaye birikimi eksikliğinden kaynaklandığını göstermektedir.

Şekil 10. Köylerin Küçükbaş Hayvan Mülkiyetleri

Bkz. Ek 1-a, Ek 1-b, Ek 1-c, Ek 1-d, Ek 1-e

Ele alınan köylerdeki köylü tipinin genellikle küçük aile işletmesi boyutunda olduğu ve ancak kendi hayatlarını idare edebilecek kadar gelir ve sermayeye sahip oldukları göz önüne alındığında; küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yapacak kadar bir sermaye ayıramayacakları aşikardır.²⁸

Köylerde hane başına düşen ortalama küçükbaş hayvan sayısı 14,53'tür; ayrı ayrı ele alındığında ise Bozan'da 23,74, Laçın'de 3,52, Muttalıp'de 9,26, Gündüzler'de 9,84 ve Sepetçi'de 26,32'dir. Ortalamanın üzerindeki köyler Bozan ve

²⁷ Bir koyundan bir yılda elde edilen hasılat ve yapılan harcamalar ile ilgili ayrıntılar için Bkz., GÜRAN, *a.g.e.*, s. 106.

²⁸ Köylerin kişi başına yıllık gelir ortalaması 268,55 bulunmuştur. Koyunun fiyatının 90 kuruş olduğu göz önüne alındığında, yalnızca 3 koyun alabilmek için bir kişinin bir yıllık kazancını ayırmak zorunda kalacaklardı ki, yalnızca elde ettikleri ürünlerle geçinmeye çalışan küçük aile işletmeleri için bu çok zordu.

Sepetçi'dir. Bozan'da, diğer köylerin neredeyse iki katına ulaşan nüfus yoğunluğuna rağmen ortalamanın yüksek çıkmasının nedeni; köyün arazisinin %12'sinin çayırda oluşması küçükbaş hayvan yetiştirilmesine uygun ortam sağlamış ve köyler arasında en fazla küçükbaş hayvan yetiştirilen köy olmasını sağlamıştır. Böylece küçükbaş hayvan yoğunluğunun büyüklüğü, nüfus yoğunluğu fazlalığını da aşmış ve ortalama yüksek çıkmıştır. Beş köy içinde en az nüfusa sahip olan Sepetçi'nin ise, aynı zamanda en fazla küçükbaş hayvan yetiştiren ikinci köy olması, çayır arazi olmamasına rağmen, gelir seviyesinin yüksekliği nedeniyle oluşan sermaye fazlası, küçükbaş hayvan yetiştirilmesine olanak tanımış olabilir. Yine de küçükbaş hayvan sayısının diğer üç köyden 4-5 kat daha fazla olması dikkat çekicidir.²⁹

²⁹ Karşılaştırma için, Eskişehir Merkez Paşa, Karapınar, Orta, Akçağlan Mahallelerinin küçükbaş hayvan dağılımları ve gelirleri için Bkz., GÜNEŞ ve YAKUT, *a.g.e.*, s. 71-75.

2. BÖLÜM

GELİR VE VERGİ DAĞILIMI

2.1. TEMETTUAT GELİRLERİ

Köylerin temettuat gelirleri ile ilgili bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir. Buna göre köylerde hane başına düşen ortalama değer 1.342,77 kuruştur. Laçın ve Sepetçi’de yaşayan hanelerin temettuat gelirlerinin ortalamanın üstünde, buna mukabil Bozan, Muttalip ve Gündüzler’deki hanelerin ortalamanın altında olduğu görülmektedir. Kişi başına düşen temettuat geliri ortalamasına bakıldığında, 268,55 kuruş bulunmaktadır.¹ Bu değerlerin Eskişehir kırsalının tamamını veya büyük bölümünü yansıttığını iddia edebilmek için, aynı dönemi kapsayan Eskişehir kırsalıyla ilgili diğer çalışmalara da bakmak gerekmektedir. Farklı bir örnek olarak, Efe ve Küçükkalay’ın çalışmalarına baktığımızda, Alpu’nun yıllık toplam geliri 201.655 kuruştur. Hane başına düşen gelir 1013,3 kuruş, kişi başına düşen gelir ortalamasına bakıldığında 202,6 kuruş olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu da Alpu’nun gelir ortalamasının altında kaldığını göstermektedir.

Aşağıdaki tabloya bakıldığında, en yüksek temettuat gelirlerine sahip köyler olarak Bozan ve Laçın köyleri görülmektedir; ancak hane başına düşen değerlere baktığımızda, Bozan köyünün ortalamanın altında kaldığı; buna karşılık toplam temettuat gelirlerinde beş köyün ortalamasının altında kalan Sepetçi’nin hane bazında ortalamanın üzerine çıktığı fark edilmektedir.

¹ Yapılan hesaplamada, her hanenin 5 kişiden oluştuğu göz önüne alınarak, hane başına düşen temettuat geliri 5’e bölünmüştür. Temettuat gelirleri gayri safi rakamlar olup, temettuat defterlerdeki kayıtlar göz önüne alınmıştır. Hane başına düşen temettuat gelirleri, köyün 1 yıllık temettuat geliri toplamının köyde yaşayan hanelere bölünmesiyle bulunmuştur.

Tablo 3. Köylerin Temettuat Gelirleri

	Bozan	Laçın	Muttalip	Gündüzler	Sepetçi	Genel Ortalama
Toplam Temettuat/kuruş	213.660	189.767,5	87.960	133.695	96.126	144.241,7
Hane Başına Düşen Temettuat /kuruş	1.047,5	1.860,46	1.099,5	1.204,45	1.501,96	1.342,77
Kişi Başına Düşen Temettuat/kuruş	209,5	372,09	219,9	240,89	300,39	268,55

Bozan ve Sepetçi genelindeki toplam temettuat gelirleri ile hane başına düşen gelir dağılımı arasındaki büyük farkı yaratan en önemli neden, nüfus yoğunluğudur. Bozan ve Sepetçi arasındaki temettuat geliri farkı yaklaşık iki katı iken, nüfus farkı yaklaşık üç katıdır. Bozan'ın, Sepetçi'nin yaklaşık iki katı olan temettuat geliri, yine Sepetçi'nin yaklaşık üç katı olan nüfusuna bölündüğünde büyük bir gelir kaybı görülmektedir ve ortalamanın altında çıkmaktadır. Böylece, temettuat geliri açısından köyler arasındaki en yüksek orana sahip olan Bozan, hane başına düşen temettuat geliri hesaplamasında ortalamasının altında kalmaktadır. Kısaca, Bozan'ın geliri az haneleri daha fakir anlamına gelmektedir.

Köyler arasındaki gelir dağılımı farkını yaratan bir başka neden ise, temettuat geliri olmayan hanelerdir. Bu hanelerin hiçbir geliri olmadığı için köy genelindeki gelir toplamına bir katkıları olmadığı gibi, hane başına düşen gelir hesaplamasında da göz önüne alındıkları için de, hesaplama sonucunun farklı çıkmasına neden olmaktadır. Köyler arasındaki gelir farkını yaratan diğer nedenler ise, meslek gelirleri, ürün çeşitleri, ürün verimleri, hayvan çeşitleri, hayvan gelirleri, arazi çeşitleri, arazi gelirleri ve çalışmayan veya yardıma muhtaç olan nüfus sayılabilir.²

² Karşılaştırma için Bkz., Mehmet Fatih BECERİK, "Sivrihisar'ın XIX. Yüzyılda Sosyo-Ekonomik Durumu (Temettuat Defterlerine Göre)", Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Eskişehir, 2002, s. 80-92.

2.2. ZİRAİ ÜRÜNLER

2.2.1. Tahıl Ürünleri

Araştırmaya konu olan köylerde yapılan zirai üretimin tamamına yakınının tahıl ürünlerini kapsadığı ve yetiştirilen ürünlerde de üretim fazlasının çok az miktarlarda olduğu söylenebilir.³ Bu dönemde Osmanlı İmparatorluğu genelinde üretimin genellikle küçük işletmeler tarafından yapıldığı ve ihraca yönelik olmayıp geçimlik seviyesinde olduğu bilinmektedir. İmparatorluk içinde denizyoluyla bir miktar bölgelerarası ticaret olmakla birlikte, kara yoluyla bölgelerarası gıda maddeleri ticareti, ulaşım araçlarının ilkel niteliği nedeniyle, demiryollarının yapımına kadar düşük kalmıştır.⁴ Zira, çiftçilikle uğraşanların büyük bir bölümü ürünlerinin pazarlanması ve diğer ihtiyaçları için aracılara muhtaçtı.⁵ Ege ve Karadeniz kıyılarına kervanlarla yapılan taşımının yüksek maliyeti, Orta Anadolu'yu hem İmparatorluğun geri kalan bölgelerinden, hem de Avrupa pazarlarından ayırmıştı. Yalnızca tiftik ve afyon düzenli biçimde uzak mesafelere nakledilmekteydi. Daha geç dönemlerde Anadolu'da döşenen demiryolu hatları bölgenin geniş kuru tarım alanlarını hem Avrupa pazarları, hem de Romanya, Bulgaristan ve Rusya'dan tahıl, Fransa'dan da un ithaline bağımlı olan İstanbul pazarı için buğday ve arpa üretimine açtı⁶.

Aşağıdaki tabloda da görüldüğü gibi, Laçın hariç, temmettuat kayıtlarının tamamında ürün olarak yalnızca buğday ve arpa kaydı bulunmaktadır. Buğday ve arpa dışında sebze ve meyve gibi ürünler hakkında ayrıntılı bilgi verilmemiştir. Bu durum, iklimin buna olanaklı olmadığı ya da temettuat sayımlarında meyve, sebze

³ Bir kişinin bir yılda tüketebileceği buğday miktarı, köydeki nüfus sayısı ile çarpılarak köyün yıllık toplam ürün ihtiyacı bulunur. Daha sonra köyün toplam ürün ihtiyacı, köyde elde edilen toplam ürün miktarından çıkarılır ve kalan miktarda köyün toplam nüfusuna bölünerek kişi başına üretim fazlası bulunur.

⁴Şevket PAMUK, *Osmanlı Ekonomisinde Bağımlılık ve Büyüme (1820-1913)*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, G.G.İ.B., İstanbul, 1994, s. 96.

⁵ Reşat KASABA, *Osmanlı İmparatorluğu ve Dünya Ekonomisi (Ondokuzuncu Yüzyıl)*, Çev: Kudret EMİROĞLU, Belge Yayınları, Sayı: 194, İstanbul, 1993, s. 73.

⁶ PAMUK, *a.g.e.*, s. 117-118.

ekiminin hane içi tüketime ayrıldığı düşüncesiyle kayıtlarda yer verilmediği şeklinde yorumlanabilir.⁷

Tablo 4. Yıllık Toplam Ürün Karşılaştırması (Tahıl Gurubu)

	Bozan	Laçın*	Muttalip	Gündüzler	Sepetçi	Genel Toplam
Buğday	9.370	1.585	3.340	3.925	1.620	19.840
Arpa	3.740	2.110	6.800	3.860	1.620	18.130
Toplam	13.110	3.695	10.140	7.785	3.240	37.970

Köylerde gelir kalemlerinin başını tarım gelirleri çekmesine rağmen, tarım ürünü yetiştirmeyen haneler de bulunmaktadır. Ürün yetiştirmeyen hanelerin köylere göre dağılımına bakıldığında, Bozan'da yaklaşık %30, Laçın'de yaklaşık %10, Muttalip'de yaklaşık %10, Gündüzler'de yaklaşık %10 ve Sepetçi'de yaklaşık %25 civarındadır. Bozan ve Sepetçi'de oranların yüksek çıkmasının sebebi ise, Bozan'da çiftçilik yapmayan hanelerin diğer köylere göre daha fazla olması; Sepetçi'de de çiftçilik yanında ek iş olarak taşçılık yapan hanelerin genellikle taşçılığa ağırlık vermeleridir.

Arpa ve buğdayın köylere göre dağılımı farklıdır. Bozan'da ağırlıklı olarak buğday yetiştirildiği görülmektedir. Muttalip'de, arpa üretimine ağırlık verilmekte olup, buğday üretiminin iki katıdır. Arpa, genellikle hayvan yemi yapmak için yetiştirilen bir ürün olmakla birlikte, buğdaya göre ucuz olması nedeniyle, düşük gelirli aileler tarafından buğdaya alternatif bir yiyecek maddesi olarak da kullanılmaktadır. Öte yandan, Muttalip'de hayvan mülkiyeti az olmakla birlikte arpa üretimine ağırlık verilmesinin nedeni, köyde yaşayan halkın gelir düzeyine bağlı olarak gıda tüketimi için arpayı tercih etmelerinden kaynaklanıyor olabilir.

⁷ Bu yöndeki yorum için bkz.: EFE, a.g.m., s. 31.

* Laçın'de, diğer köylerden farklı olarak yetiştirilen harir, penbe, üzüm ve göğeri (yaş sebze) ile ilgili ağırlık birimleri farklı olduğundan değerlendirmeye katılmamıştır.

Gündüzler ve Sepetçi'de, buğday ve arpa eşit oranlarda üretilmektedir. Laçın'de ise, diğer köylerden farklı olarak arpa ve buğdayın dışında pamuk, ipek, üzüm ve göğeri (yaş sebze) üretimi de yapılmaktadır. Burada buğday ve arpa çok düşük oranlarda üretilmekte olup, ağırlık harir ve üzüm üretimine verilmektedir.

Elde edilen zirai ürünler kayıtlı ekili arazi miktarına oranlanacak olursa, köylerdeki arazinin verimliliği ile ilgili bir takım tahminler yürütülebilir. Bu tahminler köy bazında ayrı ayrı yapıldığında, dönüm başına Bozan'da 4,48 kile (114 kg.) tahıl (arpa veya buğday) elde edilmiştir.⁸ Buğday ve arpa ayrı ayrı ele alındığında ise, buğday için ortaya çıkan değer 80.94 kg., arpa için ise 33.06 kg.dır. Bozan'da, bir yılda elde edilen toplam tahıl miktarı ise 335.616 kg. olup bunun 238.287 kg.'ı buğday, 97.323 kg.'ı arpadır.⁹

Bozan'da yapılan tahıl üretiminin ihtiyacın ne kadarına cevap verdiği mevcut hesaplama yöntemleriyle ortaya çıkarılabilir. Hali hazırda bir kişinin bir yılda tüketebileceği buğday miktarı 196,5 kg. olarak kabul edilmektedir. Bu miktar köydeki nüfus sayısı ile çarpıldığında köyün bir yılda tüketebileceği buğday miktarı bulunur. Elde edilen miktarın % 41'inin üretim giderlerine ayrılacağı, % 10'unun da öşür olarak tahsil edileceği varsayılmaktadır. Toplam hububat üretimin bir kısmının üretim yapan hanelerin kendi ihtiyaçları için kullanılacağını, bir kısmının üretim giderlerine ayrılacağını, bir kısmının da öşür olarak verileceğini düşünürsek; Bozan'da hububat üretimi yapan hanelerin yıllık ihtiyacı için ayrılacak hububat miktarı yaklaşık 129.690 kg., üretim giderlerine ayrılacak miktar yaklaşık 137.602 kg.,¹⁰ öşür için ayrılacak miktar yaklaşık 33.561 kg. olacaktır. Bu hesaplama sonucunda ortaya çıkan ve giderlerin toplamı için ayrılacak ürün miktarı yaklaşık 300.853 kg.'dır. Köyün yıllık üretimi toplam 335.616 kg. olduğuna göre, yaklaşık 34.763 kg. üretim fazlası meydana gelmektedir. Bu üretim fazlası da köyün üretiminin yaklaşık %10,35'ine denk gelmektedir. Köydeki üretim fazlasını, tahıl üretimi yapan hanelere oranlayacak olursak, hane başına yaklaşık 263 kg. bir üretim fazlası düşmektedir. Bu fazlalığın yaklaşık 186 Kg'ı buğday, 77 kg'ı arpadır.

⁸ 1 İstanbul Kilesi 25,6 Kg.'dır.

⁹ Bozan'da ürün olarak yalnızca buğday ve arpa kaydı bulunduğundan, hesaplamada bu iki ürünün toplamı alınmış, daha sonra bu toplam ekili araziye bölünmüştür. Hesaplamalarda bağ-bostan tarlası, çayır v.b. gayrimenkuller dikkate alınmamıştır zira bunların kaydı da yoktur. Tüm köylerde aynı hesaplama yöntemi kullanılacaktır.

¹⁰ Üretim giderleri ayrıntıları için Bkz., GÜRAN, *a.g.e.*, s. 92.

Köy genelinde bakıldığında ise, üretim fazlası olan ürün, üretim yapmayan yaklaşık 35 hanenin daha yıllık ihtiyacını karşılayabilecektir. Ancak, köyde üretim yapmayan 72 hane bulunduğundan, 37 hanelik açık bulunmaktadır. Köyün toplam tahıl açığı, 25.810 kg'ı buğday, 10.542 kg.'ı da arpa olmak üzere yaklaşık 36.352,5 kg'dır; yani tahıl üretiminde % 10.83'lük bir açık söz konusudur. Benzer değerler Sepetçi köyü için de geçerlidir. Toplam üretimin 82.944 kg. olduğu ve buğday ve arpa yarı yarıya olmak kaydıyla, dönüm başına 113 kg. tahılın üretildiği köyde, ve açık % 9.04'tür.

Dönüm başına 184, hane başına ise 784 kg. buğday ve arpanın üretildiği Muttalip köyü, tahıl üretiminin köy içindeki ihtiyaca cevap vermesi bakımından Bozan ve Sepetçi'den daha iyidir; zira üretim fazlası köyün toplam üretiminin % 21.74'üne tekabül etmektedir ve hesaplamalara köyde tahıl üretimiyle meşgul olmayan diğer hanelerin dahil edilmesinden sonra bile, toplam 28.597 kg.'a denk gelen % 18.72'lik bir üretim fazlası söz konusudur. Hane başına 85 kg. buğday ve arpanın eşit olarak isabet ettiği ve toplam 199.296 kg. tahıl (buğday-arpa) elde edilen Gündüzler köyü de, % 0.68'lik bir üretim fazlasıyla köydeki ihtiyacı güçlükle karşılayabilecek durumdadır. Hatta köyde tarımla uğraşmayan 13 hanenin beslenme ihtiyaçları da dikkate alındığında, en başta yapılan hesaplamalara göre, köyde 11.299 kg.'e tekabül eden % 5.6'lık bir hububat açığı meydana çıkmaktadır.

Laçın'de ise durum daha kötüdür. Zira burada, 137.649 kg. muhtemel gidere mukabil 94.592 kg.dan ibaret olan tahıl (buğday ve arpa) miktarı, ihtiyacının ancak % 68.72'sini karşılamaktadır. Ancak burada vurgulanması gereken, Laçın'de diğer köylerden farklı olarak tahılın yanı sıra ipek (harir), pamuk (penbe), üzüm ve göğeri üretiminin de yoğun olarak yapılmasıdır ve bu durumun tahıl üretimindeki düşük değerlere doğrudan etki etmesidir.

Tahıl üretimi ve tahıl ürünleriyle ilgili köyden köye farklı değerlerin ortaya çıkması, arazi verimliliği ile de yakından ilgili olmalıdır. Bozan ve Sepetçi'deki değerler dikkate alındığında, ürün miktarının araziye oranları hemen hemen aynıdır. Muttalip'deki değerler de bu iki köye yakındır. Gündüzler'de ise, dönüm başına 85 kg.'lık hububat hasılatı ile arazi verimliliği bakımından köyler arasındaki en düşük seviyeyi göstermektedir. Laçın'de ise, diğer köylerin hepsinden, hatta tüm köylerin toplamalarının birkaç katı fazla verim düzeyi görülmektedir.

Bozan, Muttalip, Gündüzler ve Sepetçi köyleri, ovalık araziye sahip olup arazi yapısı olarak birbirine benzer özellikleri olan köylerdir. Doğal olarak ürün çeşitliliği bakımından da ortak özelliklere sahiptirler. Ortak özelliklerine rağmen verimliliklerinin farklı olmasının sebepleri arasında işgücü, toprak kalitesi, tohum kalitesi, gübreleme imkânları, sulama imkânları ve tarım teknolojisi gibi etkenlerin etkili olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca, kuraklık, sel baskını, dolu ve don gibi iklim şartlarından doğan tabii afetler; çekirge, böcek ve parazit akını gibi biyolojik faktörler; isyanlar, göçler, asayişsizlik gibi nedenlere dayanan sosyal ve siyasal etkenler; hayvanlara zaman zaman arız olan salgın hastalıklar; genel olarak Anadolu tarımını istikrarsız düzeyde tutuyordu.¹¹

Laçın ise, diğer köylerden çok farklı bir yapıya sahiptir. Arazi yapısının dağlık ve ormanlık olması yanında, ikliminin getirdiği avantaj sayesinde çok farklı ürün çeşidinin yetişmesine imkân sağlayan bir özelliği de bulunmaktadır.¹² Burada buğday ve arpanın çok az miktarlarda, ailelerin kendi ihtiyaçlarına yetecek kadar yetiştirildiği, buna mukabil diğer köylerden farklı olarak ve yoğun biçimde ipek, pamuk, üzüm ve göğeri¹³ yetiştirildiği görülmektedir. Köyün tahıl açığı çok fazla olmasına rağmen, muhtemelen bu açığı diğer ürünlerle mübadele suretiyle kapatmaktadırlar. Laçın'de diğer köylere göre dönüm başına verimlilik oldukça yüksek olması da kayda değer bir farklılıktır. Burada dönüm başına elde edilen hububat miktarı 176 kg.dır ve bu değerle sadece tahıl ürünlerindeki dönüm başına verimlilikte de diğer köylerin üstünde bir verimlilik oranına sahiptir. Laçın, Muttalip'le birlikte tahıl üretimi fazlalığı görülen iki köyden biridir ve hane başına düşen tahıl üretimi fazlası, Muttalip'in %50'si kadardır. Ancak, Laçın'de tahıl üretimi yapan nüfusun az olması ve dolayısıyla zorunlu tüketim ihtiyaçları için ayrılması gereken tahıl miktarının çok fazla olması, hane başına düşen tahıl miktarının oldukça düşük kalmasına yol açmıştır.

¹¹ Aydın YALÇIN, *Türkiye İktisat Tarihi (Osmanlı İktisadında Büyüme ve Gerileme Süreci)*, Ayyıldız Matbaası, Ankara, 1979, s. 240-241.

¹² Anadolu'da iklim şartları nedeniyle, kurak bölgelerdeki akarsulardan meyve ve sebze bahçeleri için yararlanan bölgeler pek çoktu. Köy, kasaba ve şehirler civarında, akarsuyu bol olan yerleşim merkezlerinde, halk hem kendi ihtiyaçları için, hem de uzun taşınmaya dayanmayan bu ürünlere, yakın şehir pazarlarında hazır piyasa bulduğu için, şehir halkına satmak üzere, meyve ve sebze yetiştiriyorlardı. YALÇIN, *a.g.e.*, s. 240.

¹³ Göğeri, muhtemelen diğer köylerde de yetiştirilmekteydi, ancak aileler yalnız kendi ihtiyaçlarına yetecek kadar yetiştirdikleri için çok büyük bir ürün mülkiyetinden söz edememekteyiz.

Verimlilik farkını etkileyen nedenler arasında, Laçın'ın iklim özelliklerinin çok belirleyici olduğu söylenebilir. Zira bu bölge İç Anadolu'nun bir parçası olmasına rağmen, Akdeniz iklimine sahip özel bir bölge olup, yazları sıcak ve kurak kışları ılıman bir iklime sahiptir. Kış, ilkbahar ve sonbahar mevsimleri oldukça kısadır ve bölge *mikroklima*¹⁴ iklim özelliklerini taşımaktadır. Ortalama sıcaklığı -5.8 ve +36.3 arasında değişmektedir. Günümüzde de tarımsal faaliyetlerin önemli bir kısmı da kapalı sera olarak yapılmaktadır. Laçın'ın de içinde bulunduğu Sakarya vadisinin sulu tarıma elverişli oluşu, iklimin ise mikroklima özelliğini taşıması sebebiyle sebze üretimi yaygındır. Yetiştirilen ürünlerin başlıcaları; domates, biber, patlıcan, salatalık, taze soğan, ıspanak, marul, çilek ve kavundur.

Meyvecilik ise ikinci derecede yaygındır. Bölgede önceki yıllarda pamuk, susam, çeltik üretilmekle beraber günümüzde üretimi son derece azalmıştır. Bunların yerine hybrid¹⁵ domates, kavun, patlıcan, biber, çilek ve diğer sebzeler üretilmeye başlanmıştır. Meyve türlerinden ise kayısı, nar, incir ve antep fıstığı üretiminde artış vardır. Elde edilen ürünler başta Eskişehir, Ankara, İstanbul illeri olmak üzere iç piyasada tüketime sunulmaktadır. Sakarya Vadisinde ipek böcekçiliği halen önemli bir gelir kaynağını teşkil etmektedir. İpek böceği destekleme alımlarının yüksek olması durumunda ülke üretiminin onda biri bu bölgede üretilmektedir. Ancak, günümüzde Laçın köyünde fiilen ipekböcekçiliği yapılmamaktadır.¹⁶

2.3. GELİR DAĞILIMI

Kişi başına düşen temettuat geliri bakımından en zengin köy Laçın'dır. Bozan ise, kişi başına düşen temettuat geliri bakımından en az paya sahip köy olup, kişi başına Laçın'ın yaklaşık %56'sı kadar temettuat geliri düşmektedir. Kişi başına düşen temettuat geliri bakımından en zengin köyler sırasıyla, Laçın, Sepetçi, Gündüzler, Muttalıp ve Bozan'dır. Kişi başına düşen temettuat geliri oranları köy ortalamalarını göstermektedir. Hane olarak ele aldığımızda da, temettuat geliri

¹⁴ Küçük alanda ve genelde bölgenin özel koşullarına bağlı olarak ortaya çıkan iklim çeşididir. Türkiye'de görülen Akdeniz iklimi mikroklimadır. Uludağ sözlük, (Çevirimiçi), <http://www.uludagsozluk.com>, 31.08.2009.

¹⁵ Yüksek verimli ve ıslah edilmiş sebze fidelerine 'Hybrid' denilmektedir.

¹⁶ Eskişehir Sarıcakaya İlçesi Web Sitesi, (Çevirimiçi), <http://www.saricakaya.net>, 31.08.2009.

olmayan hane yok gibidir. Köyler arasında kişi başına en düşük temettuat geliri olan Bozan'da 9 hanenin temettuat geliri bulunmamaktadır. Bozan'a göre daha yüksek temettuat geliri olan diğer köyler de ise temettuat geliri olmayan hane yok gibidir. En az temettuat geliri olan Bozan ve Muttalip'deki temettuat geliri dağılımı diğer köylere göre daha dengesiz olup, haneler arasındaki gelir farkları çok büyük olabilmektedir.¹⁷

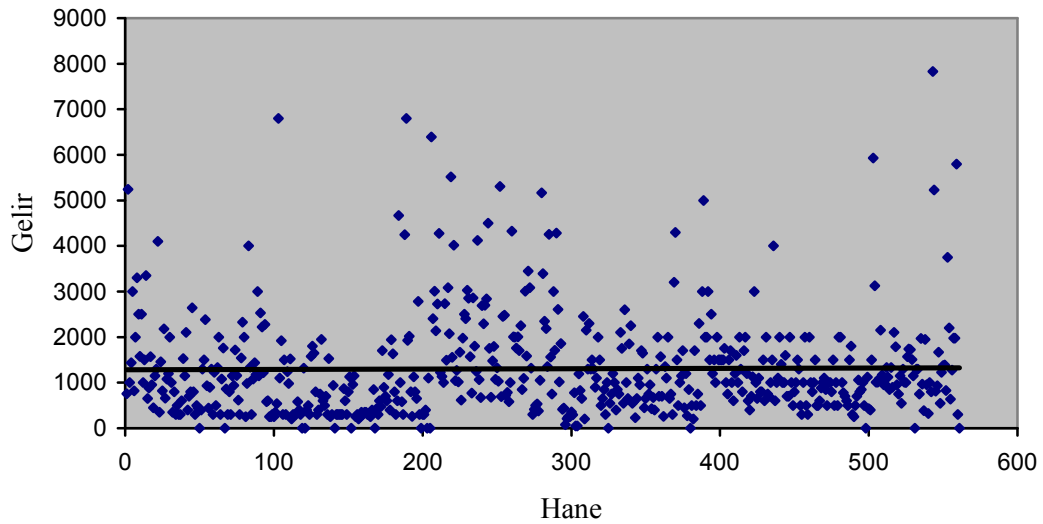
Tablo 5. Köylerin Temettuat Gelirleri

	Bozan	Laçın	Muttalip	Gündüzler	Sepetçi	Genel Ortalama
Toplam Temettuat/kuruş	213.660	189.767,5	87.960	133.695	96.126	144.241,7
Hane Başına Düşen Temettuat /kuruş	1.047,5	18.60,46	1.099,5	1.204,45	1.501,96	1.342,77
Kişi Başına Düşen Temettuat/kuruş	209,5	372,09	219,9	240,89	300,39	268,55

Ele alınan köylerdeki gelir dağılımı yukarıdaki şekilde verilmiştir. Köyler arasındaki en büyük gelir payına sahip olan Laçın'dır. Laçın'ın bu üstünlüğünün nedeni, diğer köylerden farklı olan ürün yelpazesinde ve de topraklarının verimliliğinde aranmalıdır. Çünkü burada bir buğday ve arpa gibi tahıl ürünlerinin yanı sıra ipek, pamuk, üzüm ve göğeri gibi tahıl ürünlerine göre çok daha fazla gelir getiren ürünler bol miktarda yetiştirilmektedir. Ancak, aynı zamanda tahıl ürünlerinde dönüm başına elde edilen verim de diğer köylerden daha yüksektir. Sepetçi ve Gündüzler köylerinin gelirlerindeki fazlalık ise; halkın çiftçilik ile birlikte Lületaşı ocaklarında çalışarak ek gelir elde etmelerinden kaynaklanmaktadır. Ele alınan köyler arasındaki en düşük gelire sahip Muttalip ve Bozan Köylerinin bu durumu ise; geçimlerini genellikle çiftçilikten kazanmaları ve çiftçilik dışında ek gelirleri olmamalarından kaynaklanıyor olmalıdır.

¹⁷ Örneğin, Bozan'da en yüksek gelire sahip hanenin bir yıllık temettuatı 6800 Kuruş, en az gelire sahip hanenin temettuatı 200 Kuruştur. Aradaki gelir farkı ise 34 kattır.

Şekil 11. Köylerin Gelir Dağılımı

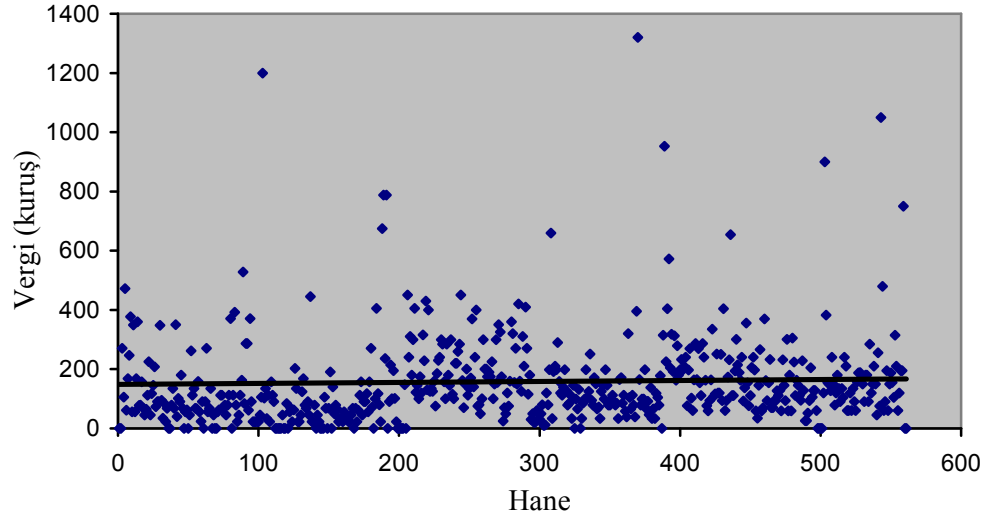
Bkz. Ek 2-a, Ek 2-b, Ek 2-c, Ek 2-d, Ek 2-e

A. Mesud Küçükkalay ve Ayla Efe'nin incelemiş oldukları Alpu Köyü örneğinde, gelir dağılımının kısmen adaletli, dolayısıyla sermaye birikimine imkân sağlamayacak şekilde dağıldığı; buna mukabil üst gelir grubunun çok az olması nedeniyle gelirlerin orta ve alt gelir guruplarında yoğunlaştığı; nispeten adaletli bir gelir dağılımının hakim olduğu bu yapıda köylülerin %80'inin geçimlik bir gelire sahip olduğu belirtilmektedir. Küçükkalay ve Efe'nin brüt geliri esas alarak yaptığı *gini katsayısı* hesaplaması sonucunda elde edilen değer 0,46 olmuş; brüt gelirden aşar ve ağnam çıkarılarak yapılan hesaplama sonucunda bu değer 0,27'ye inmiş; ancak *gini katsayısının vergiyi mahsusanın* da içinde yer aldığı toplam verginin brüt gelirden çıkarılması suretiyle hesaplanması durumunda, tekrar eski değer olan 0,46'ya ulaşılmıştır. Küçükkalay, bu sonuçlara göre, vergilerin yüksek sermaye grupları üzerinde baskı oluşturduğunu, yüksek gelirlilere ve sermaye sahiplerine (toprak, küçükbaş ve büyükbaş hayvan) vergi yükünün daha fazla bindirildiğini, bunun da mevcut yapıyı daha statükocu ve durağan bir hale bir getirdiğini savunmaktadır. Ayrıca, vergiyi mahsusa da gelir dağılımını bozmaktadır.¹⁸ Aynı görüşün bir uzantısı olarak Şevket Pamuk da, küçük toprak sahiplerinin hakimiyetindeki bir yapının devletin menfaatleriyle örtüştüğünü ima ederek, kırsal

¹⁸ KÜÇÜKKALAY, EFE, a.g.m., s. 258-260.

alanlarda büyük toprak sahiplerinin güçlenmesinin bu kesimin tarımsal artıktaki payını devlet aleyhine genişletmesi anlamına geleceğini iddia etmiştir.¹⁹

Şekil 12. Vergiyi Mahsusa'nın Hane Bazında Dağılımı

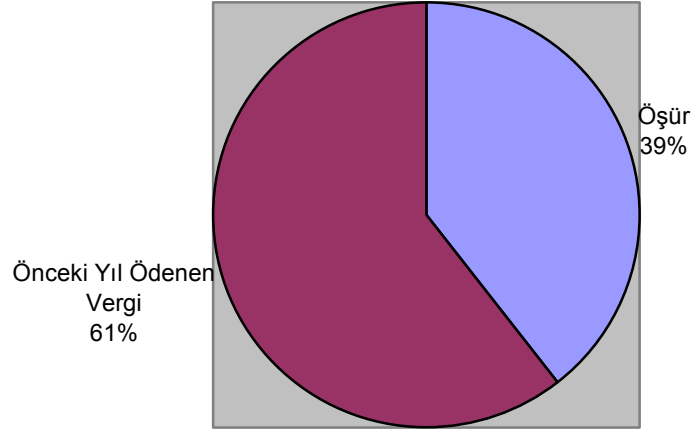
Bkz. Ek 2-a, Ek 2-b, Ek 2-c, Ek 2-d, Ek 2-e

Ancak Pamuk'un, devletin büyük toprak sahiplerini kolladığı ve küçük işletme sahiplerini ezdiği yolundaki görüşleri bu noktada tezat teşkil eder. Pamuk'a göre küçük üreticiler kolaylıkla vergilendirilebilen bir kesim olarak merkezi devletin malî temelini oluşturmaktaydı. Nitekim 19. yüzyıl boyunca merkezi devlet bir yandan yerel unsurların ve büyük toprak sahiplerinin gücünü sınırlamaya çalışırken, bir yandan da küçük ve orta ölçekli işletmelerdeki köylü üreticileri ağır biçimde vergilendirmişti. Ayrıca, hasat yerine gelen mültezim, kendi takdirine göre her üreticinin ödeyeceği miktarı saptamaktaydı. Böylece büyük toprak sahipleri kollanıyor, küçük üreticiler çok daha yüksek oranlar da vergi ödüyorlardı.²⁰

¹⁹ PAMUK, *Bağımlılık ve Büyüme.*, s. 100.

²⁰ A.g.y.

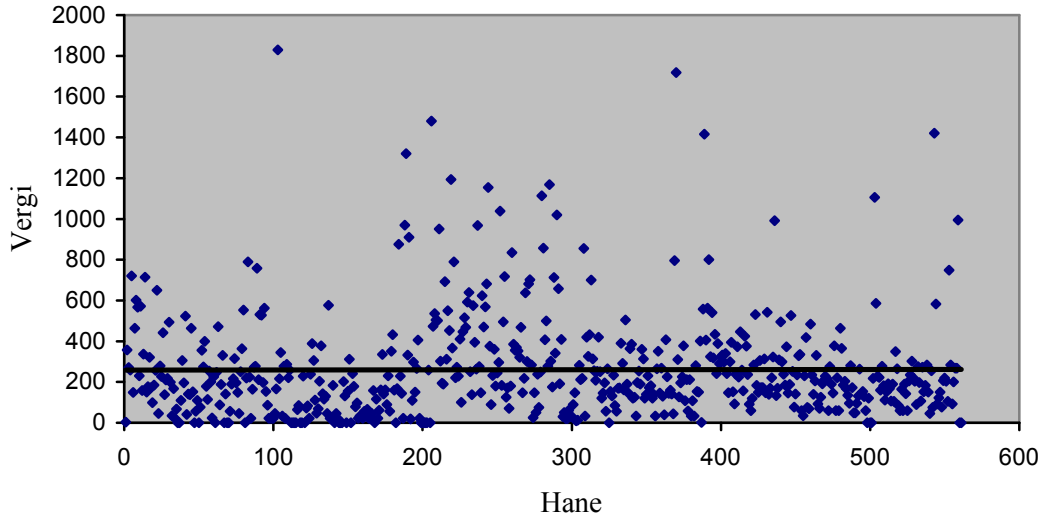
Şekil 13. Vergiyi Mahsusa ve Öşür Vergilerinin Dağılımı (%)

Ele alınan köylerin özelinde bir değerlendirme yapılacak olursak; geliri yüksek olan köylerin hane başına ödediği verginin daha yüksek olduğu görülmektedir. Ancak, hane başına düşen vergi yükünün gelire orantılı olmadığı görülmektedir. Örneğin hane bazında Muttalip'den %50 daha fazla gelire sahip olan Sepetçi, neredeyse Muttalip ile aynı vergiyi vermektedir. Bunun sebebi, Sepetçi'de yaşayan ailelerin büyük bir kısmının çiftçiliğe ek olarak taşıcılık yapmasıdır. Burada devreye giren faktör “emek” faktörüdür ve sermaye merkezli Osmanlı vergi sisteminde emekten vergi alınmadığı bilinmektedir.²¹ Dolayısıyla, Sepetçi'nin gelirinin yaklaşık yarısına kaynak teşkil eden taşıcılık faaliyetlerinin vergilendirilmemesi, bu faaliyetlerden elde edilen gelirin hiçbir vergi kesintisine uğramadan Sepetçi köylülerinin elinde kalmasına yol açmıştır.

²¹ İşçi sınıfının gelişimiyle ilgili ayrıntılar için Bkz., QUATAERT, ZÜRCHER, *a.g.e.*

Şekil 14. Köylerin Yıllık Tahmini Vergileri

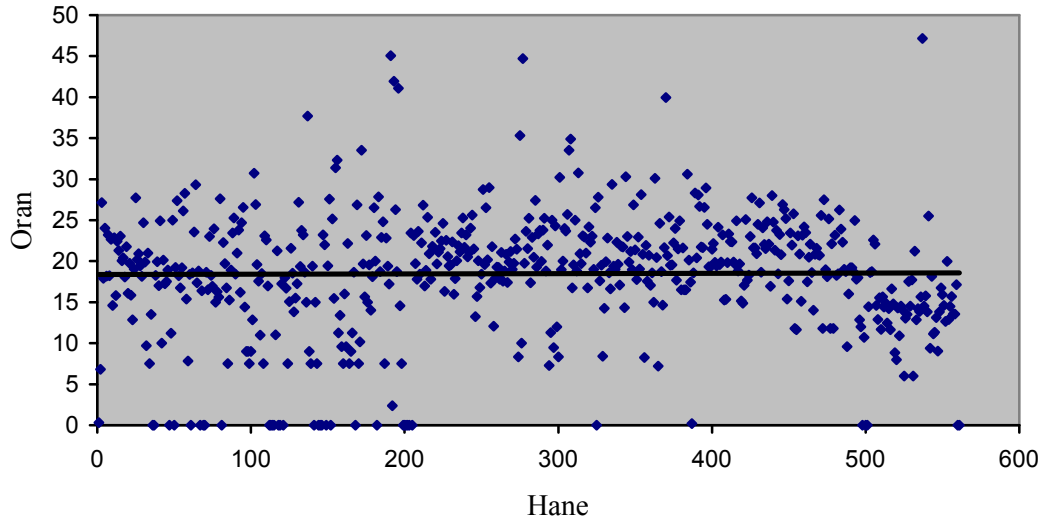

Bkz. Ek 2-a, Ek 2-b, Ek 2-c, Ek 2-d, Ek 2-e

Gelirin vergiye oranını etkileyen faktörlerin başında “vergiyi mahsusa” gelmektedir. Bu vergi devlet için bir nevi sigorta durumundaydı. Temettuat sayımları sırasında hiçbir gelir beyan etmeyen kişilerden bile, en azından bir önceki sene kadar vergi alınmasını sağlıyordu. Sermaye merkezli bir vergi sistemi olması nedeniyle verginin temelini öşür ve ağnam oluşturuyordu. Öşür ve ağnamın eşit miktarlarda alınması ve bir önceki sene ödenen verginin de herkes tarafından ödenmek zorunda olması nedeniyle, genel olarak vergi sisteminin adil olduğu söylenebilir. Öşür ve ağnam vergileri eşit miktarlarda alındığı için hem yüksek, hem de alt gelir guruplarına belirli oranlarda yük bindiriyordu. Ancak, vergiyi mahsusa her hanede farklı olduğundan; vergi yükünün hanelere dağılımında eşitsizliklere yol açabiliyordu.²²

²² Örneğin, Bozan’ın 6800 kuruş temettuat gelirine sahip 189. hanesinin vergi çıktıktan sonraki net geliri 5479,5 kuruş, yine aynı gelire sahip Bozan’daki 103. hanenin ise vergi çıktıktan sonraki net geliri 4971 kuruştur. İki hane arasında elde edilen net gelirlerdeki fark 508,5 kuruştur. Bu farkın 400 kuruşa yakını bir önceki sene ödenen vergiden kaynaklanmaktadır.

Şekil 15. Köylerin Tahmini Vergilerinin Hane Gelirine Oranı

Bkz. Ek 2-a, Ek 2-b, Ek 2-c, Ek 2-d, Ek 2-e

Güran'a göre, küçük üretici aile işletmesinde bir yıl içindeki harcamaların yaklaşık olarak 1/5'i vergi ödemelerine, 2/5'i tüketim giderlerine ve geriye kalan 2/5'i de bir sonraki dönemin üretim harcamalarına gitmektedir.²³ Ele alınan köylerdeki durum incelendiğinde; hanelerin tüketim ve üretim harcamaları ile ilgili kesin bilgiler bulunmamaktadır. Ancak, köylerdeki hesaplanan vergi yükünün hane başına ortalama %19,85 çıkması Güran'ı doğrular niteliktedir.²⁴ Bu araştırmada incelemeye tabi tutulan köylerin vergi yükü (ortalaması) ise, %19,9'dur. Vergi yükü içerisinde öşür ve ağnamın payı %7,84, vergiyi mahsusanın payı ise %12,05'dir. Aslında bu durumun, yani öşür, ağnam ve vergiyi mahsusadan oluşan vergi yükünün, Eskişehir kırsalı genelinde büyük ölçüde değişmeyeceğini düşünmek yanlış olmayacaktır. Nitekim Küçükkalay ve Efe'nin Alpu Köyü ile ilgili yaptığı çalışmada da, köyün %22,48 olan vergi yükünün %8,93'ünün aşar ve ağnamdan, %13,80'ininde vergiyi mahsusadan oluştuğu belirtilmektedir.²⁵

²³ Harcamalar ile ilgili ayrıntılar için Bkz., GÜRAN, *a.g.e.*, s. 92

²⁴ Gelirler ve vergiler ile ilgili olarak farklı bir örnek için Bkz., BECERİK, *a.g.y.*, s. 80-100.

²⁵ KÜÇÜKKALAY, EFE, *a.g.m.*, s. 260.

Tablo 6. Köylerin Malvarlığı Karşılaştırması

	Bozan	Laçın	Muttalip	Gündüzler	Sepetçi	Genel Ortalama
Kişi Başına Düşen Arazi/dönüm	6,68	1,98	10,67	8,36	5,01	6,54
Kişi Başına Düşen Büyükbaş/kuruş	284,97	272,58	256,06	462,56	384,09	332,05
Kişi Başına Düşen Küçükbaş/kuruş	425,7	63	166,5	176,4	473,4	2,1
Kişi Başına Net Gelir (Vergi Harici)/kuruş	169,11	292,46	172,36	188,81	253,47	215,24
Genel Toplam	886,46	630,02	605,59	836,13	1.115,97	

Yukarıda tabloya baktığımızda kişi başına düşen malvarlığı ve gelir toplamı bakımından en zengin köy Sepetçi'dir. Muttalip ise, kişi başına düşen malvarlığı ve gelir toplamı bakımından en az paya sahip köy olup, kişi başına Sepetçi'nin yaklaşık %53'ü kadar malvarlığı bulunmaktadır. Kişi başına düşen malvarlığı ve gelir toplamı bakımından en zengin köyler sırasıyla, Sepetçi, Bozan, Gündüzler, Laçın ve Muttalip'dir. Kişi başına düşen mesleki gelirler açısından en varlıklı köy Sepetçi, gayrimenkul mülkiyeti açısından en varlıklı köy Muttalip, büyükbaş hayvan varlığı açısından Gündüzler, küçükbaş hayvan varlığı açısından Sepetçi, ürün gelirleri açısından Laçın, temettuat geliri açısından Laçın ve net gelir açısından Laçın'dır.

Köylerin malvarlığı ve gelirler açısından farklı zenginlikleri bulunmakta ve mal varlıkları ve gelir kalemleri değişikçe başka bir köy zenginlikte ön plana çıkmaktadır. Bozan, en fakir köy olarak karşımıza çıkarken, malvarlığı ve gelirlerin tamamının toplamını aldığımızda en zengin ikinci köy olmaktadır. Laçın ise en zengin köy olarak karşımıza çıkarken, malvarlığı ve gelirlerin tamamının toplamını aldığımızda en fakir ikinci köy olmaktadır. Aslında, kişi başına düşen temettuat geliri açısından yaklaşık 372 kuruş ile en zengin köy Laçın'dır. Ancak Laçın'ın hayvan ve arazi varlığının diğer köylere göre az olması nedeniyle, gelirleri genel zenginlik toplamında üst sıralarda yer almasına yeterli gelmemektedir. Bozan'ın ise, gelirleri diğer köylerden daha az olmasına, hatta diğer köylere göre geliri olmayan hanelerin

çok fazla olmasına rağmen, hayvan ve arazi varlığının fazla olması, genel toplamda üst sıralarda yer almasına neden olmuştur.

2.4. VERGİ DAĞILIMI VE VERGİ YÜKÜ

Tablo 7. Köylerin Gelirleri ve Vergileri

	Bozan	Laçın	Muttalip	Gündüzler	Sepetçi	Genel Ortalama
Kişi Başına Düşen Temettuat Geliri (kuruş)	209,5	372,09	219,9	240,89	300,39	268,55
Kişi Başına Düşen Vergi (kuruş)	40,39	79,63	47,54	52,08	46,92	53,31
Kişi Başına Net Gelir (Vergi Hariç-kuruş)	169,11	292,46	172,36	188,81	253,47	215,24
Kişi Başına Düşen Vergi Yüğü %	19,27	21,40	21,61	21,61	15,61	19,9

Kişi başına en fazla vergi veren köy Laçın'dır. Bozan ise, kişi başına düşen vergi bakımından en az paya sahip köy olup, kişi başına Laçın'ın yaklaşık %50'si kadar vergi düşmektedir. Kişi başına en fazla vergi veren köyler sırasıyla, Laçın, Gündüzler, Muttalip, Sepetçi ve Bozan'dır. Kişi başına düşen vergi oranları köy ortalamalarını göstermektedir. Hane olarak ele aldığımızda da, vergisi olmayan hane yok gibidir. Köyler arasında kişi başına en düşük vergisi olan Bozan'da 29 hanenin vergisi bulunmamaktadır. Bozan'a göre daha yüksek vergisi olan diğer köyler de ise vergi vermeyen hane yok gibidir. Köylerin tamamında vergi dağılımı dengesiz olup, haneler arasındaki vergi farkları çok büyük olabilmektedir.²⁶

Kişi başına düşen net gelir bakımından en zengin köy Laçın'dır. Bozan ise, kişi başına düşen net gelir bakımından en az paya sahip köy olup, kişi başına Laçın'ın yaklaşık %57'si kadar net gelir düşmektedir. Kişi başına düşen net gelir bakımından en zengin köyler sırasıyla, Laçın, Sepetçi, Gündüzler, Muttalip ve

²⁶ Bölgeler arasındaki eşitsizlikler ile ilgili olarak Bkz. KASABA, *a.g.e.*

Bozan'dır. Kişi başına düşen net gelir oranları köy ortalamalarını göstermektedir. Hane olarak ele aldığımızda da, net geliri olmayan hane yok gibidir. Köyler arasında kişi başına en düşük net geliri olan Bozan'da 9 hanenin net geliri bulunmamaktadır.²⁷ Bozan'a göre daha yüksek net geliri olan diğer köyler de ise net geliri olmayan hane yok gibidir. En az net geliri olan Bozan ve Muttalip'deki net gelir dağılımı diğer köylere göre daha dengesiz olup, vergilendirme sonrası haneler arasındaki gelir farkları çok büyük olabilmektedir.²⁸

Kişi başına en fazla vergi yükü düşen köy Muttalip ve Gündüzler'dir. İki köyde eşit miktarda vergi yüküne sahiptir. Sepetçi ise, kişi başına düşen vergi yükü bakımından en az paya sahip köy olup, kişi başına Muttalip ve Gündüzler'in yaklaşık %72'si kadar vergi düşmektedir. Kişi başına en fazla vergi veren köyler sırasıyla, Muttalip, Gündüzler, Laçın, Bozan ve Sepetçi'dir. Kişi başına düşen vergi yükü oranları köy ortalamalarını göstermektedir. Hane olarak ele aldığımızda da, vergi yükü olmayan hane yok gibidir. Köylerin tamamında vergi yükü dağılımı dengesiz olup, haneler arasındaki vergi yükü farkları hanelerin net gelirleri arasında da çok büyük oynamalara sebep olabilmektedir.²⁹

Temettuat kayıtlarından takip edebildiğimiz kadarıyla, incelemeye konu olan köylerde köylülere üç çeşit vergi alınmaktadır. Bunlardan ilki ve diğerleri arasında en yüksek oranlara çıkan *vergiyi mahsusa* adıyla anılan vergidir. Daha sonra sırasıyla öşür ve ağnam vergileri gelmektedir.

²⁷ Temettuat geliri olup da bu yıl vereceği vergisi olmayan haneler hariç tutulmuştur.

²⁸ Örneğin, Bozan'ın 189. hanesinin vergi çıktıktan sonraki net geliri 5479,5 Kuruştur. Yine Bozan'daki 155. hanenin ise vergi çıktıktan sonraki net geliri 171,5 Kuruştur. Aradaki net gelir farkı ise yaklaşık 32 kattır.

²⁹ Örneğin, Bozan'ın 6800 Kuruş temettuat gelirine sahip 189. hanesinin vergi çıktıktan sonraki net geliri 5479,5 kuruş, yine aynı gelire sahip Bozan'daki 103. hanenin ise vergi çıktıktan sonraki net geliri 4971 kuruştur. Vergi yükü dağılımı nedeni ile iki hane arasında elde edilen net gelirlerdeki fark 508,5 kuruştur.

Tablo 8. Köylerin Yıllık Tahmini Vergiyi Mahsusa, Öşür ve Ağnam Vergileri (kuruş)

	Bozan	Laçın	Muttalip	Gündüzler	Sepetçi	Genel Ortalama
Öşür ³⁰	18.695,5 (%45)	21.885,5 (% 54)	8.014 (% 42)	8.817 (% 31)	3.801 (% 31)	12.242,6 (% 25)
Ağnam	166 (% 0)	26 (% 0)	30 (%0)	33,5 (% 0)	55 (% 0)	62,1 (% 0)
Vergiyi Mahsusa	22.342 (%55)	18.749,5 (% 46)	10.973,5 (% 58)	20.054,5 (% 69)	11.158,5 (% 69)	16.655,6 (% 75)
Genel Toplam	41.203,5	40.661	19.017,5	28.905	15.014,5	

Yıllık tahmini vergilerin dağılımlarına bakıldığında, Laçın hariç tüm köylerde, vergiyi mahsusa'nın ağırlıklı vergi dilimini oluşturduğu görülmektedir. Ancak, bazı köylerde öşür vergisinin vergiyi mahsusa'dan daha yüksek oranlara ulaştığını görmek de mümkündür. Nitekim Laçın'de ağırlıklı vergi olarak öşür ön plana çıkmaktadır.³¹ Vergiyi mahsusa'nın köylere göre dağılımı ise şu şekilde ortaya çıkmıştır:

Köylerin bir yılda ödemiş oldukları *vergiyi mahsusa* değerleri, hane başına ve kişi başına düşen miktarlarla birlikte yukarıdaki tabloda verilmiştir. Bu verginin köy bazında ortalaması 16.655,6; hane bazında 157.1; kişi bazında ise 31.41 kuruştur. Yukarıdaki tablo dikkatli incelendiğinde, Bozan'ın köy bazında ortalamanın üzerinde değerlere sahip olmasına rağmen, hane başına elde edilen değerlerde ortalamanın altında kaldığı; buna mukabil köy bazında düşük ortalamaya sahip olan Sepetçi'nin ise, hane bazındaki değerlerde ortalamanın üzerine çıktığı görülür. Bozan ve Sepetçi'de hane ve köy bazında alınan bu değerlerde ortaya çıkan farklılaşmanın temelinde nüfus yoğunluğu yatmaktadır. Bozan ve Sepetçi arasındaki vergiyi mahsusa farkı yaklaşık iki katı iken, nüfus farkı yaklaşık üç katıdır. Bozan'ın,

³⁰ Hububattan alınan vergiler ile ilgili ayrıntılar için Bkz., Lütfi, GÜÇER, *XVI-XVII Asırlarda Osmanlı İmparatorluğu'nda Hububat Meselesi ve Hububattan Alınan Vergiler*, İstanbul Üniversitesi Yayınları, No: 1075, Sermet Matbaası, İstanbul, 1964.

³¹ Vergi dağılımı ile ilgili farklı bir örnek için Bkz., Said ÖZTÜRK, *Tanzimat Döneminde Bir Anadolu Şehri Bilecik*, Kitabevi, Yayın No: 44, İstanbul, 1996, s. 173-200.

Sepetçi'nin yaklaşık iki katı olan temettuat geliri, yine Sepetçi'nin yaklaşık üç katı olan nüfusuna bölündüğünde büyük bir gelir kaybı görülmektedir ve ortalamanın altında çıkmaktadır. Böylece, vergiyi mahsusa açısından köyler arasındaki en yüksek orana sahip olan Bozan, hane başına düşen vergi hesaplamasında ortalamanın altında kalmaktadır. Köyler arasındaki gelir dağılımı farkını yaratan bir başka neden ise, *vergiyi mahsusa* ödemeyen hanelerin varlığıdır. Vergi ödemeyen bu hanelerin köy genelindeki vergi toplamına katkıları olmadıkları halde hane başına düşen vergi hesaplamasında göz önüne alınmaları, hesaplama sonuçlarının beklenilenden farklı çıkmasına neden olmaktadır.

Tablo 9. Bir Yılda Ödenen Vergiyi Mahsusa (kuruş)

	Bozan	Laçın	Muttalıp	Gündüzler	Sepetçi	Ortalama
Vergiyi Mahsusa	22.342	18.749,5	10.973,5	20.054,5	11.158,5	16.655,6
Hane Başına Miktar	109,51	183,81	137,16	180,67	174,35	157,1
Kişi Başına Miktar	21,90	36,76	27,43	36,13	34,87	31,41

Köyler arasındaki vergi farkına yol açan faktörler arasında, gelir gruplarının farklılığı da düşünülebilir. Çünkü vergi oranının gelirin çeşidine göre değişmesi nedeniyle, bazı hanelerin vergiden kaçınmak amacıyla farklı gelir gruplarına yönelmeleri ihtimal dahilindedir. Vergiyi mahsusa, öşür ve ağnam vergileri birlikte ele alındığında, tahmini vergi toplamının köylere, hanelere ve kişilere göre dağılımı ve hane bazında vergi yükleri şu şekilde ortaya çıkmıştır.

Köylerin vergi yüklerinin ortalamasını aldığımızda hane başına %18,37 bulunmaktadır. Vergi veren hane başına düşen vergi yükü ortalamasına bakıldığında, hane başına %19,23 bulunmaktadır. Vergi vermeyen hanelerin ise vergi yüklerine etkisinin ortalaması hane başına %0,86'dır.

Tablo 10. Tahmini Toplam Verginin Köy, Hane ve Kişi Başına Dağılımı (kuruş)

	Bozan	Laçın	Muttalip	Gündüzler	Sepetçi	Ortalama
Toplam Tahmini Vergi	41.203,5	40.661	19.017,5	28.905	15.014,5	28.960,3
Hane Başına Düşen Miktar	201,97	398,63	237,71	260,40	234,60	266,66
Kişi Başına Düşen Miktar	40,39	79,72	47,54	52,08	46,92	53,33

Köyler arasındaki vergi yükleri bakımından farklılıklar görülmektedir. Bu farklılıkların en önemli nedeni hanelerin gelir kaynaklarının farklılığında aranmalıdır. Sözelgeşi Muttalip’de yaşayan hanelerin tamamına yakını tarımla uğraşmakta olup, esas gelir kaynakları zirai arazilerdir. Dolayısıyla ürettikleri zirai ürünler, yani gelir kaynaklarının tamamı öşür vergisine tabidir.³² Oysa Sepetçi’de yaşayan hanelerin yaklaşık 3/5’i çiftçiliğin yanı sıra taşımacılık da yapmaktadırlar. Bu hanelerin kayıtlarında meslek olarak çiftçi yazmasına rağmen, asıl kazançları ek iş olarak yaptıkları taşımacılıktır. Taşımacılık yapmalarının nedenlerinden birisinin de çiftçilikten elde ettikleri gelirin az olması olduğu dikkate alınacak olursa³³, Sepetçi’de hububat üretiminin yetersiz ve öşür vergilerinin oldukça düşük seviyelerde kalacağı tahmin edilebilir. Bu kişilerin taşımacılıktan elde ettikleri kazançlar yıllık tahmini vergi hesaplamasında göz önüne alınmadığı için de, kazançlarının bir kısmının vergi dışı kaldığı düşünülebilir.

³² Değişik yıllarda Anadolu’daki her bir idari bölgedeki öşür gelirleri ve toplam gelirler ile öşürün toplam gelire oranı için Bkz., QUATAERT, *a.g.e.*, s. 279.

³³ Muttalip’de hane başına düşen tahıl üretimi fazlası 607 kg. iken, Sepetçi’de 117 kg.lık bir açık söz konusudur.

Tablo 11. Vergi Yüğü (Toplam Vergi Miktarının Gelire Oranı)

	Bozan	Laçın	Muttalıp	Gündüzler	Sepetçi	Genel Ortalama
Tüm Haneler	%16,05	%20,57	%20,87	%20,57	%13,80	%18,37
Vergi Veren Haneler	%18,71	%20,78	%21,14	%20,57	%14,97	%19,23

Vergi yükleri arasındaki farkı yaratan diğer etken ise, vergiyi mahsusadır. Vergiyi mahsusanın hesaba katılması ile vergi oranlarında gelirlere göre büyük oynamalar olmaktadır. Örneğin Sepetçi’de yıllık tahmini verginin %69’unu vergiyi mahsusa oluştururken, Laçın’de bu oran %46’dır. Laçın ile Sepetçi arasındaki vergi toplamı farkı 1,7 kat iken, vergi yükü sadece öşür ve ağnam vergileri ile sınırlı kalsaydı, bu fark 6 kat olacaktı. Yani toplam geliri Sepetçi’nin yarısı kadar olan Laçın’in, Sepetçi’nin 6 katı fazla vergi vermesi anlamına gelecekti. Ancak, vergiyi mahsusa eklenince bu oran 1,7’ye düşmektedir. Bu da vergiyi mahsusanın ne kadar önemli bir vergi kalemi olduğunu ortaya koymaktadır.

SONUÇ

Eskişehir kırsalının iklim ve yeryüzü şekilleri, ürün çeşitliliği, hayvancılık v.b. bakımından aynı; meslekler, nüfus, gayrimenkul mülkiyeti, hayvan mülkiyeti, verimlilik, gelir çeşitleri, gelir düzeyleri, vergileri, vergi yükleri gibi farklılıkları dikkate alınarak seçilen beş köydeki (Laçın diğer dört köyden farklı iklim, coğrafya, ürün yapısına sahiptir. Ancak, Eskişehir kırsalının çeşitliliğini ve değişik özelliklerini yansıtması açısından seçilmiştir) temettuat kayıtlarının incelenmesi, Eskişehir kırsalının geneline teşmil edilebilecek birtakım kıymetli bilgilere ve sonuçlara ulaşmamıza imkân sağlamıştır.

Elde edilen bilgiler göz önüne alındığında; köylerde yaşayanların büyük bir bölümünün temel geçim kaynağının çiftçilik olduğu görülmüştür. Çiftçilik yapan hanelerin hepsinin ekilebilir araziye sahip olduğu görülmektedir. Ancak, köylerdeki birçok aile, ellerindeki sermayenin (köylülerin sahip oldukları arazi ve hayvan miktarı geçimlik düzeyde olduğundan) yetersizliği nedeniyle, geçimlerini taşıçılık, amelelik, hizmetkârlık, çobanlık gibi yoğun emek gerektiren ek işler yaparak sağlamaktadır. Meslek olarak, amelelik, hizmetkârlık ve çobanlık gibi işler yapan hanelerin çoğunda, gayrimenkul ve hayvan varlığı bulunmamaktadır. Bu hanelerin, geçimlerini sağlayabilecekleri malvarlıklarının olmaması nedeniyle, başkalarının yanında çalışarak geçimlerini sağladıkları düşünülebilir. Çiftçilik dışındaki meslek dalları içerisindeki ticaret ve sanayi meslek dallarının olmaması bu dönemde kırsal kesimlere sanayi ve ticaret hayatının çok fazla nüfuz etmediğini göstermektedir. Buna sebep olarak; küçük ölçekli işletmelerin ticarete yönlendirilebilecek fazla ürün oluşturamaması yanında, ticaret bölgelerine uzaklık ve ulaşım sorunları gibi nedenleri sayabiliriz.

Köylerdeki arazilerinin büyük bir bölümü 10-50 dönüm civarında orta sınıf arazi olup, hanelerin çoğu kendilerine yetecek kadar araziye sahiptirler. Eldeki arazilerin yarısının ekilip, yarısının da nadasa bırakıldığı ikili rotasyon sistemi uygulanmaktadır. Sulanabilir arazi demek olan çayır arazi yalnızca Bozan'da bulunmaktadır. Bağ-bostan tarlaları ve bağlar genellikle her hanede bulunmalarına rağmen küçük oranlardadır. Buralarda yetiştirilen sebze ve meyvelerin hanelerin kendi ihtiyaçları için kullanıldığı düşünülebilir. Tarımdan elde edilen ürünlerin düşük

düzeyde olması, arazilerin verimliliğinin düşük olduğunu göstermektedir. Arazilerin verimliliğini ise, tarım teknolojilerinin eski olması, gübreleme ve sulama imkânlarının yetersizliği ve insan gücü ihtiyacı gibi nedenlerin etkilediği düşünülebilir. Arazilerin büyük bir bölümünde buğday ve arpa gibi hububat ürünleri yetiştirilmektedir. Elde edilen ürünler, genellikle hanelerin kendilerine yetecek düzeyde olup, ihtiyaç dışı fazla ürün alınmadığı görülmektedir. Diğer köylerden farklı olarak, Laçın'da farklı coğrafi ve iklim özellikleri nedeniyle, buğday ve arpaya ek olarak ipek, pamuk, üzüm, sebze-meyve gibi ürünler de yoğun olarak yetiştirilmektedir. Ayrıca, Laçın'da yaşayan hanelerin dönüm başına elde ettikleri ürün miktarlarının yüksek olması, diğer köylere göre daha verimli bir araziye sahip olmalarının ve sulama imkanlarından yararlanabildiklerinin göstergesi olabilir.

Hayvancılıkta ise, büyükbaş ve küçükbaş hayvan mülkiyeti arasında farklılıklar bulunmaktadır. Büyükbaş hayvanlar genellikle, et ve süt gibi ihtiyaçları karşılamaktan çok tarlada koşum hayvanı olarak veya yük taşıma amacıyla kullanıldığı düşünülebilir. Büyükbaş hayvanlar genellikle öküz, manda, camız, inek, at ve eşek gibi hayvanlardan oluşmaktadır. Arazisi olan hanelerin tamamına yakınında büyükbaş hayvan kaydı bulunmakta olup, arazisi olmayan hanelerde ise genellikle büyükbaş hayvan kaydı bulunmamaktadır. Bu durum ise, büyükbaş hayvanların özellikle tarım amaçlı kullanıldıklarını göstermektedir. Büyükbaş hayvan yetiştirmeyen hanelerin ise, hayvanları kullanabilecekleri toprakları olmaması nedeniyle, bu hayvanların masraflarından kaçınmak amacıyla yetiştirmedikleri düşünülebilir.

Küçükbaş hayvanları yetiştiren hanelerin azlığı göze çarpmaktadır. Küçükbaş yetiştiren hanelere bakıldığında, bu hanelerin genellikle büyük sermaye sahibi haneler olduğu görülmektedir. Küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinin yalnızca büyük sermaye sahibi hanelerin elinde olması, küçükbaş hayvan yetiştirmek için belirli bir sermaye birikiminin olması gerektiğinin göstergesi olarak kabul edilebilir. Köylerin ortalama gelir seviyesi dikkate alındığında, küçük sermaye sahibi haneler küçükbaş hayvan yetiştirmek istediklerinde, 3 koyun alabilmek için hane bireylerinden birinin bir yıllık kazancını ayırmaları gerekecekti. Bu ise, kendi kendine yetebilen küçük sermaye sahibi haneler açısından göze alınabilecek bir risk gibi görünmemektedir.

İncelenen köylerdeki ailelerin büyük çoğunluğu küçük ölçekli işletmelere sahiptir. Genellikle hanelerin kendi geçimlerine yetecek düzeydedir. Köylerde gelirleri yüksek olan haneler bulunmakla birlikte, bunların sayıları çok azdır. Bu durum, sermayenin birkaç ailenin elinde toplandığını göstermektedir. Gelir kaynaklarının büyük ölçüde zirai üretimle sınırlı olduğu söylenebilir. Bunun yanında taşçılık v.b. uğraşların olduğu yerlerde, emekten elde edilen gelirlerin de oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Gelir kalemleri arasında hayvancılık da bulunmaktadır. Özellikle, küçükbaş hayvan yetiştiren hanelerin hayvancılıktan elde ettikleri gelirlerinin, (1 koyunun yıllık gelirinin ortalama 111 kuruş, ağnam vergisinin ise 1,5 kuruş olduğu dikkate alınır) oldukça yüksek olduğu düşünülebilir. Ekilebilir arazilerin icara verilmesi de, arazilerini icara veren haneler için ek bir gelir kaynağı teşkil etmektedir.

Osmanlı'da emek üzerinden vergi alınmadığı görülmektedir. Emeğin vergisiz oluşu vergilendirmede adaletsizlik olduğu kanısı uyandırmaktadır. Ayrıca, ağnam, öşür gibi sermaye üzerinden alınan vergilere, vergiyi mahsusa da eklendiğinde; vergi yükünün genellikle sermaye sahipleri üzerinde baskı oluşturduğu söylenebilir. Ancak, vergi hesaplamaları yapılırken vergi mükelleflerinin tamamına aynı vergi oranları uygulanmaktadır. Mesela, 1 kg. buğday için büyük sermaye sahiplerinin verdiği vergi ile küçük sermaye sahiplerinin verdiği vergi aynıdır. Ayrıca, ağnam vergisinin %1 veya %1,5 gibi küçük oranlarda alınması da sermaye sahiplerine çok büyük bir yük getirmeyeceği aşıkardır. Buradaki asıl fark, emek faktörünün genellikle küçük işletmelerce kullanılması ve böylece vergisiz bir kazanç sağlamasıdır. Bu durum ise, Osmanlı vergi sistemindeki görece açıktan küçük işletmelerin (bilinçli veya bilinçsiz) yararlandığını göstermektedir. Yine de, küçük işletmelerin yetersiz sermayeleri nedeniyle emeklerini satmaları, artı bir gider olarak düşünüldüğünde, vergilendirmenin kısmen adaletli olduğu söylenebilir.¹

¹ Köylerin Gelir, Vergi, Arazi ve Hayvan Bilgileri Toplam ve Ortalamaları için Bkz., Ek 3, s. 103.

KAYNAKÇA

1. Arşiv Belgeleri

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, *Kamil Kepeci Tasnifi ML.VRD.TMT.d*, 07848

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, *Kamil Kepeci Tasnifi ML.VRD.TMT.d*, 07850

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, *Kamil Kepeci Tasnifi ML.VRD.TMT.d*, 07851

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, *Kamil Kepeci Tasnifi ML.VRD.TMT.d*, 07853

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, *Kamil Kepeci Tasnifi ML.VRD.TMT.d*, 07854

2. Basılı Eserler

AKDAĞ, Mustafa, *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi 2 (1453-1559)*, Cilt II, Cem Yayınevi, İstanbul, 1995

ALBEK, Suzan, *Dorlaion'dan Eskişehir'e*, Anadolu Üniversitesi Eğitim Sağlık ve Bilimsel Araştırma Vakfı Yayınları, No: 89, Eskişehir, 1991

Evlilya Çelebi Seyahatnamesinden Seçmeler, haz. ATSIZ, Cilt II, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1972

BARKAN, Ömer Lütfi, XV. ve XVI. Asırlarda Osmanlı İmparatorluğunda Zirai Ekonominin Hukuki ve Mali Esasları, Cilt I, Bürhaneddin Matbaası, İstanbul, 1943

BELİN, M., *Osmanlı İmparatorluğu'nun İktisadi Tarihi*, Çev: Oğuz CEYLAN, Gündoğan Yayınları, Ankara

BERKES, Niyazi, *100 Soruda Türkiye İktisat Tarihi (1. Cilt)*, Gerçek Yayınevi, İstanbul, 1972

_____, *100 Soruda Türkiye İktisat Tarihi (2. Cilt)*, Gerçek Yayınevi, İstanbul, 1975

ÇADIRCI, Musa, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, T.T.K. Basımevi, Ankara, 1997

ÇAKIR, Coşkun, *Tanzimat Dönemi Osmanlı Maliyesi*, Küre Yayınları, İstanbul, 2001

ÇELİKKANAT, Fikret, *50. Yılda Eskişehir*, Özgür Yayınları, Eskişehir, 1973

- DEVELİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat*, Aydın Kitabevi, Ankara, 2001
- DOĞRU, Halime, *XVI. Yüzyılda Eskişehir ve Sultanönü Sancağı*, Odunpazarı Belediyesi Kültür Yayınları, No: 5, Eskişehir, 2005
- EFE, Ayla, “1260-61/1844-45 Temettuat Sayımı Işığında Çukurhisar Köyünün Ekonomik ve Sosyal Görüntüsü”, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2006, Cilt: 6, Sayı: 1, ss. 19-51
- ELDEM, Vedat, *Osmanlı İmparatorluğu'nun İktisadi Şartları Hakkında Bir Tetkik*, T.T.K. Basımevi, Ankara, 1994
- FAROQHI, Suraiya, v.d., *Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi (1600-1914)*, Ed. H. İNALCIK, D. QUATAERT, Cilt: 2, Eren Yayıncılık, İstanbul, 2004
- GENÇ, Mehmet, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet ve Ekonomi*, Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2002
- GÜÇER, Lütfi, *XVI-XVII Asırlarda Osmanlı İmparatorluğu'nda Hububat Meselesi ve Hububattan Alınan Vergiler*, İstanbul Üniversitesi Yayınları, No: 1075, Sermet Matbaası, İstanbul, 1964
- GÜNEŞ, İhsan ve YAKUT, Kemal, *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Eskişehir (1840-1923)*, Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, No: 25, Eskişehir, 2007
- GÜRAN, Tevfik, *19. Yüzyıl Osmanlı Tarımı*, Eren Yayıncılık, İstanbul, 1998
- _____, *Tanzimat Döneminde Osmanlı Maliyesi: Bütçeler ve Hazine Hesapları (1841-1861)*, T.T.K. Basımevi, XXV. Dizi, Sayı 8, Ankara, 1989
- İNALCIK, Halil, *Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi*, Çev: Halil BERKTAY, Cilt I: 1300-1600, Eren Yayıncılık, İstanbul, 2000
- KARAL, Enver Ziya, *Selim III.'ün Hat-tı Hümayunları-Nizamı Cedit-*, T.T.K. Yayınları, VII. Seri, No.14, T.T.K. Basımevi, Ankara, 1946
- KARAMURSAL, Ziya, *Osmanlı Mali Tarihi Hakkında Tetkikler*, T.T.K. Basımevi, Ankara, 1989
- KASABA, Reşat, *Osmanlı İmparatorluğu ve Dünya Ekonomisi (Ondokuzuncu Yüzyıl)*, Çev: Kudret EMİROĞLU, Belge Yayınları, Sayı: 194, İstanbul, 1993
- KAZICI, Ziya, *Osmanlılarda Vergi Sistemi*, Şamil Yayınevi, İstanbul, 1977

- KÜÇÜKKALAY, A. Mesud ve EFE, “Osmanlı Zirai Sektörünün Ticarileşebilme İmkânı Üzerine Bir Deneme: 1844-45 Alpu Köyü Örneği”, *OTAM Dergisi*, 2006, Sayı: 20, ss. 245-269
- ÖLÇER, Cüneyt, *Sultan Mahmud II Zamanında Darp Edilen Osmanlı Madeni Paraları*, Yenilik Basımevi, İstanbul, 1970
- ÖNER, Erdoğan, *Osmanlı İmparatorluğu ve Cumhuriyet Döneminde Mali İdare*, Maliye Bakanlığı A.P.K.K.B. Yayını, No: 2005/369, Ankara, 2005
- ÖZTÜRK, Said, *Tanzimat Döneminde Bir Anadolu Şehri Bilecik*, Kitabevi, Yayın No: 44, İstanbul, 1996
- PAMUK, Şevket, *Osmanlı Ekonomisi ve Dünya Kapitalizmi (1820-1913)*, Yurt Yayınevi, Ankara, 1984
- _____, *100 Soruda Osmanlı-Türkiye İktisadi Tarihi 1500-1914*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2005
- _____, *Osmanlı Ekonomisinde Bağımlılık ve Büyüme (1820-1913)*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, G.G.İ.B., İstanbul, 1994
- QUATAERT, Donald, *Sanayi Devrimi Çağında Osmanlı İmalat Sektörü*, Çev: Tansel GÜNEY, İletişim Yayınları, İstanbul, 1999
- _____, ve ZÜRCHER, *Osmanlı'dan Cumhuriyet Türkiye'sine İşçiler 1839-1950*, İletişim Yayınları, İstanbul, 1998
- SAYAR, Ahmed Güner, *Osmanlı İktisat Düşüncesinin Çağdaşlaşması (Klasik Dönem'den II. Abdülhamid'e)*, Ötüken Neşriyat A.Ş., Yayın No: 460, İstanbul, 2000
- SAYIN, Abdurrahman Vefik, *Tekalif Kavaidi (Osmanlı Vergi Sistemi)*, Maliye Bakanlığı A.P.K.K.B. Yayını, No: 352, Ankara, 1999
- SEYİTDANLIOĞLU, Mehmet, *Tanzimat Devrinde Meclisi Vala (1836-1868)*, T.T.K. Basımevi, Ankara, 1994
- SUDİ, Süleyman, *Osmanlı Vergi Düzeni (Defteri-i Muktesid)*, yay.haz.: Mehmet Ali ÜNAL, Isparta, 1996
- ŞENER, Abdülatif, *Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Sistemi*, İşaret Yayınları, İstanbul, 1990
- TABAKOĞLU, Ahmet, “Osmanlı Ekonomisinin Temelleri”, *İktisat Tarihi-Toplu Makaleler I-*, Kitabevi, İstanbul, Kasım 2005, ss. 10-19

VARCAN, Nezih ve ÇAKIR, Tufan, *Maliye Tarihi*, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Birlik Ofset, Eskişehir, 2000

YALÇIN, Aydın, *Türkiye İktisat Tarihi (Osmanlı İktisadında Büyüme ve Gerileme Süreci)*, Ayyıldız Matbaası, Ankara, 1979

3. Tezler

BECERİK, Mehmet Fatih, “Sivrihisar’ın XIX. Yüzyılda Sosyo-Ekonomik Durumu (Temettuat Defterlerine Göre)”, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Eskişehir, 2002.

EK-1

**BOZAN, LAÇIN, MUTTALIB, GÜNDÜZLER VE SEPEDÇİ KÖYLERİ ARAZİ, HAYVAN, VERGİ VE TEMETTUAT
BİLGİLERİNİN HANE BAZINDA DÖKÜMÜ**

Ek 1-a Bozan Köyü Mülkiyet Bilgileri

Hane No	ARAZİ (Dönüm)				HAYVAN (Adet)		VERGİ										VERGİ TOPLAMI	TEMETTUAT
	Bostan Tarlası	Mezru Tarla	Gayri Mezru Tarla	Çayır	Büyükbaş	Küçükbaş	Ağnam Vergisi	Vergiyi Mahsusa	Öşür Vergisi								Vergi Toplamı	Temettuat
							Kuruş	Kuruş	Bostan Öşrü (Kuruş)	Buğday Öşrü (Kile)	Buğday Öşrü (Kuruş)	Arpa Öşrü (Kile)	Arpa Öşrü (Kuruş)	Çayır Öşrü (Kuruş)	Öşür Vergisi Toplamı (Kuruş)	Kuruş	Kuruş	
1			20		3	56	2,5	-	-						-	2,5	760	
2		120	120	250	37	244	9	-	-	15	240	7	56	50	296	355	5240	
3			50		5	37	1,5	270	-						-	271,5	1000	
4		35	35		5		-	106	-	8	128	3	24		152	258	1440	
5	4	40	20		9	260	10	472,5	26	9	144	8	68		212	720,5	3000	
6		16	16		4		-	61	-	5	80	1	8		88	149	820	
7		25	25		4	30	-	168	-	15	240	7	56		296	464	2000	
8	4	40	40		6	39	1	247	10	15	240	13	104		344	602	3300	
9		20	15		10	128	5	377,5	-	10	160	3	24		184	566,5	2500	

10	3	25	25		6		-	56	15	10	160	-	-		160	231	1580
11		30	30		8	185	6,5	349	-	12	192	3	24		216	571,5	2500
12	2	30	30		6	37	1	56	5	5	80	2	16		96	158	1000
13		20	20		5		-	168,5	-	10	160	1	8		168	336,5	1500
14		50	50		11	65	2,5	360	-	15	240	14	112		352	714,5	3350
15		10	10		2		-	78	-	4	64	1	8		72	150	650
16	2	10	10		5		-	78,5	10	3	48	5	40		88	176,5	880
17	2	20	20		6	28	1	157,5	10	8	128	3	24		152	320,5	1570
18		10	10		4		-	67,5	-	5	80	3	24		104	171,5	950
19		10			3		-	45	5	3	48	-	-		48	98	450
20		30	30		5	21	-	65	-	6	96	3	24		120	185	1150
21		20	20		5		-	112,5	-	8	128	2	16		144	256,5	1300
22	3	50	50		8	137	3	225	6	20	320	12	96		416	650	4100
23							-	45	-						-	45	350
24		30	30		5		-	118	-	10	160	-	-		160	278	1460
25		10	10		5	41	1,5	146	-	5	80	-	-		80	227,5	820
26		30	30		5	26	1	208	-	13	208	3	24		232	441	2180
27		20	20		4	20	1	73	-	3	48	2	16		64	138	660
28		20	20		4		-	90	-	6	96	3	24		120	210	1080
29		20	20		7		-	90	-	8	128	0	0		128	218	1200
30	2	25	25		5	121	4	348,5	7	6	96	5	40		134	493,5	2000
31		20	20		8		-	95	-	6	96	1	8		104	199	1000
32							-	34	-						-	34	350
33	1	20	20		6		-	84	4	5	80	-	-		80	168	800
34							-	22,5	-						-	22,5	300
35							-	67,5	-						-	67,5	500
36							-	-	-						-	-	300
37							-	-	-						-	-	300
38	2	10	10		3		-	78,5	7	1,5	24	-	-		24	109,5	600
39	1	16	16		11		-	135	10	10	160	-	-		160	305	1530
40		10	10		4		-	67,5	-	8	128	-	-		128	195,5	1150

41		35	35		11	184	5,5	350	-	7	112	7	56		168	523,5	2100
42							-	40	-						0	40	400
43		15	15		3		-	101	-	2,5	40	-	-		40	141	700
44		15	15		9		-	90	-	3	48	-	-		48	138	800
45	1	30	10		7	29	1	180	10	14	224	6	48		272	463	2640
46	1	10	10		4	9	-	67,5	4	5	80	-	-		80	151,5	800
47							-	-	-						-	-	300
48							-	56	-						-	56	500
49		8			3		-	62	-	3	48	-	-		48	110	440
50							-	-	-						-	-	-
51		5	5		2		-	45	-	2	32	-	-		32	77	400
52	1	20	20		11	85	2,5	261,5	4	5	80	1	8		88	356	1300
53		20	20		9	28	1	112,5	-	10	160	-	-		160	273,5	1500
54		30	30		3		0	135	-	15	240	3	24		264	399	2380
55	2	15	15		4		-	67,5	15	6	96	-	-		96	178,5	930
56		12	12		4		-	67	-	3	48	-	-		48	115	440
57		20	20		8		-	158,5	-	6	96	-	-		96	254,5	900
58		20	20		2		-	56	-	8	128	2	16		144	200	1300
59							-	23,5	-						-	23,5	300
60	2	15	15		5		-	90	8	7	112	2	16		128	226	1230
61							-	-	-						-	0	500
62		15	15		2	12	0,5	90	12,5	6	96	6	48		144	247	1330
63		30	30		4	41	1,5	270	-	10	160	5	40		200	471,5	2000
64		10	10		4		-	56	-	2	32	-	-		32	88	300
65		20	20		5		-	67,5	-	6	96	3	24		120	187,5	1080
66	2	20	20		5		-	135	20	10	160	2	16		176	331	1760
67							-	-	-						-	-	-
68		10			1		-	45	-	6	96	-	-		96	141	860
69							-	-	-						-	-	300
70							-	-	-						-	-	800

71			40				-	56	-					-	56	300
72		15	15		5		-	62	-	8	128	-	-	128	190	1150
73		20	20		3		-	112,5	-	6	96	1	8	104	216,5	940
74		30	30		2		-	112,5	10	12	192	-	-	192	314,5	1720
75	5	20	20		3		-	67,5	9	6	96	3	24	120	196,5	1160
76	2	15	15		4		-	78,5	6	4	64	-	-	64	148,5	620
77							-	45	-					-	45	300
78	2	20	20		3		-	78,5	4	8	128	5	40	168	250,5	1540
79	2	30	30		3	30	1	112,5	10	10	160	10	80	240	363,5	2330
80	2	30	30		7	107	3,5	371	10	8	128	5	40	168	552,5	2000
81							-	-	-					-	0	250
82	2	20	20		10		-	112,5	10	6	96	-	-	96	218,5	980
83	3	30	30		6	187	6,5	392,5	30	20	320	5	40	360	789	4000
84	1	20	20		5		-	78,5	10	8	128	1	8	136	224,5	1340
85							-	22,5	-					-	22,5	300
86		10	10		2		-	45	-	6	96	3	24	120	165	1080
87		10	10		2		-	112,5	-	10	160	-	-	160	272,5	1440
88		15	15		3	59	2	162,5	-	6	96	2	16	112	276,5	1180
89		25	25		7	363	14	528,5	-	12	192	3	24	216	758,5	3000
90		10	10		8		-	84	-	8	128	-	-	128	212	1150
91		25	25		6	144	4,5	287	-	10	160	10	80	240	531,5	2530
92		25	25		3	20	1	287	-	10	160	10	80	240	528	2220
93		30	30		3		-	61,5	-	6	96	5	40	136	197,5	1220
94		25	25		8	217	7,5	371	-	10	160	3	24	184	562,5	2280
95		15	15		4		-	90	-	3	48	2	16	64	154	580
96		15	15		4		-	22,5	-	3	48	2	16	64	86,5	600
97							-	22,5	-					-	22,5	250
98							-	22,5	-					-	22,5	250
99							-	22,5	-					-	22,5	300
100							-	22,5	-					-	22,5	250

101							-	45	-					-	45	350
102		20	20	20			-	106	-	3	48	-	-	12	48	540
103	6	75	75		17	410	15	1200	30	30	480	13	104	584	1829	6800
104		15	15		7	25	1	102,5	-	7	112	-	-	112	215,5	1100
105	1	30	30		7		-	135	10	10	160	5	40	200	345	1920
106							-	33	-					-	33	300
107	1	15	15		8		-	112,5	5	8	128	4	32	160	277,5	1500
108							-	22,5	-					-	22,5	300
109		10	10		2	31	1	157,5	-	8	128	-	-	128	286,5	1240
110	1	15	15		4		-	112,5	5	5	80	3	24	104	221,5	980
111		20	10		5		-	90	-	10	160	1	8	168	258	1520
112							-	-	-					-	-	200
113							-	-	-					-	-	300
114							-	-	-					-	-	300
115							-	-	-					-	-	300
116		10	10		3		-	-	-	4	64	-	-	64	64	580
117		15	15		2		-	45	-	2	32	1	8	40	85	400
118							-	-	-					-	-	300
119							-	-	-					-	-	-
120		15	15		3		-	84	-	8	128	2	16	144	228	1320
121							-	-	-					-	-	-
122		8	7		2		-	56	-	1	16	-	-	16	72	400
123		8	7		4		-	67,5	-	1	16	-	-	16	83,5	500
124							-	22,5	-					-	22,5	300
125		10	10		1		-	62	-	10	160	2	16	176	238	1580
126		20	20		6	47	2	202,5	-	10	160	3	24	184	388,5	1800
127		30	30		6	35	1	135	10	10	160	-	-	160	306	1650
128		15	15				-	22,5	-	3	48	5	40	88	110,5	800
129		10	10		1		-	22,5	-	1	16	1	8	24	46,5	300
130		10	10		1	10	-	45	-	1	16	1	8	24	69	400
131		15	15		5		-	124	-	5	80	-	-	80	204	750

132		30	30		6	25	1	168,5	-	8	128	10	80		208	377,5	1950
133		10	10		5		-	78,5	-	4	64	-	-		64	142,5	600
134		10	10		3	18	0,5	67,5	-	2	32	2	16		48	116	500
135		12	13		2	18	0,5	90	-	2	32	1	8		40	130,5	700
136							-	45	-						-	45	300
137		30	30		5	124	4	445	-	7	112	2	16		128	577	1530
138							-	22,5	-						-	22,5	250
139							-	22,5	-						-	22,5	300
140		20	20		4		-	78,5	-	6	96	1	8		104	182,5	940
141							-	-	-						-	-	-
142							-	45	-						-	45	300
143							-	22,5	-						-	22,5	300
144							-	-	-						-	-	300
145							-	-	-						-	-	300
146							-	-	-						-	-	300
147		10	10		2		-	106	-	5	80	2	16		96	202	870
148		20	20		2	10	0,5	67,5	-	4	64	-	-		64	132	600
149							-	-	-						-	-	300
150		15	20		2		-	67,5	-	4	64	3	24		88	155,5	800
151		15	15		2	18	0,5	191	-	6	96	3	24		120	311,5	1130
152							-	-	-						-	-	-
153	2	20	20		4	18	0,5	140	-	5	80	2	16		96	241,5	960
154		10	10		2		-	50	-	6	96	4	32		128	178	1150
155							-	78,5	-						-	78,5	250
156		5	5		2		-	65	-	2	32	-	-		32	97	300
157							-	22,5	-						-	22,5	200
158							-	33,5	-						-	33,5	250
159							-	33,5	-						-	33,5	350
160							-	22,5	-						-	22,5	300
161							-	56	-						-	56	350
162							-	33,5	-						-	33,5	350

163		15	15		3		-	34,5	-	2	32	-	-		32	66,5	300
164							-	22,5	-						-	22,5	300
165							-	22,5	-						-	22,5	250
166							-	45	-						-	45	400
167	3	10	10		6		-	67,5	35	1	16	5	40		56	158,5	850
168							-	-	-						-	-	-
169		5	5		2		-	67,5	-	3	48	-	-		48	115,5	430
170							-	22,5	-						-	22,5	300
171							-	61	-						-	61	600
172		10	10		5	18	0,5	112,5	-	3	48	-	-		48	161	480
173		25	25		3	37	1	157,5	-	10	160	2	16		176	334,5	1700
174		15	15		6		-	45	-	4	64	4	32		96	141	900
175		15	15		7		-	90	-	4	64	1	8		72	162	700
176								90	-						-	90	600
177		15	25		7	56	1,5	117	-	5	80	4	32		112	230,5	1180
178							-	56	-						-	56	400
179		15	15		4	74	2,5	157	-	10	160	4	32		192	351,5	1940
180		25	25		3	58	2	270	-	8	128	4	32		160	432	1630
181		15	15		4		-	72	-	3	48	5	40		88	160	800
182							-	-	-						-	-	300
183	1	10	10				-	100	3	3	48	2	16		64	167	600
184		60	60		12	188	7	405	-	26	415	6	48		463	875	4670
185		15	15		3		-	117	-	5	80	4	32		112	229	1000
186		10	10		3		-	80	-	3	48	2	16		64	144	580
187							-	22,5	-						-	22,5	300
188	12	150	150	50	19	133	5	675	30	10	160	10	80	20	240	970	4250
189	3	125	125	500	23	240	8	787,5	15	15	240	15	120	150	360	1320,5	6800
190		30	30		9		-	236	-	5	80	2	16		96	332	1930
191		25	25		7	80	3	787,5	-	5	80	5	40		120	910,5	2020
192			20		5		-	-	-						19	19	800
193							-	90	-						19	109	260

194		25	25		6	63	2	215	-	5	80	-	-		80	297	1130
195		25	25		3	66	2	100	-	3	48	-	-		48	150	800
196					2		-	195	-	3	48	3	24		72	267	650
197		15	15		5		-	101	-	14	224	10	80		304	405	2780
198							-	22,5	-						-	22,5	300
199							-	-	-						-	-	-
200							-	-	-						-	-	300
201							-	-	-						-	-	300
202							-	-	-						-	-	400
203							-	-	-						-	-	-
204	1	25	25		7	42	1,5	147,5	5	5	80	3	24		104	258	1100
TOPLAM	85	2925	2986	820	710	4834	166	22342	440,5	937	14991	374	2996	232	18023	41203,5	213660

Ek 1-b Laçın Köyü Mülkiyet Bilgileri

Hane No	ARAZİ (Dönüm)						HAYVAN (Adet)	VERGİ												VERGİ TOPLAMI	TEMETTUAAT			
	Bostan Tarlası	Mezru Tarla	Gayri Mezru Tarla	Harir Bağı	Penbe Tarlası	Büyükbaş		Küçükbaş	Ağnam Vergisi	Vergiyi Mahsusa	Öşür Vergisi											Vergi Toplamı	Temettuat	
											Göğeri Öşrü Kuruş	Penbe Öşrü Kile	Penbe Öşrü Kuruş	Üzüm Öşrü Kuruş	Buğday Öşrü Kile	Buğday Öşrü Kuruş	Arpa Öşrü Kile	Arpa Öşrü Kuruş	Harir Öşrü Kuruş					Öşür Vergisi Toplamı Kuruş
1								0	0									0	0	0	0			
2	2	18		8		8		0	450	10			10	6	72	7	42	896	1030	1480	6396			
3	1,5	10		3,5	3	4		0	240		15	90	35	3	36	2	12	60	233	473	2401			
4	0,5	16		3	2,5	5		0	310	25	15	90				5	30	81	226	536	3009,5			
5	1			3	12	4		0	180		20	120	25					180	325	505	2135			
6	0,5	10		3	1	3	65	6	300	20	2	12		2,5	30	3	18	115,5	195,5	501,5	2725			
7	3	15		4	2,5	5		0	405	100	10	60		5	60	7	42	284	546	951	4277,5			
8	1	1		0,5	4	4		0	122	20	10	120	20			0,5	3	18	181	303	1229			
9	0,5			3	0,5	3		0	145		1	6	20					22,5	48,5	193,5	1139			
10	1			1	1,5	3		0	100		2	12	20					57	89	189	1001,5			
11	0,5	8		1,5	1	3		0	175		15,5	93	20	3	36	2	12	360	518	693	2734			
12	1	2		0,5	1	3		0	120		6	30	40	2	24	3	18	80	192	312	1491			
13	2	10		3,5	2	5		0	316		5	30	20	2	12	4	48	123	233	549	3087			
14	1	6		2	1	3	60	2,5	228		11	66	30	2	24	2	12	90	222	452,5	2073			
15	2	24		6,5	3	7		0	430		20	120	80	9	108	10	60	396	764	1194	5519			

16	1	4		2,5	2	4		0	130		7	42	25	1,5	18	1,5	9	151,5	236,5	366,5	1558
17	1,5	12		2	2	5	25	2	400		10	60	30	5	60	7	42	196	388	790	4013
18	0,5	5		2	1			0	125		2	12	20			2	12	51,5	95,5	220,5	1045
19	2			1,5	3	1		0	135		6	36	30					72	138	273	1268
20	1,5			0,5	1,5	3		0	125		2,5	15	22					66	103	228	1015
21	0,5	1		2	2	1		0	160		10	60	20	1	12	1	6	153	251	411	1668,5
22	0,5	2				1		0	75				20	0,5	6			0	26	101	619,5
23	1	5		1	1	4		0	185		15	90	40	2	24	1	6	101	261	446	1979,5
24	2,5	6		2	2	5		0	230		5	30	60	4	48	8	48	99	285	515	2504
25	2	5		2	2	5		0	240		15	90	30	1	12	1	6	90	228	468	2405
26	3,5	14		3,5	0,5	6		0	300				40	6	72	6	36	144	292	592	3030
27	2	12,5		3,5		8		0	285		9	54	30	3	36	7	42	192	354	639	2856
28	1	1,5		2	1,5	3		0	157		8	48	20			2	12	13,5	93,5	251	1572
29	1		2	0,5		1		0	100	20								18	38	138	771
30	1	16		3,5	2	4	22	1,5	285		8	54	30	4	48	3,5	21	135	288	574,5	2862,5
31	1	3,5		1,5	1	4		0	180		6	36	40	2	24	1	6	108	214	394	1800
32	1	4		2		3		0	145				25	0,5	6	1	6	81	118	263	1244,5
33	1	5		6	3,5	4		0	300		30	180	40	2	24			414	668	968	4125
34	1	2		1	1	2		0	115		6	36	25			2	12	88	161	276	1063
35	1	1		0,5	0,5	2		0	100		1,5	9	10	1	12			15,5	46,5	146,5	675
36	1,5	4		2	1,5	4		0	220		16	96	50	1	12	5	30	216	404	624	2689
37	2,5	6		2	2	3		0	220		7	42	40	0,5	6	1,5	9	153	250	470	2289
38	2	12		2	1,5	5	15	0,5	260		8	48	80	5	60	5	30	90	308	568,5	2700
39	0,5	14		3	4	3		0	285		30	180	30	1,5	18	1	6	162	396	681	2836
40	1,5	20		6,5	3	5		0	450		30	180	50	2	24	6	36	414	290	1154	4503
41	1,5	5,5		6,5	1,5	4		0	162		9	54	40	1,5	18	2	12	90	214	376	1750
42	0,5			0,5		2		0	70				20					0	20	90	680
43	2	2		1		1		0	150		6,5	39	25					18	82	232	1478
44	1,5	3		2	2	3		0	200		6	36	25					99	160	360	1794,5
45	0,5	8		0,5		3		0	112		3	18	20	1	12			18	68	180	1073
46	1,5			2		3		0	135				26					83	109	244	1325

47	1		5,5	1	2	3		0	170		10	60	30					36,5	126,5	296,5	1031,5
48	1	20		4	2	12		0	370		40	240	40	7	84	5	30	275	669	1039	5304
49	1		3	0,5	2	1		0	140		1	6	10			1	6	22	44	184	693,5
50	1	8		3	0,5	6	30	2	240		4	24	40	2	24	3,5	21	144	253	495	2454
51	2	6		3	3	6	50	4	400		10	60	40	1	12	10	60	142	314	718	2478
52	0,5			1		3		0	75				20	1	12			18	50	125	721
53	2			1	1,5	1		0	80		8	48	25					18	91	171	785
54	0,5					1		0	50				20					0	20	70	580
55	0,5	2		1	1	1		0	100		8	48	20	1	12			0	80	180	1004
56	0,5	8		4	2,5	6	40	3	300		20	120	40	7	84	3	18	269	531	834	4325,5
57	0,5	9		1,5	1,5	5	18	1,5	200		5	30	30	1	12	3	18	94	184	385,5	2002
58	1	2		1,5	0,5	5		0	200		2	12	30	1	12	5	30	72	156	356	2000
59	1	2		1	1	2		0	175		1	6	40			5	30	119	195	370	1756
60	1	4		3	1	4		0	190		10	60	20			2,5	15	67,5	162,5	352,5	2008
61	0,5	3		3	2	3		0	175		8	48	15			2,5	15	67,5	148,5	320,5	1705
62	1	8		2	2	3	15	1	225		2	12	25	3	36	3	18	152	143	469	2250
63	0,5			0,5		3		0	100				30					18	48	148	851
64	0,5			1	2	5		0	150		5	30	20					18	68	218	1096
65	1,5	7		1,5	2	5		0	300		20	120	40	4	48	2	12	117	337	637	3006,5
66	1	4		1,5	0,5	5		0	155		10	60	20	3	36	2	12	18	146	301	1583
67	3	10		4	3	8		0	350		13	78	50	3	36	4,5	27	135	331	681	3449,5
68	1	14		2,5	1	6		0	325		16	66	40	4,5	54	3	18	198	376	701	3086,5
69	1		6	1		4		0	175		4	24	20					64	108	283	1319
70	0,5			0,5				0	25									0	0	25	300
71	1	2,5		1		1		0	70				20			0,5	3	54	77	147	416
72								0	50									0	0	50	500
73		4		1		3		0	120		1	6	20	1	12			79,5	117,5	237,5	531
74	0,5			0,5				0	75									0	0	75	380
75		4		1	2	3		0	160		3	18	20	0,5	6			45	89	249	1053
76	2	12		3,5	1	5	20	1,5	360		3	18	50	7	84	4	24	576	752	1114	5166
77	2	20		3	2,5	6		0	320		14	84	60	10	120	5	30	243	537	857	3395,5

78	1,5	7		1	2	3		0	155		28	168	40	1,5	18	0,5	3	63	252	407	2345,5
79	2	7		3	2	7		0	270		8	48	35	1	12	3	18	117	230	500	2183,5
80	1	1		1	1,5	4		0	150		7	42	25			1	6	54	127	277	1352
81	2	8		4	1	9		0	420		10	60	40	2	24	5	30	594	748	1168	4258
82	1	3		1	1	4		0	160		10	60	20	1	12	3	18	32	142	302	1566,5
83	0,5	4		2	1			0	125		2	12	20	1	12	1	6	0	50	175	750
84	1	10		4	2,5	4		0	310		9	54	40	1	12	4,5	27	270	303	713	3000
85	1	8		2	1	3		0	210		1	6	15	0,5	6	2,5	15	90	132	342	1712
86	2	16		4	2	5		0	410		12	72	60	6	72	5	54	351	609	1019	4284,5
87	1,5	8		2	2	6		0	270		20	120	40	0,5	6	4	24	198	288	658	2606
88	0,5			2	4	3		0	115		11	66	10					0	76	191	1015
89	1,5	7		1,5	1	4		0	180		2,5	15	30	3,5	42	4	24	117	228	408	1857,5
90	0,5		7					0	30									0	0	30	412
91	1				1			0	50				15					0	0	50	443
92		1		1				0	20									0	0	20	80
93	0,5		0,5	1				0	20									0	0	20	211,5
94	1		2	0,5				0	60				20					0,5	1	61	251
95								0	30									0	0	30	250
96				0,5				0	30									0	0	30	360
97	1			0,5	1	1		0	50		1	6	20					13	39	89	294,5
98	0,5			0,5	1	1		0	80		5	30	20					18	68	148	781
99				0,5				0	10									0	0	10	50
100	2	1						0	12									0	0	12	50
101	1	10		1,5	1	2		0	120		4	24	3	2	24	2	12	72	162	282	1190
102	1,5	1		2		3		0	80		2	12	30	1	12	1	6	72	132	212	824
TOPLAM	113,5	535,5	26	199	138,5	337	360	26	18749,5	195	739,5	4467	2601	158,5	1890	211	1314	11418,5	21841	40616	189767,5

Ek 1-c Muttalip Köyü Mülkiyet Bilgileri

Hane No	ARAZİ (Dönüm)			HAYVAN (Adet)		VERGİ								VERGİ TOPLAMI	TEMETTUAT
	Bağ	Mezru Tarla	Gayri Mezru Tarla	Büyükbaş	Küçükbaş	Ağnam Vergisi	Vergiyi Mahsusa	Öşür Vergisi						Vergi Toplamı	Temettuat
						Kuruş	Kuruş	Bağ Öşrü (Kuruş)	Buğday Öşrü (Kile)	Buğday Öşrü (Kuruş)	Arpa Öşrü (Kile)	Arpa Öşrü (Kuruş)	Öşür Vergisi Toplamı (Kuruş)	Kuruş	Kuruş
1	1	4	26	1	48	2	198	2			3	18	18	220	650
2		60	60	8	75	3	660	0	6	72	25	150	222	855	2450
3				0	13	0,5	33	0					0	33,5	200
4		50	50	4	15	1	191,5	0	7	84	24	144	228	420,5	2150
5		50	50	6	18	1	210	0	5	60	9	54	114	325	1300
6		40	40	5	17	0,5	198	0	7	84	25	150	234	432,5	2300
7		12	12	3	60	2	290	0	8	96	2	12	108	400	1300
8			30	3		0	158	0	8	96	10	60	156	314	1500
9		30	30	5		0	120	0	5	60	12	72	136	256	1300
10		20	20	3		0	112	0	6	72	4	24	96	208	900
11		40	40	4		0	138,5	0	6	72	7	42	114	252,5	1100
12		20		5		0	198	0	6	72	25	150	222	420	2000
13		40	40	6		0	127	0	9	108	3	18	124	251	1500
14		12	12	2		0	79	0	2	24	3	18	42	121	500
15		30	30	2		0	85	0	1	12	8	48	60	145	650

16		30	30	3		0	112	0	2	24	10	60	84	196	850
17		10	10	2		0	33	0	2	24			24	57	300
18		40	40	5		0	145	0	4	48	12	72	120	265	1000
19						0	0	0					0	0	0
20		20	20	2		0	99	0	2	24	5	30	54	153	550
21		20	20	2		0	66	0	4	48	3	18	66	132	750
22		40	40	5		0	132	0	6	72	5	30	102	234	1200
23		25	75	3		0	0	0	3	36	8	48	84	84	1000
24		20	20	1		0	33	0	1	12	2	12	24	57	400
25		15	15	2		0	85,5	0	3	36	8	48	84	169,5	850
26		15	15	3		0	99	0	6	72			72	171	750
27		50	50	7		0	198	0	6	72	20	120	192	390	2100
28		40	40	2		0	105	0	8	96	15	90	186	291	1750
29		25	25	1	17	0,5	125	0	2	24	2	12	36	161,5	550
30		50	50	7	50	1,5	251	0	12	144	18	108	252	504,5	2600
31		25	25	3		0	95	0	5	60	6	36	95	190	1000
32		25	25	1		0	79	0	4	48	3	18	66	145	650
33		60	60	7		0	171	0	6	72	20	120	192	363	1850
34				5		0	151	0	13	156	13	78	234	385	2250
35						0	66	0	3	36	3	18	54	120	550
36		15	15			0	72	0	3	36	3	18	54	126	580
37						0	33	0					0	33	230
38						0	125	0	4	48	4	24	72	197	650
39		50	50	4		0	145	0	3	36	11	72	108	253	1100
40		20	20	3		0	99	0	4	48	7	42	90	189	950
41		60	80	7		0	198	0	5	60	17	102	162	360	1700
42		35	35	6		0	145	0	10	120	8	48	168	313	1650
43		25	25	3		0	79	0	1	12	5	30	42	121	450
44		20	20	3		0	79	0	4	48	2	12	60	139	650
45		24	24	3		0	99	0	6	72	10	60	132	231	1300
46		22	22	4		0	112	0	3	36	4	24	60	172	750

47		23	23	3		0	85	0	4	48	8	48	96	181	950
48		25	25	3		0	79	0	2	24	3	18	42	121	430
49		10	10	2	6	0,5	85	0	3	36	3	18	54	139,5	670
50						0	33	0					0	33	400
51		40	40	6		0	165	0	5	60	10	60	120	285	1300
52		25	25	7		0	171	0	12	144	6	36	180	351	2000
53		20	20	3		0	85	0	2	24	6	36	60	145	700
54	2	25	25	3		0	112	5	9	108	8	48	156	273	1570
55				2		0	58	0	4	48	4	24	72	130	700
56		10	10			0	39	0					0	39	260
57		25	25	8	45	2,5	320	0	4	48	6	36	84	406,5	1350
58						0	105	0	5	60	10	60	120	225	1100
59		20	20	2		0	66	0	4	48	5	30	78	144	2000
60		20	20	4		0	112	0	2	24	4	24	48	160	650
61		25	25		25	1,5	79	0	3	36	4	24	60	140,5	750
62	1,5					0	39	5					0	44	300
63		60	60	6	70	3,5	396	0	8	96	33	198	239	638,5	3200
64		80	80	10	245	8	1320	0	10	120	45	270	390	1718	4300
65		40	40	3	22	1	165	0	3	36	18	108	144	310	1500
66		30	30	3		0	79	0	2	24	4	24	48	127	500
67		40	40	4		0	99	0	3	36	10	60	96	195	1000
68		40	40	2		0	99	0	4	48	13	78	126	225	1150
69	1	80	80	4		0	198	2	5	60	20	120	180	380	1700
70		10	10	2		0	66	0	2	24	3	18	42	108	450
71		30	30	3		0	92	0	7	84	6	36	120	212	1200
72		6	10			0	46	0	1	12			12	58	270
73		15	15	3		0	138	0	2	24	10	60	74	212	850
74						0	33	0					0	33	0
75		25	25	3		0	66	0	2	24	3	18	42	108	500
76			12			0	33	0					0	33	200

77		30	30	4		0	119	0	5	60	17	102	162	281	1700
78		60	60	3		0	105	0	1	12	6	36	48	153	500
79		30	30	3		0	79	0	3	36	6	36	72	151	750
80		40	40	3	15	1	178	0	6	72	25	150	222	401	2300
TOPLAM	5,5	2073	2191	250	741	30	10973,5	14	334	4008	680	4086	8000	19017,5	87960

Ek 1-d Gündüzler Köyü Mülkiyet Bilgileri

Hane No	ARAZİ (Dönüm)			HAYVAN (Adet)		VERGİ								VERGİ TOPLAMI	TEMETTUAT
	Bağ	Mezru Tarla	Gayri Mezru Tarla	Büyükbaş	Küçükbaş	Ağnam Vergisi	Vergiyi Mahsusa	Öşür Vergisi						Vergi Toplamı	Temettuat
								Kuruş	Kuruş	Bağ Öşrü (Kuruş)	Buğday Öşrü (Kile)	Buğday Öşrü (Kuruş)	Arpa Öşrü (Kile)		
1				5	43	1	0	0					0	1	500
2	1,5	90	50	14	223	7	315	7	10	150	11	55	228	557	3000
3	2	100	100	19	243	7	952,5	9	20	300	21	147	447	1415,5	5000
4		35	35	5		0	225	3	9	135	6	42	177	405	2000
5	1	40	40	6	27	0	404,5	3	7	105	7	49	154	561,5	2000
6	1	40	40	13	65	2	572	6	10	150	10	70	220	800	3000
7	1	30	30	11		0	205	2	5	75	6	42	117	324	1500
8	1	40	40	6		0	318	3	10	150	10	70	220	541	2500
9	1	25	25	10		0	191,5	4	7,5	112,5	1,5	10,5	123	318,5	1200
10	1	40	40	11	51	1,5	312,5	3	5	75	6	42	117	434	1500
11	1	20	20	6		0	163	4	4,5	67,5	1	7	74,5	241,5	1000
12	1	30	30	10		0	279	5	4	60	6	42	102	386	2000
13	1	30	30	7		0	180,5	5	6	90	2	14	104	289,5	1500
14	1	25	25	5		0	198	10	5,5	82,5	4,5	31,5	114	322	1500
15	1	25	25	10		0	232,5	5	4	60	5	35	95	332,5	1500
16	0,5	25	25	8		0	197,5	1	5	75	3,5	24,5	99,5	298	1500

17	1	25	25	6		0	209,5	7	5	75	7	49	124	340,5	1750
18				6	37	1	240,5	0					0	241,5	1000
19	1	25	20	9		0	77	4	3	45	3	21	66	147	750
20	1	20	20	8		0	197,5	5	5	75	3	21	96	298,5	1500
21		30	30	9		0	269	2,5	4	60	9	63	123	394,5	1700
22		20	20	3		0	102,5	2	2,5	37,5	1,5	10,5	48	152,5	1000
23	0,5	10	10	4		0	60	2	2	30			30	92	600
24		15	15	6		0	164	0	4	60	2	14	74	238	1200
25	1	25	25	14		0	286,5	5,5	4	60	3	21	81	373	1600
26		15	15	3		0	165	0	3	45	2	14	59	224	1000
27	1	25	25	10		0	269	3	7	105	10	70	175	447	2000
28	1	15	15	8		0	154,5	1	5	75	4	28	103	258,5	1300
29	1	30	30	2		0	111	2	2	30	2	14	44	157	800
30	1	37	15	5	64	2	286,5	5	4,5	67,5	9	63	130,5	424	1700
31	0,5	30	30	10		0	240,5	2	6	90	6	42	134	376,5	2000
32		15	15	8		0	163	0	3	45	4	28	73	236	1200
33		13	13	5		0	76,5	0	0,5	7,5	1	7	14,5	91	600
34				2		0	59,5	0					0	59,5	400
35	1	10				0	94	3	1,5	22,5			22,5	119,5	700
36	1	15	15	2		0	163,5	3	5	75	6	42	117	283,5	1130
37	1	40	40	12		0	335,5	5	8	120	10	70	190	530,5	3000
38	1	30	25	6		0	108,5	1,5	3	45	4	28	73	183	1000
39		10	10	4		0	116,5	0	1,5	22,5	1,5	10,5	33	149,5	650
40	1	20	20	6	31	1	251	2	2	30	3	21	51	305	1100
41	1	24	24	7		0	120	2	2	30	3	21	51	173	800
42	1	20	20	4		0	120	2	2	30	3	21	51	173	800
43	1	20	20	8		0	249,5	2	3	45	2,5	17,5	62,5	314	1500
44	1	30	30	3		0	94	2	2	30	3	21	51	147	600
45	1	30	30	9	61	2	404,5	5	5	75	8	56	131	542,5	2000
46		20	20	3		0	60	0	3	45	5	35	80	140	750
47	2	20	20	3		0	94	4	4	60	1,5	10,5	70,5	168,5	700

48	2	20	20	6		0	173,5	3	2	30	2	14	44	220,5	1000
49	1	30	30	6		0	232	3	4	60	4	28	88	323	1500
50	1	50	50	9	50	2,5	654,5	5	15	225	15	105	330	992	4000
51		15	15	1		0	110,5	0	1	15	1	7	22	132,5	600
52		15	15	4		0	110,5	0	3	45	2	14	59	169,5	1000
53	1	25	25	9		0	193,5	5	4,5	67,5	6	42	109,5	308	1100
54	1	40	40	8		0	301	4	8	120	10	70	190	495	2000
55	1	25	25	4		0	214	4	4	60	3	21	81	299	1400
56	1	30	20	5		0	188,5	4	3	45			45	237,5	1000
57	1	15	15	4		0	163	3	1	15	0,5	3,5	18,5	184,5	1000
58	1	25	25	9		0	240,5	1	4,5	67,5	9	63	130,5	372	1600
59	0,5	20	20	4		0	93	1	2,5	37,5	2	14	51,5	145,5	700
60		15	15	5		0	137	0	2,5	37,5	2	14	51,5	188,5	700
61	1	30	30	15		0	356	8	8	120	6	42	162	526	2000
62	1	20	20	2		0	154,5	2,5	4	60	5	35	95	252	1000
63				3		0	77	0					0	77	500
64		10	10	5		0	111,5	0	1,5	22,5	1	7	29,5	141	800
65		10	10	3		0	205,5	0	1	15	2	14	29	234,5	1000
66	1	30	30	7	36	1	240,5	3	4,5	67,5	2,5	17,5	85	329,5	1500
67	1	40	40	10		0	197,5	5,5	6	90	6	42	132	335	1300
68				1		0	59	0					0	59	500
69			20	3		0	35	0					0	35	300
70	1	20	20	8		0	146	4	4	60	3	21	81	231	1000
71	1	30	30	6	31	1	266,5	2	8	120	4	28	148	417,5	2000
72	1	10	10	2		0	59,5	1	1	15			15	75,5	500
73						0	69,5	0					0	69,5	300
74	0,5	20	20	9	40	2	370	2	4,5	67,5	6	42	109,5	483,5	2000
75		20	20	7		0	162	0	3	45	4	28	73	235	1000
76	1	15	15	3		0	94	1	3	45			45	140	800
77		10	10	2		0	154,5	0	1,5	22,5	4	28	50,5	205	1000
78		30	30	9		0	233	2	5	75	3	21	96	331	1500

79	1	15	15	2		0	70	1	1	15	1	7	22	93	500
80		10	10	2		0	70	0					0	70	500
81	1	20	20	4		0	94	1	2	30			30	125	600
82	1	25	25	6		0	94	2	4	60	5	35	95	191	885
83	1	20	20	4		0	127,5	1	3	45	5	35	80	208,5	1000
84		25	25	7		0	111	0	5	75	6	42	117	228	1100
85		20	20	3		0	128,5	0	5	75	2	14	89	217,5	850
86						0	59	0					0	59	500
87		20	20	8		0	232	0	1	15	4	28	43	275	1000
88		10	10	4		0	145,5	0	2	30	2	14	44	189,5	1000
89		15	15	4		0	94	0	2	30	3	21	51	145	800
90	1	20	20	3		0	301	2,5	4	60	2	14	74	377,5	1500
91						0	59	0					0	59	500
92		15	15	3	18	0,5	180,5	0	2	30	1,5	10,5	40,5	221,5	1000
93				3		0	59	0					0	59	500
94		30	30	8	68	2	305	2	7,5	112,5	6	42	154,5	463,5	2000
95		40	40	10	5	0	224	2	6	90	7	49	139	365	2000
96		15	15	5		0	111,5	0	3	45	4	28	73	184,5	1000
97	0,5	15	15	5		0	163	3,5	2	30	1	7	37	203,5	775
98		15	15	2		0	145	0	1,5	22,5			22,5	167,5	700
99	0,5	10	10	5		0	111	1	1	15	1	7	22	134	600
100						0	95	0					0	95	500
101		15	15	3		0	228	0	2	30	3	21	51	279	1500
102	0,5	15	15	4		0	128,5	0	2	30	2	14	44	172,5	1800
103		17	10	5		0	26	0	1	15	1	7	22	48	300
104		10		2		0	26	0	1	15	1	7	22	48	250
105		7				0	52	0	2	30	2	14	44	96	500
106		20		4		0	94	0	2	30	1	7	37	131	700
107		20	20	8		0	205	0	2,5	37,5	3	21	58,5	263,5	1055
108		24	24	5		0	106	0	1,5	22,5	2	14	36,5	142,5	800
109	0,5	15	15	1		0	128,5	1	1,5	22,5			23,5	153	850

110			20	3		0	128,5	0					0	128,5	1000
111						0	60	0					0	60	500
TOPLAM	62	2337	2241	623	1093	33,5	20054,5	223,5	392,5	5887,5	386	2680	8593,5	28905	133695

Ek 1-e Sepetçi Köyü Mülkiyet Bilgileri

Hane No	ARAZİ (Dönüm)			HAYVAN (Adet)		VERGİ							VERGİ TOPLAMI	TEMETTUAT
	Bağ	Mezru Tarla	Gayri Mezru Tarla	Büyükbaş	Küçükbaş	Ağnam Vergisi	Vergiye Mahsusa	Öşür Vergisi					Vergi Toplamı	Temettuat
								Buğday Öşrü (Kile)	Buğday Öşrü (Kuruş)	Arpa Öşrü (Kile)	Arpa Öşrü (Kuruş)	Öşür Vergisi Toplamı (Kuruş)		
1						0	0					0	0	0
2		2	20	3		0	0	5	80	5	40	120	120	1120
3			40	1		0	0					0	0	425
4			40	1		0	0					0	0	400
5	2	6	6	9		0	120	2	32	5	40	97	217	1500
6		30	30	13	157	5	900	5	80	15	120	200	1105	5930
7		30	30	9	108	3	382,5	5	80	15	120	200	585,5	3125
8		15	15	2	33	1	155	2	32	5	40	72	228	1010
9		15	15	2	33	1	150	2	32	5	40	72	223	1010
10		10	10	5		0	127	1	16	2	16	32	159	1088
11		10	10	4	33	1	240	3	36			36	277	2150
12		10	10	9		0	150	2	32			32	182	1170
13		15	15	4		0	79	1	16	2	16	32	111	950
14		5	5	7		0	120	2	32			32	152	970
15		10	10	1	26	1,5	180	2	32	2	16	48	229,5	1330

16		7	7	7		0	135	2	32			32	167	1120
17		2		4		0	90	1	16			16	106	850
18		30	30	7		0	135	3	36	2	16	54	189	1330
19			5	6		0	105					0	105	900
20		15	15	8	42	1,5	240	3	36	9	72	108	349,5	2100
21		10	10	2	24	1	210	3	36	3	18	54	265	1790
22		15	15	2		0	60	1	16	1	8	24	84	950
23						0	60					0	60	750
24		15	15	7	17	0,5	120	3	36	1	8	44	164,5	1150
25						0	60					0	60	550
26		15	15	3		0	135	3	36	3	18	54	189	1300
27		20	20	7		0	90	3	36	2	16	52	142	1010
28				3		0	60					0	60	1000
29		10	10	6		0	157	2	32	2	16	48	205	1570
30		15	15	5	26	1	187	2	32	2	16	48	235	1740
31		15	15	5	51	1,5	189	4	72	5	40	112	302,5	1725
32		20	20	6	19	0,5	165	3	36	3	18	54	219,5	1510
33		15	15	4		0	150	3	48	3	18	54	204	1150
34						0	90					0	90	0
35		15	15	11		0	180	3	48	5	48	96	276	1300
36		15	20	2	27	1	180	1	16			16	197	1300
37		5	20		16	0,5	90	1	16			16	106,5	750
38		15	15	7		0	285	3	48	5	40	88	373	1970
39		15	15	6		0	120	2	32			32	152	970
40		10	10	1	33	1	150	2	32			32	183	388
41		20	20	4	27	1	210	2	32	5	40	72	283	1950
42			10	2		0	150					0	150	950
43						0	45					0	45	325
44						0	255					0	255	1000
45						0	75					0	75	800
46		50	50	29	337	11	1050	15	240	15	120	360	1421	7830

47		20	20	7	361	12	480	4	64	3	24	90	582	5230
48		7	7	1		0	60	2	32			32	92	810
49		10	10	5		0	90	2	32			32	122	930
50		15	15	6		0	195	2	32	3	24	56	151	1670
51		3		1		0	60	1	16			16	76	550
52		10	10	3		0	150	2	32	3	24	56	206	1230
53		10	10	4		0	187	2	32			32	219	1375
54		10	10	5		0	155	3	48			48	203	1390
55			10	2		0	105					0	105	830
56		30	30	13	63	2	315	22	352	10	80	432	749	3750
57		15	15	4	67	2	210	3	48	3	24	72	284	2200
58		5	5	2		0	60	2	32			32	92	635
59		15	15	5		0	120	4	64	2	16	80	200	1275
60		20	20	6	23	1	195	3	48	3	24	72	268	1975
61		25	25	5	23	1	195	3	48	3	24	72	268	1975
62		30	30	16	139	4	750	10	160	10	80	240	994	5795
63						0	0					0	0	300
64						0	0					0	0	0
TOPLAM	2	732	870	299	1685	55	11158,5	162	2504	162	1280	3801	15014,5	96126

EK-2

**BOZAN, LAÇIN, MUTTALIP, GÜNDÜZLER VE SEPETÇİ KÖYLERİNİN
GELİR, VERGİ, ARAZİ VE HAYVAN BİLGİLERİ**

Hane No	Gelir ve Vergi Bilgileri									Arazi Bilgileri				Hayvan Bilgileri			
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII
	Hanenin Tahmini Geliri (kuruş)	Köyün Toplam Tahmini Geliri İçinde Hanenin Payı (%)	Hanenin Ödemesi Planlanan Vergi (kuruş)	Hanenin Tahmini Geliri İçinde Verginin Payı (Vergi yükü) (%)	Ödemesi Planlanan Verginin Hanenin Gelirine Oranı	Hanenin Kullanılabilir Geliri (kuruş)	Toplam Kullanılabilir Gelir İçinde Hanenin Payı (%)	Hanenin Önceki Yıl Ödediği Vergi	Önceki Yıl Ödenen Vergi İçinde Hanenin Payı (%)	Toplam Ekili Arazi	Toplam Nadas Arazi	Diğer Araziler (Bağ, Bahçe, Bostan, Çayır v.s.)	Toplam Arazi İçinde Hanelerin Payı (%)	Büyükbaş Hayvan (Adet)	Hanenin Payı (%)	Küçükbaş Hayvan (Adet)	Hanenin Payı (%)
Ek 2-a Bozan Köyü Gelir, Vergi, Arazi ve Hayvan Bilgileri																	
1	760	0,35	2,5	0,006	0,32	757,5	0,43	0	0	0	20	0	0,29	3	0,42	56	1,15
2	5240	2,45	357	0,86	6,81	4883	2,83	0	0	120	120	250	7,18	37	5,21	244	5,03
3	1000	0,46	271,5	0,65	27,15	728,5	0,42	270	1,20	0	50	0	0,73	5	0,70	37	0,76
4	1440	0,67	258	0,62	17,91	1182	0,68	106	0,47	35	35	0	1,02	5	0,70	0	0
5	3000	1,40	720,5	1,74	24,01	2279,5	1,32	472,5	2,11	40	20	4	0,93	9	1,26	260	5,36
6	820	0,38	149	0,36	18,17	671	0,38	61	0,27	16	16	0	0,46	4	0,56	0	0
7	2000	0,93	464	1,12	23,2	1536	0,89	168	0,75	25	25	0	0,73	4	0,56	40	0,82
8	3300	1,54	602	1,46	18,24	2698	1,56	247	1,10	40	40	4	1,23	6	0,84	39	0,80
9	2500	1,17	566,5	1,37	22,66	1933,5	1,12	377,5	1,68	20	15	0	0,51	10	1,40	128	2,64
10	1580	0,73	231	0,56	14,62	1349	0,78	56	0,25	25	25	3	0,77	6	0,84	0	0

11	2500	1,17	571,5	1,38	22,86	1928,5	1,11	349	1,56	30	30	0	0,88	8	1,12	185	3,81
12	1000	0,46	158	0,38	15,8	842	0,48	56	0,25	30	30	2	0,90	6	0,84	37	0,76
13	1500	0,70	336,5	0,81	22,43	1163,5	0,67	168,5	0,75	20	20	0	0,58	5	0,70	0	0
14	3350	1,56	714,5	1,73	21,32	2635,5	1,52	360	1,61	50	50	0	1,46	11	1,54	65	1,34
15	650	0,30	150	0,36	23,07	500	0,28	78	0,34	10	10	0	0,29	2	0,28	0	0
16	880	0,41	176,5	0,42	20,05	703,5	0,40	78,5	0,34	10	10	2	0,32	5	0,70	0	0
17	1570	0,73	320,5	0,77	20,41	1249,5	0,72	157,5	0,70	20	20	2	0,61	6	0,84	28	0,57
18	950	0,44	171,5	0,41	18,05	778,5	0,45	67,5	0,30	10	10	0	0,29	4	0,56	0	0
19	450	0,21	98	0,23	21,77	352	0,20	45	0,20	10	0	0	0,14	3	0,42	0	0
20	1150	0,53	185	0,44	16,08	965	0,55	65	0,29	30	30	0	0,88	5	0,70	21	0,43
21	1300	0,60	256,5	0,62	19,73	1043,5	0,60	112,5	0,50	20	20	0	0,58	5	0,70	0	0
22	4100	1,91	650	1,57	15,85	3450	2,00	225	1,00	50	50	3	1,51	8	1,12	137	2,82
23	350	0,16	45	0,10	12,85	305	0,17	45	0,20	0	0	0	0	0	0	0	0
24	1460	0,68	278	0,67	19,04	1182	0,68	118	0,52	30	30	0	0,88	5	0,70	0	0
25	820	0,38	227,5	0,55	27,74	592,5	0,34	146	0,65	10	10	0	0,29	5	0,70	41	0,84
26	2180	1,02	441	1,07	20,22	1739	1,00	208	0,93	30	30	0	0,88	5	0,70	26	0,53
27	660	0,30	138	0,33	20,90	522	0,30	73	0,32	20	20	0	0,58	4	0,56	20	0,41
28	1080	0,50	210	0,50	19,44	870	0,50	90	0,40	20	20	0	0,58	4	0,56	0	0
29	1200	0,56	218	0,52	18,16	982	0,56	90	0,40	20	20	0	0,58	7	0,98	0	0
30	2000	0,93	493,5	1,19	24,67	1506,5	0,87	348,5	1,55	25	25	2	0,76	5	0,70	121	2,49
31	1000	0,46	199	0,48	19,9	801	0,46	95	0,42	20	20	0	0,58	8	1,12	0	0
32	350	0,16	34	0,08	9,71	316	0,18	34	0,15	0	0	0	0	0	0	0	0
33	800	0,37	168	0,40	21	632	0,36	84	0,37	20	20	1	0,60	6	0,84	0	0
34	300	0,14	22,5	0,05	7,5	277,5	0,16	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
35	500	0,23	67,5	0,16	13,5	432,5	0,25	67,5	0,30	0	0	0	0	0	0	0	0
36	300	0,14	0	0	0	300	0,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	300	0,14	0	0	0	300	0,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	600	0,28	109,5	0,26	18,25	490,5	0,28	78,5	0,34	10	10	2	0,32	3	0,42	0	0
39	1530	0,71	305	0,74	19,93	1225	0,71	135	0,60	16	16	1	0,48	11	1,54	0	0
40	1150	0,53	195,5	0,47	17	954,5	0,55	67,5	0,30	10	10	0	0,29	4	0,56	0	0
41	2100	0,98	523,5	1,27	24,92	1576,5	0,91	350	1,56	35	35	0	1,02	11	1,54	184	3,79
42	400	0,18	40	0,09	10	360	0,20	40	0,17	0	0	0	0	0	0	0	0
43	700	0,32	141	0,34	20,14	559	0,32	101	0,45	15	15	0	0,44	3	0,42	0	0
44	800	0,37	138	0,33	17,25	662	0,38	90	0,40	15	15	0	0,44	9	1,26	0	0
45	2640	1,23	463	1,12	17,53	2177	1,26	180	0,80	30	10	1	0,60	7	0,98	29	0,59
46	800	0,37	151,5	0,36	18,93	648,5	0,37	67,5	0,30	10	10	1	0,30	4	0,56	9	0,18
47	300	0,14	0	0	0	300	0,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	500	0,23	56	0,13	11,2	444	0,25	56	0,25	0	0	0	0	0	0	0	0
49	440	0,20	110	0,26	25	330	0,19	62	0,27	8	0	0	0,11	3	0,42	0	0
50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
51	400	0,18	77	0,18	19,25	323	0,18	45	0,20	5	5	0	0,14	2	0,28	0	0
52	1300	0,60	356	0,86	27,38	944	0,54	261,5	1,17	20	20	1	0,60	11	1,54	85	1,75

53	1500	0,70	273,5	0,66	18,23	1226,5	0,71	112,5	0,50	20	20	0	0,58	9	1,26	28	0,57
54	2380	1,11	399	0,96	16,76	1981	1,14	135	0,60	30	30	0	0,88	3	0,42	0	0
55	930	0,43	178,5	0,43	19,19	751,5	0,43	67,5	0,30	15	15	2	0,46	4	0,56	0	0
56	440	0,20	115	0,27	26,13	325	0,18	67	0,29	12	12	0	0,35	4	0,56	0	0
57	900	0,42	254,5	0,61	28,27	645,5	0,37	158,5	0,70	20	20	0	0,58	8	1,12	0	0
58	1300	0,60	200	0,48	15,38	1100	0,63	56	0,25	20	20	0	0,58	2	0,28	0	0
59	300	0,14	23,5	0,05	7,83	276,5	0,16	23,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
60	1230	0,57	226	0,54	18,37	1004	0,58	90	0,40	15	15	2	0,46	5	0,70	0	0
61	500	0,23	0	0	0	500	0,28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
62	1330	0,62	247	0,59	18,57	1083	0,62	90	0,40	15	15	0	0,44	2	0,28	12	0,24
63	2000	0,93	471,5	1,14	23,57	1528,5	0,88	270	1,20	30	30	0	0,88	4	0,56	41	0,84
64	300	0,14	88	0,21	29,33	212	0,12	56	0,25	10	10	0	0,29	4	0,56	0	0
65	1080	0,50	187,5	0,45	17,36	892,5	0,51	67,5	0,30	20	20	0	0,58	5	0,70	0	0
66	1760	0,82	331	0,80	18,80	1429	0,82	135	0,60	20	20	2	0,61	5	0,70	0	0
67	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
68	860	0,40	141	0,34	16,39	719	0,41	45	0,20	10	0	0	0,14	1	0,14	0	0
69	300	0,14	0	0	0	300	0,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
70	800	0,37	0	0	0	800	0,46	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
71	300	0,14	56	0,13	18,66	244	0,14	56	0,25	0	40	0	0,58	0	0	0	0
72	1150	0,53	190	0,46	16,52	960	0,55	62	0,27	15	15	0	0,44	5	0,70	0	0
73	940	0,43	216,5	0,52	23,03	723,5	0,41	112,5	0,50	20	20	0	0,58	3	0,42	0	0
74	1720	0,80	314,5	0,76	18,28	1405,5	0,81	112,5	0,50	30	30	0	0,88	2	0,28	0	0
75	1160	0,54	196,5	0,47	16,93	963,5	0,55	67,5	0,30	20	20	5	0,66	3	0,42	0	0
76	620	0,29	148,5	0,36	23,95	471,5	0,27	78,5	0,34	15	15	2	0,46	4	0,56	0	0
77	300	0,14	45	0,10	15	255	0,14	45	0,20	0	0	0	0	0	0	0	0
78	1540	0,72	250,5	0,60	16,26	1289,5	0,74	78,5	0,34	20	20	2	0,61	3	0,42	0	0
79	2330	1,09	363,5	0,88	15,60	1966,5	1,14	112,5	0,50	30	30	2	0,90	3	0,42	30	0,61
80	2000	0,93	552,5	1,34	27,62	1447,5	0,83	371	1,66	30	30	2	0,90	7	0,98	107	2,20
81	250	0,11	0	0	0	250	0,14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
82	980	0,45	218,5	0,53	22,29	761,5	0,44	112,5	0,50	20	20	2	0,61	10	1,40	0	0
83	4000	1,87	789	1,91	19,72	3211	1,86	392,5	1,75	30	30	3	0,92	6	0,84	187	3,86
84	1340	0,62	224,5	0,54	16,75	1115,5	0,64	78,5	0,34	20	20	1	0,60	5	0,70	0	0
85	300	0,14	22,5	0,05	7,5	277,5	0,16	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
86	1080	0,50	165	0,40	15,27	915	0,53	45	0,20	10	10	0	0,29	2	0,28	0	0
87	1440	0,67	272,5	0,66	18,92	1167,5	0,67	112,5	0,50	10	10	0	0,29	2	0,28	0	0
88	1180	0,55	276,5	0,67	23,43	903,5	0,52	162,5	0,72	15	15	0	0,44	3	0,42	59	1,21
89	3000	1,40	758,5	1,84	25,28	2241,5	1,29	528,5	2,36	25	25	0	0,73	7	0,98	363	7,49
90	1150	0,53	212	0,51	18,43	938	0,54	84	0,37	10	10	0	0,29	8	1,12	0	0
91	2530	1,18	531,5	1,28	21	1998,5	1,15	287	1,28	25	25	0	0,73	6	0,84	144	2,97
92	2220	1,03	528	1,28	23,78	1692	0,98	287	1,28	25	25	0	0,73	3	0,42	20	0,41
93	1220	0,57	197,5	0,47	16,18	1022,5	0,59	61,5	0,27	30	30	0	0,88	3	0,42	0	0
94	2280	1,06	562,5	1,36	24,67	1717,5	0,99	371	1,66	25	25	0	0,73	8	1,12	127	2,62

95	580	0,27	154	0,37	26,55	426	0,24	90	0,40	15	15	0	0,44	4	0,56	0	0
96	600	0,28	86,5	0,20	14,41	513,5	0,29	22,5	0,10	15	15	0	0,44	4	0,56	0	0
97	250	0,11	22,5	0,05	9	227,5	0,16	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
98	250	0,11	22,5	0,05	9	227,5	0,16	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
99	300	0,14	22,5	0,05	7,5	277,5	0,16	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
100	250	0,11	22,5	0,05	9	227,5	0,16	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
101	350	0,16	45	0,10	12,85	305	0,17	45	0,20	0	0	0	0	0	0	0	0
102	540	0,25	166	0,40	30,74	374	0,21	106	0,47	20	20	20	0,88	0	0	0	0
103	6800	3,18	1829	4,43	26,89	4971	2,88	1200	5,37	75	75	6	2,28	17	2,39	410	8,46
104	1100	0,51	215,5	0,52	19,59	884,5	0,51	102,5	0,45	15	15	0	0,44	7	0,98	25	0,51
105	1920	0,89	345	0,83	17,96	1575	0,91	135	0,60	30	30	1	0,89	7	0,98	0	0
106	300	0,14	33	0,08	11	367	0,21	33	0,14	0	0	0	0	0	0	0	0
107	1500	0,70	277,5	0,67	18,5	1222,5	0,70	112,5	0,50	15	15	1	0,45	8	1,12	0	0
108	300	0,14	22,5	0,05	7,5	277,5	0,16	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
109	1240	0,58	286,5	0,69	23,10	953,5	0,55	157,5	0,70	10	10	10	0,44	2	0,28	31	0,63
110	980	0,45	221,5	0,53	22,60	758,5	0,43	112,5	0,50	15	15	1	0,45	4	0,56	0	0
111	1520	0,71	258	0,62	16,97	1262	0,73	90	0,40	20	20	0	0,58	5	0,70	0	0
112	200	0,09	0	0	0	200	0,11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
113	300	0,14	0	0	0	300	0,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
114	300	0,14	0	0	0	300	0,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
115	300	0,14	0	0	0	300	0,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
116	580	0,27	64	0,15	11,03	516	0,29	0	0	10	10	0	0,29	3	0,42	0	0
117	400	0,18	85	0,20	21,25	315	0,18	45	0,20	15	15	0	0,44	2	0,28	0	0
118	300	0,14	0	0	0	300	0,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
119	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
120	1320	0,81	228	0,55	17,27	1092	0,63	84	0,37	15	15	0	0,44	3	0,42	0	0
121	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
122	400	0,18	72	0,17	18	328	0,19	56	0,25	8	7	0	0,22	2	0,28	0	0
123	500	0,23	83,5	0,20	16,7	416,5	0,24	67,5	0,30	8	7	0	0,22	4	0,56	0	0
124	300	0,14	22,5	0,05	7,5	277,5	0,16	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
125	1580	0,73	238	0,57	15,06	1342	0,77	62	0,27	10	10	0	0,29	1	0,14	0	0
126	1800	0,84	388,5	0,94	21,58	1411,5	0,81	202,5	0,90	20	20	0	0,58	6	0,84	47	0,97
127	1650	0,77	306	0,74	18,54	1344	0,77	135	0,60	30	30	0	0,88	6	0,84	35	0,72
128	800	0,37	110,5	0,26	13,81	689,5	0,39	22,5	0,10	15	15	0	0,44	0	0	0	0
129	300	0,14	46,5	0,11	15,5	253,5	0,14	22,5	0,10	10	10	0	0,29	1	0,14	0	0
130	400	0,18	69	0,16	17,25	331	0,19	45	0,20	10	10	0	0,29	1	0,14	10	0,20
131	750	0,35	204	0,49	27,2	546	0,31	124	0,55	15	15	0	0,44	5	0,70	0	0
132	1950	0,91	377,5	0,91	19,35	1572,5	0,91	168,5	0,75	30	30	0	0,88	6	0,84	25	0,51
133	600	0,28	142,5	0,34	23,75	457,5	0,26	78,5	0,34	10	10	0	0,29	5	0,70	0	0
134	500	0,23	116	0,28	23,2	384	0,22	67,5	0,30	10	10	0	0,29	3	0,42	18	0,37
135	700	0,32	130,5	0,31	18,64	569,5	0,33	90	0,40	12	13	0	0,36	2	0,28	18	0,37
136	300	0,14	45	0,10	15	255	0,14	45	0,20	0	0	0	0	0	0	0	0

137	1530	0,71	577	1,40	37,71	953	0,55	445	1,99	30	30	0	0,88	5	0,70	124	2,55
138	250	0,11	22,5	0,05	9	222,5	0,12	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
139	300	0,14	22,5	0,05	7,5	277,5	0,16	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
140	940	0,43	182,5	0,44	19,41	757,5	0,43	78,5	0,34	20	20	0	0,58	4	0,56	0	0
141	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
142	300	0,14	45	0,10	15	255	0,14	45	0,20	0	0	0	0	0	0	0	0
143	300	0,14	22,5	0,05	7,5	277,5	0,16	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
144	300	0,14	0	0	0	300	0,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
145	300	0,14	0	0	0	300	0,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
146	300	0,14	0	0	0	300	0,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
147	870	0,40	202	0,49	23,21	668	0,38	106	0,47	10	10	0	0,29	2	0,28	0	0
148	600	0,28	132	0,32	22	468	0,27	67,5	0,30	20	20	0	0,58	2	0,28	10	0,20
149	300	0,14	0	0	0	300	0,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
150	800	0,37	155,5	0,37	19,43	644,5	0,37	67,5	0,30	15	20	0	0,51	2	0,28	0	0
151	1130	0,52	311,5	0,75	27,56	818,5	0,47	191	0,85	15	15	0	0,44	2	0,28	18	0,37
152	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
153	960	0,44	241,5	0,58	25,15	718,5	0,41	140	0,62	20	20	2	0,61	4	0,56	18	0,37
154	1150	0,53	178	0,43	15,47	972	0,56	50	0,22	10	10	0	0,29	2	0,28	0	0
155	250	0,11	78,5	0,19	31,4	171,5	0,09	78,5	0,34	0	0	0	0	0	0	0	0
156	300	0,14	97	0,23	32,33	203	0,11	65	0,29	5	5	0	0,14	2	0,28	0	0
157	200	0,09	22,5	0,05	11,25	177,5	0,10	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
158	250	0,11	33,5	0,08	13,4	216,5	0,12	33,5	0,14	0	0	0	0	0	0	0	0
159	350	0,16	33,5	0,08	9,57	316,5	0,18	33,5	0,14	0	0	0	0	0	0	0	0
160	300	0,14	22,5	0,05	7,5	277,5	0,16	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
161	350	0,16	56	0,13	16	294	0,17	56	0,25	0	0	0	0	0	0	0	0
162	350	0,16	33,5	0,08	9,57	316,5	0,18	33,5	0,14	0	0	0	0	0	0	0	0
163	300	0,14	66,5	0,16	22,16	233,5	0,13	34,5	0,15	15	15	0	0,44	3	0,42	0	0
164	300	0,14	22,5	0,05	7,5	277,5	0,16	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
165	250	0,11	22,5	0,05	9	222,5	0,12	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
166	400	0,18	45	0,10	11,25	355	0,20	45	0,20	0	0	0	0	0	0	0	0
167	850	0,39	158,5	0,38	18,64	691,5	0,40	67,5	0,30	10	10	3	0,33	6	0,84	0	00,39
168	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
169	430	0,20	115,5	0,28	26,86	314,5	0,18	67,5	0,30	5	5	0	0,14	2	0,28	0	0
170	300	0,14	22,5	0,05	7,5	277,5	0,16	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
171	600	0,28	61	0,14	10,16	539	0,31	61	0,27	0	0	0	0	0	0	0	0
172	480	0,22	161	0,39	33,54	319	0,18	112,5	0,50	10	10	0	0,29	5	0,70	18	0,37
173	1700	0,79	334,5	0,81	19,67	1365,5	0,79	157,5	0,70	25	25	0	0,73	3	0,42	37	0,76
174	900	0,42	141	0,34	15,66	759	0,44	45	0,20	15	15	0	0,44	6	0,84	0	0
175	700	0,32	162	0,39	23,14	538	0,31	90	0,40	15	15	0	0,44	7	0,98	0	0
176	600	0,28	90	0,21	15	510	0,29	90	0,40	0	0	0	0	0	0	0	0
177	1180	0,55	230,5	0,55	19,53	949,5	0,55	117	0,52	15	25	0	0,58	7	0,98	56	1,15
178	400	0,18	56	0,13	14	344	0,19	56	0,25	0	0	0	0	0	0	0	0

179	1940	0,90	351,5	0,85	18,11	1588,5	0,92	157	0,70	15	15	0	0,44	4	0,56	74	1,52
180	1630	0,76	432	1,04	26,50	1198	0,69	270	1,20	25	25	0	0,73	3	0,42	58	1,19
181	800	0,37	160	0,38	20	640	0,37	72	0,32	15	15	0	0,44	4	0,56	0	0
182	300	0,14	0	0	0	300	0,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
183	600	0,28	167	0,40	27,83	433	0,25	100	0,44	10	10	1	0,30	0	0	0	0
184	4670	2,18	875	2,12	18,73	3795	2,20	405	1,81	60	60	0	1,76	12	1,69	188	3,88
185	1000	0,46	229	0,55	22,9	771	0,44	117	0,52	15	15	0	0,44	3	0,42	0	0
186	580	0,27	144	0,34	24,82	436	0,25	80	0,35	10	10	0	0,29	3	0,42	0	0
187	300	0,14	22,5	0,05	7,5	277,5	0,16	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
188	4250	1,98	970	2,35	22,82	3280	1,90	675	3,02	150	150	62	5,31	19	2,67	133	2,74
189	6800	3,18	1320,5	3,20	19,41	5479,5	3,17	787,5	3,52	125	125	503	11,04	23	3,23	240	4,95
190	1930	0,90	332	0,80	17,20	1598	0,92	236	1,05	30	30	0	0,88	9	1,26	0	0
191	2020	0,94	910,5	2,20	45,07	1109,5	0,64	787,5	3,52	25	25	0	0,73	7	0,98	80	1,65
192	800	0,37	19	0,04	2,37	781	0,45	0	0	0	20	0	0,29	5	0,70	0	0
193	260	0,12	109	0,26	41,92	151	0,08	90	0,40	0	0	0	0	0	0	0	0
194	1130	0,52	297	0,72	26,28	833	0,48	215	0,96	25	25	0	0,75	6	0,84	63	1,30
195	800	0,37	150	0,36	18,75	650	0,37	100	0,44	25	25	0	0,75	3	0,42	66	1,26
196	650	0,30	267	0,64	41,07	383	0,22	195	0,87	0	0	0	0	2	0,28	0	0
197	2780	1,30	405	0,98	14,56	2375	1,37	101	0,45	15	15	0	0,44	5	0,70	0	0
198	300	0,14	22,5	0,05	7,5	277,5	0,16	22,5	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
199	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
200	300	0,14	0	0	0	300	0,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
201	300	0,14	0	0	0	300	0,17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
202	400	0,18	0	0	0	400	0,23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
203	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
204	1100	0,51	258	0,62	23,45	842	0,48	147,5	0,66	25	25	1	0,45	7	0,98	42	0,86
TOPLAM	213660		41205,5		16,05	172454,5		22342		2925	2986	905		710		4844	
Ek 2-b Laçın Köyü Gelir, Vergi, Arazi ve Hayvan Bilgileri																	
205	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
206	6396	3,37	1480	3,64	23,13	4916	3,29	450	6,07	18	0	10	2,76	8	2,37	0	0
207	2401	1,26	473	1,16	19,70	1928	1,60	240	0,76	10	0	8	1,77	4	1,18	0	0
208	3009,5	1,58	536	1,31	17,81	2473,5	1,65	310	0,66	16	0	6	3,16	5	1,48	0	0
209	2135	1,12	505	1,24	23,65	1630	1,09	180	1,48	0	0	16	1,58	4	1,18	0	0
210	2725	1,43	501,5	1,23	18,40	2223,5	1,49	300	1,47	10	0	4,5	1,43	3	0,89	65	18,05

211	4277,5	2,25	951	2,34	22,23	3326,5	2,23	405	2,02	15	0	9,5	2,41	5	1,48	0	0
212	1229	0,64	303	0,74	26,83	926	0,62	122	0,32	1	0	5,5	0,64	4	1,18	0	0
213	1139	0,60	193,5	0,47	16,98	945,5	0,63	145	0,28	0	0	4	0,39	3	0,89	0	0
214	1001,5	0,52	189	0,46	18,87	812,5	0,54	100	0,52	0	0	3,5	0,34	3	0,89	0	0
215	2734	1,44	693	1,70	25,34	2041	1,36	175	0,26	8	0	3	1,08	3	0,89	0	0
216	1491	0,78	312	0,76	20,92	1179	0,79	120	0,86	2	0	2,5	0,44	3	0,89	0	0
217	3087	1,62	549	1,35	17,78	2538	1,70	316	1,01	10	0	7,5	1,72	5	1,48	0	0
218	2073	1,09	452,5	1,11	21,82	1620,5	1,08	228	0,89	6	0	4	0,98	3	0,89	60	16,66
219	5519	2,90	1194	2,93	21,63	4325	2,89	430	3,40	24	0	11,5	3,50	7	2,07	0	0
220	1558	0,82	366,5	0,90	23,52	1191,5	0,79	130	1,23	4	0	5,5	0,93	4	1,18	0	0
221	4013	2,11	790	1,94	19,68	3223	2,16	400	1,63	12	0	5,5	1,72	5	1,48	25	6,94
222	1045	0,55	220,5	0,54	21,10	824,5	0,55	125	0,49	5	0	3,5	0,83	0	0	0	0
223	1268	0,66	273	0,67	21,52	995	0,66	135	0,71	0	0	6,5	0,64	1	0,29	0	0
224	1015	0,53	228	0,56	22,46	787	0,52	125	0,59	0	0	3,5	0,34	3	0,89	0	0
225	1668,5	0,87	411	1,01	24,63	1257,5	0,84	160	1,22	1	0	4,5	0,54	1	0,29	0	0
226	619,5	0,32	101	0,24	16,30	518,5	0,34	75	0,13	2	0	0,5	0,24	1	0,29	0	0
227	1979,5	1,04	446	1,09	22,53	1533,5	1,02	185	0,91	5	0	3	0,79	4	1,18	0	0
228	2504	1,31	515	1,26	20,56	1989	1,33	230	1,16	6	0	6,5	1,23	5	1,48	0	0
229	2405	1,26	468	1,15	19,45	1937	1,29	240	0,90	5	0	6	1,08	5	1,48	0	0
230	3030	1,59	592	1,45	19,53	2438	1,63	300	1,29	14	0	7,5	2,12	6	1,78	0	0
231	2856	1,50	639	1,57	22,37	2217	1,48	285	0,93	12,5	0	5,5	1,77	8	2,37	0	0
232	1572	0,82	251	0,81	15,96	1321	0,88	157,5	0,28	1,5	0	4,5	0,59	3	0,89	0	0
233	771	0,40	138	0,33	17,89	633	0,42	100	0,11	0	2	1,5	0,34	1	0,29	0	0
234	2862,5	1,50	574,5	1,41	20,06	2588	1,73	285	1,19	16	0	6,5	2,22	4	1,18	22	6,11
235	1800	0,94	394	0,97	21,88	1406	0,94	180	1,03	3,5	0	3,5	0,69	4	1,18	0	0
236	1244,5	0,65	263	0,64	21,13	981,5	0,65	145	0,71	4	0	3	0,69	3	0,89	0	0
237	4125	2,17	968	2,38	23,46	3157	2,11	300	3,21	5	0	10,5	1,53	4	1,18	0	0
238	1063	0,56	276	0,67	25,96	787	0,52	115	0,98	2	0	3	0,49	2	0,59	0	0
239	675	0,35	146,5	0,36	21,70	528,5	0,35	100	0,18	1	0	2	0,29	2	0,59	0	0
240	2689	1,41	624	1,53	23,20	2065	1,38	220	1,90	4	0	5	0,88	4	1,18	0	0
241	2289	1,20	470	1,15	20,53	1819	1,21	220	1,33	6	0	6,5	1,23	3	0,89	0	0
242	2700	1,42	568,5	1,29	21,05	2131,5	1,42	260	1,24	12	0	5,5	1,72	5	1,48	15	4,16
243	2836	1,49	681	1,67	24,01	2155	1,44	285	1,48	14	0	7,5	2,12	3	0,89	0	0
244	4503	2,37	1154	2,84	25,62	3349	2,24	450	3,31	20	0	11	3,06	5	1,48	0	0
245	1750	0,92	376	0,92	21,48	1374	0,92	162	0,94	5,5	0	9,5	1,48	4	1,18	0	0
246	680	0,35	90	0,22	13,23	590	0,39	70	0,13	0	0	1	0,09	2	0,59	0	0
247	1478	0,77	232	0,57	15,69	1246	0,83	150	0,32	2	0	3	0,49	1	0,29	0	0
248	1794,5	0,94	360	0,88	20,06	1434,5	0,96	200	0,85	3	0	5,5	0,83	3	0,89	0	0
249	1073	0,56	180	0,44	16,77	893	0,59	112	0,27	8	0	1	0,88	3	0,89	0	0
250	1325	0,69	244	0,60	18,41	1081	0,72	135	0,72	0	0	3,5	0,34	3	0,89	0	0
251	1031,5	0,68	296,5	0,73	28,74	735	0,49	170	0,50	0	5,5	4	0,93	3	0,89	0	0
252	5304	2,79	1039	2,55	19,58	4265	2,85	370	2,42	20	0	7	2,66	12	3,56	0	0

253	693,5	0,36	184	0,45	26,53	509,5	0,34	140	0,22	0	3	3,5	0,64	1	0,29	0	0
254	2454	1,29	495	1,21	20,17	1959	1,31	240	1,27	8	0	4,5	1,23	6	1,78	30	8,33
255	2478	1,30	718	1,76	28,97	1760	1,18	400	1,34	6	0	8	1,38	6	1,78	50	13,88
256	721	0,37	125	0,30	17,33	596	0,39	75	0,25	0	0	1,5	0,14	3	0,89	0	0
257	785	0,41	171	0,42	21,78	614	0,41	80	0,33	0	0	4,5	0,44	1	0,29	0	0
258	580	0,30	70	0,17	12,06	510	0,34	50	0,13	0	0	0,5	0,04	1	0,29	0	0
259	1004	0,52	180	0,44	17,92	824	0,55	100	0,18	2	0	2,5	0,44	1	0,29	0	0
260	4325,5	2,27	834	2,05	19,28	3491,5	2,34	300	2,24	8	0	7	1,48	6	1,78	40	11,11
261	2002	1,05	385,5	0,94	19,25	1616,5	1,08	200	0,87	9	0	3,5	1,23	5	1,48	18	5
262	2000	1,05	356	0,87	17,8	1644	1,10	200	0,72	2	0	3	0,49	5	1,48	0	0
263	1756	0,92	370	0,91	21,07	1386	0,92	175	1,09	2	0	3	0,49	2	0,59	0	0
264	2008	1,05	352,5	0,86	17,55	1655,5	1,10	190	0,66	4	0	5	0,88	4	1,18	0	0
265	1705	0,89	320,5	0,78	18,79	1384,5	0,92	175	0,61	3	0	5,5	0,83	3	0,89	0	0
266	2250	1,18	469	1,15	20,84	1781	1,19	225	1,22	8	0	5	1,28	3	0,89	15	4,16
267	851	0,44	148	0,36	17,39	703	0,47	100	0,31	0	0	1	0,09	3	0,89	0	0
268	1096	0,57	218	0,53	19,89	878	0,58	150	0,28	0	0	3,5	0,34	5	1,48	0	0
269	3006,5	1,58	637	1,56	21,18	2369,5	1,58	300	1,20	7	0	5	1,18	5	1,48	0	0
270	1583	0,83	301	0,74	19,01	1282	0,85	155	0,35	4	0	3	0,69	5	1,48	0	0
271	3449,5	1,81	681	1,67	19,74	2768,5	1,85	350	1,35	10	0	10	1,97	8	2,37	0	0
272	3086,5	1,62	701	1,72	22,71	2385,5	1,59	325	1,06	14	0	4,5	1,82	6	1,78	0	0
273	1319	0,69	283	0,69	21,45	1036	0,69	175	0,58	0	6	2	0,79	4	1,18	0	0
274	300	0,15	25	0,06	8,33	275	0,18	25	0	0	0	1	0,09	0	0	0	0
275	416	0,21	147	0,36	35,33	269	0,18	70	0,49	2,5	0	2	0,44	1	0,29	0	0
276	500	0,26	50	0,12	10	450	0,30	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
277	531	0,27	237,5	0,58	44,72	293,5	0,19	120	0,67	4	0	1	0,49	3	0,89	0	0
278	380	0,20	75	0,18	19,73	305	0,20	75	0	0	0	1	0,09	0	0	0	0
279	1053	0,55	249	0,61	23,64	804	0,53	160	0,45	4	0	3	0,69	3	0,89	0	0
280	5166	2,72	1113,5	2,74	21,55	4052,5	2,71	360	4,23	12	0	6,5	1,82	5	1,48	20	5,55
281	3395,5	1,78	857	2,11	25,23	2538,5	1,70	320	2,19	20	0	7,5	2,71	6	1,78	0	0
282	2345,5	1,23	407	1,00	17,35	1938,5	1,29	155	0,87	7	0	4,5	1,13	3	0,89	0	0
283	2183,5	1,15	500	1,23	22,89	1683,5	1,12	270	1,08	7	0	7	1,38	7	2,07	0	0
284	1352	0,71	277	0,68	20,48	1075	0,72	150	0,57	1	0	3,5	0,44	4	1,18	0	0
285	4258	2,24	1168	2,87	27,43	3090	2,07	420	4,30	8	0	7	1,48	9	2,67	0	0
286	1566,5	0,82	302	0,74	19,27	1264,5	0,84	160	0,43	3	0	3	0,59	4	1,18	0	0
287	750	0,39	175	0,43	23,33	575	0,38	125	0,15	4	0	3,5	0,74	0	0	0	0
288	3000	1,58	713	1,75	23,76	2287	1,53	310	2,14	10	0	7,5	1,72	4	1,18	0	0
289	1712	0,90	342	0,84	19,97	1370	0,91	210	0,72	8	0	4	1,18	3	0,89	0	0
290	4284,5	2,25	1019	2,50	23,78	3265,5	2,18	410	2,86	16	0	8	2,37	5	1,48	0	0
291	2606	1,37	658	1,62	25,24	1948	1,30	270	1,07	8	0	5,5	1,33	6	1,78	0	0
292	1015	0,53	191	0,47	18,81	824	0,55	115	0,13	0	0	6,5	0,64	3	0,89	0	0
293	1857,5	0,97	408	1,00	21,96	1449,5	0,97	180	1,03	7	0	4	1,08	4	1,18	0	0
294	412	0,21	30	0,07	7,28	382	0,25	30	0	0	7	0,5	0,74	0	0	0	0

295	443	0,23	50	0,12	11,28	393	0,26	50	0,09	0	0	2	0,19	0	0	0	0
296	80	0,04	20	0,04	25	60	0,04	20	0	1	0	1	0,19	0	0	0	0
297	211,5	0,11	20	0,04	9,45	191,5	0,12	20	0	0	0,5	1,5	0,19	0	0	0	0
298	251	0,13	61	0,15	24,30	190	0,12	60	0,13	0	2	1,5	0,34	0	0	0	0
299	250	0,13	30	0,07	12	220	0,14	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
300	360	0,18	30	0,07	8,33	330	0,22	30	0	0	0	0,5	0,04	0	0	0	0
301	294,5	0,15	89	0,21	30,22	205,5	0,13	50	0,22	0	0	2,5	0,24	1	0,29	0	0
302	781	0,41	148	0,36	18,95	633	0,42	80	0,28	0	0	2	0,19	1	0,29	0	0
303	50	0,02	10	0,02	20	40	0,02	10	0	0	0	0,5	0,04	0	0	0	0
304	50	0,02	12	0,02	24	38	0,02	12	0	1	0	2	0,29	0	0	0	0
305	1190	0,62	282	0,69	23,69	908	0,60	120	0,54	10	0	3,5	1,33	2	0,59	0	0
306	824	0,43	212	0,52	25,72	612	0,41	80	0,70	1	0	3,5	0,44	3	0,89	0	0
TOPLAM	189767,5		40616		20,57	149151,5		18749,5		535,5	26	451		337		360	

Ek 2-c Muttalip Köyü Gelir, Vergi, Arazi ve Hayvan Bilgileri

307	650	0,73	218	1,11	33,53	432	0,63	198	1,80	4	26	1	0,72	1	0,4	48	6,47
308	2450	2,78	855	4,39	34,89	1595	2,32	660	6,01	60	60	0	2,81	56	22,4	75	10,12
309	200	0,22	33,5	0,16	16,75	166,5	0,24	33	0,30	0	0	0	0	3	1,2	15	2,02
310	2150	2,44	420,5	2,16	19,55	1729,5	2,52	191,5	1,74	50	50	0	2,34	4	1,6	15	2,02
311	1300	1,47	325	1,66	25	975	1,42	210	1,91	50	50	0	2,34	6	2,4	18	2,42
312	2300	2,61	432,5	2,22	18,80	1867,5	2,72	198	1,80	40	40	0	1,87	5	2,0	17	2,29
313	1300	1,47	400	2,05	30,76	900	1,31	290	2,64	12	12	0	0,56	3	1,2	60	8,09
314	1500	1,70	314	1,61	20,93	1186	1,73	158	1,43	0	30	0	0,70	3	1,2	0	0
315	1300	1,47	256	1,31	19,69	1044	1,52	120	1,09	30	30	0	1,40	5	2,0	0	0
316	900	1,02	208	1,06	23,11	692	1,01	112	1,02	20	20	0	0,93	3	1,2	0	0
317	1100	1,25	252,5	1,29	22,95	847,5	1,23	138,5	1,26	40	40	0	1,87	4	1,6	0	0
318	2000	2,27	420	2,15	21	1580	2,30	198	1,80	20	0	0	0,46	5	2,0	0	0
319	1500	1,70	251	1,28	16,73	1249	1,82	127	1,15	40	40	0	1,87	6	2,4	0	0
320	500	0,56	121	0,62	24,2	379	0,55	79	0,71	12	12	0	0,56	2	0,8	0	0
321	650	0,73	145	0,74	22,30	505	0,73	85	0,77	30	30	0	1,40	2	0,8	0	0
322	850	0,96	196	1,00	23,05	654	0,95	112	1,02	30	30	0	1,40	3	1,2	0	0
323	300	0,34	57	0,29	19	243	0,35	33	0,30	10	10	0	0,46	2	0,8	0	0
324	1000	1,13	265	1,36	26,5	735	1,07	145	1,32	40	40	0	1,87	5	2,0	0	0
325	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
326	550	0,62	153	0,78	27,81	397	0,57	99	0,90	20	20	0	0,93	2	0,8	0	0

327	750	0,85	132	0,67	17,6	618	0,90	66	0,60	20	20	0	0,93	2	0,8	0	0
328	1200	1,36	234	1,20	19,5	966	1,41	132	1,20	40	40	0	1,87	5	2,0	0	0
329	1000	1,13	84	0,43	8,4	916	1,33	0	0	25	75	0	2,34	3	1,2	0	0
330	400	0,45	57	0,29	14,25	343	0,50	33	0,30	20	20	0	0,93	1	0,4	0	0
331	850	0,96	169,5	0,87	19,94	680,5	0,99	85,5	0,77	15	15	0	0,70	2	0,8	0	0
332	750	0,85	171	0,87	22,8	579	0,84	99	0,90	15	15	0	0,70	3	1,2	0	0
333	2100	2,38	390	2,00	18,57	1710	2,49	198	1,80	50	50	0	2,34	7	2,8	0	0
334	1750	1,98	291	1,49	16,62	1459	2,13	105	0,95	40	40	0	1,87	2	0,8	0	0
335	550	0,62	161,5	0,82	29,36	388,5	0,56	125	1,13	25	25	0	1,17	1	0,4	17	2,29
336	2600	2,95	504,5	2,59	19,40	2095,5	3,06	251	2,28	50	50	0	2,34	7	2,8	50	6,74
337	1000	1,13	190	0,97	19	810	1,18	95	0,86	25	25	0	1,17	3	1,2	0	0
338	650	0,73	145	0,74	22,30	505	0,73	79	0,71	25	25	0	1,17	1	0,4	0	0
339	1850	2,10	363	1,86	19,62	1487	2,17	171	1,55	60	60	0	2,81	7	2,8	0	0
340	2250	2,55	385	1,97	17,11	1865	2,72	151	1,37	0	0	0	0	5	2,0	0	0
341	550	0,62	120	0,61	21,81	430	0,62	66	0,60	0	0	0	0	0	0	0	0
342	580	0,65	126	0,64	21,72	454	0,66	72	0,65	15	15	0	0,70	0	0	0	0
343	230	0,26	33	0,16	14,34	197	0,28	33	0,30	0	0	0	0	0	0	0	0
344	650	0,73	197	1,01	30,30	453	0,66	125	1,13	0	0	0	0	0	0	0	0
345	1100	1,25	253	1,29	23	847	1,23	145	1,32	50	50	0	2,34	4	1,6	0	0
346	950	1,08	189	0,97	19,89	761	1,11	99	0,90	20	20	0	0,93	3	1,2	0	0
347	1700	1,93	360	1,84	21,17	1340	1,95	198	1,80	60	80	0	3,28	7	2,8	75	10,12
348	1650	1,87	313	1,60	18,96	1337	1,95	145	1,32	35	35	0	1,64	6	2,4	0	0
349	450	0,51	121	0,62	26,88	329	0,48	79	0,71	25	25	0	1,17	3	1,2	0	0
350	650	0,73	139	0,71	21,38	511	0,74	79	0,71	20	20	0	0,93	3	1,2	0	0
351	1300	1,47	231	1,18	17,76	1069	1,56	99	0,90	24	24	0	1,12	3	1,2	0	0
352	750	0,85	172	0,88	22,93	578	0,84	112	1,02	22	22	0	1,03	4	1,6	0	0
353	950	1,08	181	0,92	19,05	769	1,12	85	0,77	23	23	0	1,07	3	1,2	0	0
354	430	0,48	121	0,62	28,13	309	0,45	79	0,71	25	25	0	1,17	3	1,2	0	0
355	670	0,76	139,5	0,71	20,82	530,5	0,77	85	0,77	10	10	0	0,46	8	3,2	0	0
356	400	0,45	33	0,16	8,25	367	0,53	33	0,30	0	0	0	0	0	0	0	0
357	1300	1,47	285	1,46	21,92	1015	1,48	165	1,50	40	40	0	1,87	6	2,4	0	0
358	2000	2,27	351	1,80	17,55	1649	2,40	171	1,55	25	25	0	1,17	7	2,8	0	0
359	700	0,79	145	0,74	20,71	555	0,81	85	0,77	20	20	0	0,93	3	1,2	0	0
360	1570	1,78	268	1,37	17,07	1302	1,90	112	1,02	25	25	0	1,17	5	2,0	0	0
361	700	0,79	130	0,66	18,57	570	0,83	58	0,52	0	0	0	0	2	0,8	0	0
362	260	0,29	39	0,20	15	221	0,32	39	0,35	10	10	0	0,46	0	0	0	0
363	1350	1,53	406,5	2,08	30,11	943,5	1,37	320	2,91	25	25	0	1,17	8	3,2	45	6,07
364	1100	1,25	225	1,15	20,45	875	1,27	105	0,95	0	0	0	0	0	0	0	0
365	2000	2,27	144	0,73	7,2	1856	2,71	66	0,60	20	20	0	0,93	2	0,8	0	0
366	650	0,73	160	0,82	24,61	490	0,71	112	1,02	20	20	0	0,93	4	1,6	0	0
367	750	0,85	140,5	0,72	18,73	609,5	0,89	79	0,71	25	25	0	1,17	0	0	25	3,37
368	300	0,34	44	0,22	14,66	256	0,37	39	0,36	0	0	1,5	0,03	0	0	0	0

369	3200	3,63	693,5	4,08	21,67	2404,5	3,51	396	3,60	60	60	0	2,81	6	2,4	70	9,44
370	4300	4,88	1718	8,82	39,95	2582	3,77	1320	12,02	80	80	0	3,75	10	4,0	245	33,06
371	1500	1,70	310	1,59	20,66	1190	1,73	165	1,50	40	40	0	1,87	3	1,2	22	2,96
372	500	0,56	127	0,65	25,4	373	0,54	79	0,71	30	30	0	1,40	3	1,2	0	0
373	1000	1,13	195	1,00	19,5	805	1,17	99	0,90	40	40	0	1,87	4	1,6	0	0
374	1150	1,30	225	1,15	19,56	925	1,35	99	0,90	40	40	0	1,87	2	0,8	0	0
375	1700	1,93	378	1,94	22,23	1322	1,93	198	1,80	80	80	0	3,75	4	1,6	0	0
376	450	0,51	108	0,55	24	342	0,49	66	0,60	10	10	0	0,46	2	0,8	0	0
377	1200	1,36	212	1,08	17,66	988	1,44	92	0,83	30	30	0	1,40	3	1,2	0	0
378	270	0,30	58	0,29	21,48	212	0,30	46	0,41	6	10	0	0,37	0	0	0	0
379	850	0,96	212	1,08	24,94	638	0,93	138	1,25	15	15	0	0,70	3	1,2	0	0
380	0	0	33	0,16	16,5	0	0	33	0,30	0	0	0	0	0	0	0	0
381	500	0,56	108	0,55	21,6	392	0,57	66	0,60	25	25	0	1,17	3	1,2	0	0
-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
382	200	0,22	33	0,16	16,50	167	0,24	33	0,30	0	12	0	0,28	0	0	0	0
383	1700	1,93	281	1,44	16,52	1419	2,07	119	1,08	30	30	0	1,40	4	1,6	0	0
384	500	0,56	153	0,78	30,6	347	0,50	105	0,95	60	60	0	2,81	3	1,2	0	0
385	750	0,85	151	0,77	20,13	599	0,87	79	0,71	30	30	0	1,40	3	1,2	0	0
386	2300	2,61	401	2,06	17,43	1899	2,77	178	1,62	40	40	0	1,87	3	1,2	15	2,02
TOPLAM	87960		19363,5		20,87	68464,5		10973,5		2073	2191	2,5		250		741	

Ek 2-d Gündüzler Köyü Gelir, Vergi, Arazi ve Hayvan Bilgileri

387	500	0,37	1	0,003	0,2	499	0,47	0	0	0	0	0	0	5	0,80	43	3,93
388	3000	2,24	557	1,92	18,56	2443	2,33	315	1,57	90	50	1,5	3,04	14	2,25	223	20,40
389	5000	3,73	1415,5	4,89	28,31	3584,5	3,42	952,5	4,74	100	100	2	4,35	19	3,05	243	22,23
390	2000	1,49	405	1,41	20,4	1592	1,51	225	1,12	35	35	0	1,50	5	0,80	0	0
391	2000	1,49	561,5	1,94	28,07	1438,5	1,37	404,5	2,01	40	40	1	1,74	6	0,96	27	2,47
392	3000	2,24	800	2,76	26,66	2200	2,09	572	2,85	40	40	1	1,74	13	2,09	65	5,94
393	1500	1,12	324	1,12	21,73	1174	1,12	205	1,02	30	30	1	1,31	11	1,76	0	0
394	2500	1,86	541	1,87	21,64	1959	1,86	318	1,58	40	40	1	1,74	6	0,96	0	0
395	1200	0,89	318,5	1,10	26,54	881,5	0,84	191,5	0,95	25	25	1	1,07	10	1,60	0	0
396	1500	1,12	434	1,50	28,93	1066	1,01	312,5	1,55	40	40	1	1,74	11	1,76	51	4,66
397	1000	0,74	241,5	0,84	24,5	754,5	0,72	163	0,81	20	20	1	0,88	6	0,96	0	0
398	2000	1,49	386	1,33	19,3	1614	1,54	279	1,39	30	30	1	1,31	10	1,60	0	0
399	1500	1,12	289,5	1,01	19,3	1210,5	1,15	180,5	0,90	30	30	1	1,31	7	1,12	0	0
400	1500	1,12	322	1,11	21,46	1178	1,12	198	0,98	25	25	1	1,07	5	0,80	0	0

401	1500	1,12	332,5	1,14	22,16	1167,5	1,11	232,5	1,15	25	25	1	1,07	10	1,60	0	0
402	1500	1,12	298	1,03	19,86	1202	1,14	197,5	0,98	25	25	0,5	1,08	8	1,28	0	0
403	1750	1,30	340,5	1,17	19,45	1409,5	1,34	209,5	1,04	25	25	1	1,09	6	0,96	0	0
404	1000	0,74	241,5	0,83	24,15	758,5	0,72	240,5	1,19	0	0	0	0	6	0,96	37	3,38
405	750	0,56	147	0,50	19,6	603	0,57	77	0,38	25	20	1	0,99	9	1,44	0	0
406	1500	1,12	298,5	1,03	19,9	1201,5	1,14	197,5	0,98	20	20	1	0,88	8	1,28	0	0
407	1700	1,27	394,5	1,36	23,20	1305,5	1,24	269	1,34	30	30	0	1,29	9	1,44	0	0
408	1000	0,74	152,5	0,52	15,25	847,5	0,80	102,5	0,51	20	20	0	0,86	3	0,48	0	0
409	600	0,44	92	0,31	15,33	508	0,46	60	0,29	10	10	0,5	0,44	4	0,64	0	0
410	1200	0,89	238	0,82	19,83	962	0,91	164	0,81	15	15	0	0,64	6	0,96	0	0
411	1600	1,19	373	1,28	23,31	1227	1,17	286,5	1,42	25	25	1	1,09	14	2,25	0	0
412	1000	0,74	224	0,77	22,4	776	0,74	165	0,82	15	15	0	0,64	3	0,48	0	0
413	2000	1,49	447	1,54	22,35	1553	1,48	269	1,34	25	25	1	1,09	10	1,60	0	0
414	1300	0,97	258,5	0,89	19,88	1041,5	0,99	154,5	0,77	15	15	1	0,64	8	1,28	0	0
415	800	0,59	157	0,54	19,62	643	0,61	111	0,55	30	30	1	1,31	2	0,32	0	0
416	1700	1,27	424	1,46	24,94	1276	1,21	286,5	1,42	37	15	1	1,14	5	0,80	64	5,85
417	2000	1,49	376,5	1,30	18,82	1623,5	1,54	240,5	1,19	30	30	0,5	1,30	10	1,60	0	0
418	1200	0,89	236	0,81	19,66	964	0,92	163	0,81	15	15	0	0,64	8	1,28	0	0
419	600	0,44	91	0,31	15,16	509	0,48	76,5	0,38	13	13	0	0,56	5	0,80	0	0
420	400	0,29	59,5	0,20	14,87	340,5	0,32	59,5	0,29	0	0	0	0	2	0,32	0	0
421	700	0,52	119,5	0,41	17,07	580,5	0,55	94	0,46	10	0	1	0,23	0	0	0	0
422	1130	0,84	283,5	0,98	25,08	846,5	0,80	163,5	0,81	15	15	1	0,64	2	0,32	0	0
423	3000	2,24	530,5	1,83	17,68	2469,5	2,35	335,5	1,67	40	40	1	1,74	12	1,92	0	0
424	1000	0,74	183	0,63	18,3	817	0,77	108,5	0,54	30	25	1	1,20	6	0,96	0	0
425	650	0,48	149,5	0,51	23	500,5	0,47	116,5	0,58	10	10	0	0,43	4	0,64	0	0
426	1100	0,82	305	1,05	27,72	795	0,75	251	1,25	20	20	1	0,88	6	0,96	31	2,83
427	800	0,59	173	0,59	21,62	627	0,59	120	0,59	24	24	1	1,05	7	1,12	0	0
428	800	0,59	173	0,59	21,62	627	0,59	120	0,59	20	20	1	0,88	4	0,64	0	0
429	1500	1,12	314	1,08	20,93	1186	1,13	249,5	1,24	20	20	1	0,88	8	1,28	0	0
430	600	0,44	147	0,50	24,5	453	0,43	94	0,46	30	30	1	1,31	3	0,48	0	0
431	2000	1,49	542,5	1,87	27,12	1457,5	1,39	404,5	2,01	30	30	1	1,31	9	1,44	61	5,58
432	750	0,56	140	0,48	18,66	610	0,58	60	0,29	20	20	0	0,86	3	0,48	0	0
433	700	0,52	168,5	0,58	24,07	531,5	0,50	94	0,46	20	20	2	0,90	3	0,48	0	0
434	1000	0,74	220,5	0,76	22,05	779,5	0,74	173,5	0,86	20	20	2	0,90	6	0,96	0	0
435	1500	1,12	323	1,11	21,53	1177	1,12	232	1,15	30	30	1	1,31	6	0,96	0	0
436	4000	2,99	992	3,43	24,8	3008	2,87	654,5	3,26	50	50	1	2,17	9	1,44	50	4,57
437	600	0,44	132,5	0,45	22,08	467,5	0,44	110,5	0,55	15	15	0	0,64	1	0,16	0	0
438	1000	0,74	169,5	0,58	16,95	830,5	0,79	110,5	0,55	15	15	0	0,64	4	0,64	0	0
439	1100	0,82	308	1,06	28	792	0,75	193,5	0,96	25	25	1	1,09	9	1,44	0	0
440	2000	1,49	495	1,71	24,75	1505	1,43	301	1,50	40	40	1	1,74	8	1,28	0	0
441	1400	1,04	299	1,03	21,35	1101	1,05	214	1,06	25	25	1	1,09	4	0,64	0	0
442	1000	0,74	237,5	0,82	23,75	762,5	0,72	188,5	0,93	30	20	1	1,09	5	0,80	0	0

443	1000	0,74	184,5	0,63	18,45	815,5	0,77	163	0,81	15	15	1	0,64	4	0,64	0	0
444	1600	1,19	372	1,28	23,25	1228	1,17	240,5	1,19	25	25	1	1,09	9	1,44	0	0
445	700	0,52	145,5	0,50	20,78	554,5	0,52	93	0,46	20	20	0,5	0,87	4	0,64	0	0
446	700	0,52	188,5	0,65	26,92	511,5	0,48	137	0,68	15	15	0	0,64	5	0,80	0	0
447	2000	1,49	526	1,81	26,3	1474	1,40	356	1,77	30	30	1	1,31	15	2,41	0	0
448	1000	0,74	252	0,87	25,2	748	0,71	154,5	0,77	20	20	1	0,88	2	0,32	0	0
449	500	0,37	77	0,26	15,4	423	0,40	77	0,38	0	0	0	0	3	0,48	0	0
450	800	0,59	141	0,48	17,62	659	0,62	111,5	0,55	10	10	0	0,43	5	0,80	0	0
451	1000	0,74	234,5	0,81	23,45	765,5	0,73	205,5	1,02	10	10	0	0,43	3	0,48	0	0
452	1500	1,12	329,5	1,13	21,96	1170,5	1,11	240,5	1,19	30	30	1	1,31	7	1,12	36	3,29
453	1300	0,97	335	1,15	25,76	965	0,92	197,5	0,98	40	40	1	1,74	10	1,60	0	0
454	500	0,37	59	0,20	11,8	441	0,42	59	0,29	0	0	0	0	0	0	0	0
455	300	0,22	35	0,12	11,66	265	0,25	35	0,17	0	20	0	0,43	3	0,48	0	0
456	1000	0,74	231	0,79	23,1	769	0,73	146	0,72	20	20	1	0,88	8	1,28	0	0
457	2000	1,49	417,5	1,44	20,87	1582,5	1,51	266,5	1,32	30	30	1	1,31	6	0,96	31	2,83
458	500	0,37	75,5	0,26	15,1	424,5	0,40	59,5	0,29	10	10	1	0,45	2	0,32	0	0
459	300	0,22	69,5	0,24	23,16	230,5	0,21	69,5	0,34	0	0	0	0	0	0	0	0
460	2000	1,49	483,5	1,67	24,17	1516,5	1,44	370	1,84	20	20	0,5	0,87	9	1,44	40	3,65
461	1000	0,74	235	0,81	23,5	765	0,73	162	0,80	20	20	0	0,86	7	1,12	0	0
462	800	0,59	140	0,48	17,5	660	0,62	94	0,46	15	15	1	0,64	3	0,48	0	0
463	1000	0,74	205	0,70	20,5	795	0,75	154,5	0,77	10	10	0	0,43	2	0,32	0	0
464	1500	1,12	331	1,14	22,06	1169	1,11	233	1,16	30	30	0	1,29	9	1,44	0	0
465	500	0,37	93	0,32	18,6	407	0,38	70	0,34	15	15	1	0,64	2	0,32	0	0
466	500	0,37	70	0,24	14	430	0,41	70	0,34	10	10	0	0,43	2	0,32	0	0
467	600	0,44	125	0,43	20,83	475	0,45	94	0,46	20	20	1	0,88	4	0,64	0	0
468	885	0,66	191	0,66	21,58	694	0,66	94	0,46	25	25	1	1,09	6	0,96	0	0
469	1000	0,74	208,5	0,72	20,85	791,5	0,75	127,5	0,63	20	20	1	0,88	4	0,64	0	0
470	1100	0,82	228	0,78	20,72	872	0,83	111	0,55	25	25	0	1,07	7	1,12	0	0
471	850	0,63	217,5	0,75	25,58	632,5	0,60	128,5	0,64	20	20	0	0,86	3	0,48	0	0
472	500	0,37	59	0,20	11,8	441	0,42	59	0,29	0	0	0	0	0	0	0	0
473	1000	0,74	275	0,95	27,5	725	0,69	232	1,15	20	20	0	0,86	8	1,28	0	0
474	1000	0,74	189,5	0,65	18,95	810,5	0,77	145,5	0,72	10	10	0	0,43	4	0,64	0	0
475	800	0,59	145	0,50	18,12	655	0,62	94	0,46	15	15	0	0,64	4	0,64	0	0
476	1500	1,12	377,5	1,30	25,16	1122,5	1,07	301	1,50	20	20	1	0,88	3	0,48	0	0
477	500	0,37	59	0,20	11,8	441	0,42	59	0,29	0	0	0	0	0	0	0	0
478	1000	0,74	221	0,76	22,1	779	0,74	180,5	0,90	15	15	0	0,64	3	0,48	18	1,64
479	500	0,37	59	0,20	11,8	441	0,42	59	0,29	0	0	0	0	3	0,48	0	0
480	2000	1,49	463,5	1,60	23,17	1536,5	1,46	305	1,52	30	30	0	1,29	8	1,28	68	6,22
481	2000	1,49	365	1,26	18,25	1635	1,56	224	1,11	40	40	0	1,72	10	1,60	5	0,45
482	1000	0,74	184,5	0,63	18,45	815,5	0,77	111,5	0,55	15	15	0	0,64	5	0,80	0	0
483	775	0,57	203,5	0,70	26,25	571,5	0,54	163	0,81	15	15	0,5	0,65	5	0,80	0	0
484	700	0,52	167,5	0,57	23,92	532,5	0,50	145	0,72	15	15	0	0,64	2	0,32	0	0

485	600	0,44	134	0,46	22,33	466	0,44	111	0,55	10	10	0,5	0,44	5	0,80	0	0
486	500	0,37	95	0,32	19	405	0,38	95	0,47	0	0	0	0	0	0	0	0
487	1500	1,12	281	0,97	18,73	1219	1,16	228	1,13	15	15	0	0,64	3	0,48	0	0
488	1800	1,34	172,5	0,59	9,58	1627,5	1,55	128,5	0,64	15	15	0,5	0,65	4	0,64	0	0
489	300	0,22	48	0,16	16	252	0,24	26	0,12	17	10	0	0,58	5	0,80	0	0
490	250	0,18	48	0,16	19,2	202	0,19	26	0,12	10	0	0	0,21	2	0,32	0	0
491	500	0,37	96	0,33	19,2	404	0,38	52	0,25	7	0	0	0,15	0	0	0	0
492	700	0,52	131	0,45	18,71	569	0,54	94	0,46	20	0	0	0,43	4	0,64	0	0
493	1055	0,78	263,5	0,91	24,97	791,5	0,75	205	1,02	20	20	0	0,86	8	1,28	0	0
494	800	0,59	142,5	0,49	17,81	657,5	0,62	106	0,52	24	24	0	1,03	5	0,80	0	0
495	850	0,63	153	0,52	18	697	0,66	128,5	0,64	15	15	0,5	0,65	1	0,16	0	0
496	1000	0,74	128,5	0,44	12,85	871,5	0,83	128,5	0,64	0	20	0	0,43	3	0,48	0	0
497	500	0,37	60	0,20	12	440	0,41	60	0,29	0	0	0	0	0	0	0	0
TOPLAM	133695		28915,5		20,57	104779,5		20054,5		2337	2241	62		622		1093	

Ek 2-e Sepetçi Köyü Gelir, Vergi, Arazi ve Hayvan Bilgileri

498	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
499	1120	1,16	120	0,81	10,71	1000	1,22	0	0	2	20	0	1,37	3	1,03	0	0
500	425	0,44	0	0	0	425	0,52	0	0	0	40	0	2,49	1	0,33	0	0
501	400	0,41	0	0	0	400	0,49	0	0	0	40	0	2,49	1	0,33	0	0
502	1500	1,56	217	1,47	14,46	1283	1,57	120	1,07	6	6	2	0,87	9	3,01	0	0
503	5930	6,16	1105	7,49	18,63	4825	5,92	900	8,06	30	30	0	3,74	13	4,34	157	9,31
504	3125	3,25	585,5	3,97	18,73	2539,5	3,12	382,5	3,42	30	30	0	3,74	9	3,01	108	6,40
505	1010	1,05	228	1,54	22,57	782	0,96	155	1,38	15	15	0	1,87	2	0,66	33	1,95
506	1010	1,05	223	1,51	22,07	787	0,96	150	1,34	15	15	0	1,87	2	0,66	33	1,95
507	1088	1,13	159	1,07	14,61	929	1,14	127	1,13	10	10	0	1,24	5	1,67	0	0
508	2150	2,23	277	1,87	12,88	1873	2,30	240	2,15	10	10	0	1,24	4	1,33	33	1,95
509	1170	1,21	182	1,23	15,55	988	1,21	150	1,34	10	10	0	1,24	9	3,01	0	0
510	950	0,98	111	0,75	11,68	839	1,03	79	0,70	15	15	0	1,87	4	1,33	0	0
511	970	1,00	152	1,03	15,67	818	1,00	120	1,07	5	5	0	0,62	7	2,34	0	0
512	1330	1,38	191,5	1,29	14,39	1138,5	1,39	180	1,61	10	10	0	1,24	1	0,33	26	1,54
513	1120	1,16	167	1,13	14,91	953	1,17	135	1,20	7	7	0	0,87	7	2,34	0	0
514	850	0,88	106	0,71	12,47	744	0,91	90	0,80	2	0	0	0,12	4	1,33	0	0
515	1330	1,38	189	1,28	14,21	1141	1,40	135	1,20	30	30	0	3,74	7	2,34	0	0

516	900	0,93	105	0,71	11,66	795	0,97	105	0,94	0	5	0	0,31	6	2,06	0	0
517	2100	2,18	349,5	2,37	16,64	1750,5	2,15	240	2,15	15	15	0	1,87	8	2,67	42	2,49
518	1790	1,86	265	1,79	14,80	1525	1,87	210	1,88	10	10	0	1,24	2	0,66	24	1,42
519	950	0,98	84	0,56	8,84	866	1,06	60	0,53	15	15	0	1,87	2	0,66	0	0
520	750	0,78	60	0,40	8	690	0,84	60	0,53	0	0	0	0	0	0	0	0
521	1150	1,19	164,5	1,11	14,30	985,5	1,21	120	1,07	15	15	0	1,87	7	2,34	17	1,08
522	550	0,57	60	0,40	10,90	490	0,60	60	0,53	0	0	0	0	0	0	0	0
523	1300	1,35	189	1,28	14,53	1111	1,36	135	1,20	15	15	0	1,87	3	1,03	0	0
524	1010	1,05	142	0,96	14,05	868	1,06	90	0,80	20	20	0	2,49	7	2,34	0	0
525	1000	1,04	60	0,40	6	940	1,15	60	0,53	0	0	0	0	3	1,03	0	0
526	1570	1,63	205	1,39	13,05	1365	1,67	157	1,40	10	10	0	1,24	6	2,06	0	0
527	1740	1,81	235	1,59	13,50	1505	1,84	187	1,67	15	15	0	1,87	5	1,67	26	1,54
528	1725	1,79	302,5	2,05	17,53	1422,5	1,74	189	1,69	15	15	0	1,87	5	1,67	51	3,02
529	1510	1,57	219,5	1,48	14,53	1290,5	1,58	165	1,47	20	20	0	2,49	6	2,06	19	1,12
530	1150	1,19	204	1,38	17,73	946	1,16	150	1,34	15	15	0	1,87	4	1,33	0	0
531	0	0	90	0,61	5,99	0	0	90	0,80	0	0	0	0	0	0	0	0
532	1300	1,35	276	1,87	21,23	1024	1,25	180	1,61	15	15	0	1,87	11	3,67	0	0
533	1300	1,35	167	1,13	12,84	1133	1,39	180	1,61	15	20	0	2,18	2	0,66	27	1,60
534	750	0,78	106,5	0,72	14,2	643,5	0,79	90	0,80	5	20	0	1,55	0	0	16	0,94
535	1970	2,04	273	1,85	13,85	1697	2,08	285	2,55	15	15	0	1,87	7	2,34	0	0
536	970	1,00	152	1,03	15,67	818	1,00	120	1,07	15	15	0	1,87	6	2,06	0	0
537	388	0,40	183	1,24	47,16	205	0,25	150	1,34	10	10	0	1,24	1	0,33	33	1,95
538	1950	2,02	283	1,91	14,51	1667	2,04	210	1,88	20	20	0	2,49	4	1,33	27	1,60
539	950	0,98	150	1,01	15,78	800	0,98	150	1,34	0	10	0	0,62	2	0,66	0	0
540	325	0,33	45	0,30	13,84	280	0,34	45	0,40	0	0	0	0	0	0	0	0
541	1000	1,04	255	1,72	25,5	745	0,91	255	2,28	0	0	0	0	0	0	0	0
542	800	0,83	75	0,50	9,37	725	0,89	75	0,67	0	0	0	0	0	0	0	0
543	7830	8,14	1421	9,63	18,14	6409	7,87	1050	9,40	50	50	0	6,23	29	9,69	337	20
544	5230	5,44	582	3,94	11,12	4648	5,71	480	4,30	20	20	0	2,49	7	2,34	361	21,42
545	810	0,84	92	0,62	11,35	718	0,88	60	0,53	7	7	0	0,87	1	0,33	0	0
546	930	0,96	122	0,82	13,11	808	0,99	90	0,80	10	10	0	1,24	5	1,67	0	0
547	1670	1,73	151	1,02	9,04	1519	1,86	195	1,74	15	15	0	1,87	6	2,06	0	0
548	550	0,57	76	0,51	13,81	474	0,58	60	0,53	3	0	0	0,18	1	0,33	0	0
549	1230	1,27	206	1,39	16,74	1024	1,25	150	1,34	10	10	0	1,24	3	1,03	0	0
550	1375	1,43	219	1,48	15,92	1156	1,42	187	1,67	10	10	0	1,24	4	1,33	0	0
551	1390	1,44	203	1,37	14,60	1187	1,45	155	1,38	10	10	0	1,24	5	1,67	0	0
552	830	0,86	105	0,71	12,65	725	0,89	105	0,94	0	10	0	0,62	2	0,66	0	0

553	3750	3,90	749	5,07	19,97	3001	3,68	315	2,82	30	30	0	3,74	13	4,34	63	3,73
554	2200	2,28	284	1,92	12,90	1916	2,35	210	1,88	15	15	0	1,87	4	1,33	67	3,97
555	635	0,66	92	0,62	14,48	543	0,66	60	0,53	5	5	0	0,62	2	0,66	0	0
556	1275	1,32	200	1,35	15,68	1075	1,32	120	1,07	15	15	0	1,87	5	1,67	0	0
557	1975	2,05	268	1,81	13,56	1707	2,09	195	1,74	20	20	0	2,49	6	2,06	23	1,36
558	1975	2,05	268	1,81	13,56	1707	2,09	195	1,74	25	25	0	3,11	5	1,67	23	1,36
559	5795	6,02	994	6,74	17,15	4801	5,89	750	6,72	30	30	0	3,74	16	5,35	139	8,24
560	300	0,31	0	0	0	300	0,36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
561	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOPLAM	96126		14745,5		13,80	81380,5		11158,5		732	870	2		299		1685	

EK-3

**BOZAN, LAÇIN, MUTTALIP, GÜNDÜZLER VE SEPETÇİ KÖYLERİNİN GELİR, VERGİ, ARAZİ VE HAYVAN
BİLGİLERİ TOPLAM VE ORTALAMALARI**

Köylerdeki Hanelerin Toplamı	Gelir ve Vergi Bilgileri									Arazi Bilgileri				Hayvan Bilgileri			
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII
Köylerin Toplam Tahmini Geliri (Kuruş)																	
Köylerin Toplam Tahmini Geliri İçinde Hanelerin Payı (Kuruş)																	
Hanelerin Ödemesi Planlanan Toplam Vergi (Kuruş)																	
Hanelerin Toplam Tahmini Geliri İçinde Verginin Payı (Vergi yükü) (Kuruş)																	
Ödenmesi Planlanan Verginin Hanelerin Gelirine Oranı (%)																	
Hanelerin Toplam Kullanılabilir Geliri (Kuruş)																	
Toplam Kullanılabilir Gelir İçinde Hanelerin Payı (Kuruş)																	
Hanelerin Önceki Yıl Ödediği Vergi (Kuruş)																	
Önceki Yıl Ödenen Vergi İçinde Hanelerin Payı (Kuruş)																	
Köylerdeki Toplam Ekili Arazi (Dönüm)																	
Köylerdeki Toplam Nadas Arazi (Dönüm)																	
Köylerdeki Diğer Araziler (Bağ, Bahçe, Bostan, Çayır v.s.) (Dönüm)																	
Köylerdeki Toplam Arazi İçinde Hanelerin Payı (Dönüm)																	
Köylerdeki Büyükbaş Hayvan (Adet)																	
Hanelerin Payı (Adet)																	
Köylerdeki Küçükbaş Hayvan (Adet)																	
Hanelerin Payı (Adet)																	
561	721208,5	1285,58	144846	258,19	18,37	576230,5	1027,14	83278	148,44	8602,5	8314	1422,5	32,68	2218	3,95	8723	15,54

EK-4

BOZAN, LAÇIN, MUTTALIP, GÜNDÜZLER ve SEPETÇİ (BEYAZALTIN) HARİTASI

